

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų tyrimo ataskaita

Projekto vadovė: doc. dr. Rūta Brazienė

Ugnius Aidas

Marius Žukauskas

Vilnius, 2014

TURINYS

Terminų paaiškinimų sąrašas	3
1 Įžanga	4
2 Teoriniai tyrimo metodikos pagrindai.....	6
2.1 Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kontekstas	6
2.2 Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo efektyvumo tyrimai.....	8
3 Tyrimo metodologiniai parametrai.....	11
3.1 Empirinio tyrimo modelis	12
<i>Tyrimo instrumentai</i>	12
3.2 Kokybinio tyrimo metodika.....	14
3.3 Duomenų analizės metodai	18
3.4 Kiekybinio tyrimo metodika	19
3.4.1 Klausimyno struktūra ir požymių blokai	19
3.5 Atrankos metodikos principai	28
3.5.1 Statistinio apibendrinimo ir analizės metodai	28
4 Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų tyrimo duomenų rezultatai	30
4.1 Socialinės demografinės respondentų charakteristikos	30
4.2 Mini mokymų vertinimas.....	31
4.3 Stažuotės Lietuvoje vertinimas	56
4.4 Supervizijos vertinimas.....	76
4.5 Paramos kolegai (Peer Coaching) mokymų vertinimas.....	98
4.6 Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų mokytojų vertinimų palyginimas	112
5 Fokusuotos grupinės diskusijos duomenų analizės rezultatai	125
6 Išvados ir rekomendacijos.....	129
7 Naudotos literatūros sąrašas	132
Priedai.....	134
1 priedas.....	134
2 priedas.....	143
3 priedas.....	150
4 priedas.....	157
5 priedas.....	163

Terminų paaiškinimų sąrašas

Supervizija (profesinių santykių konsultavimas)¹ – nauja kvalifikacijos tobulinimo forma, pirmą kartą išbandyta Lietuvoje. Veiklos tikslas – skatinti mokytojus analizuoti savo darbą, individualiai įvertinti iškilusias problemas ir tarpusavio bendradarbiavimą. Supervisorius (profesinės veiklos stebėtojas) ne tik padeda priimti sprendimus, bet ir jį įgyvendinimo.

Mini mokymai² – tai mokymai, susiję su mokytojo veiklos planavimu bei ugdymo proceso organizavimu, tikslingu mokinių tarpusavio, mokinių ir mokytojo bendradarbiavimu, aktyviu mokinių darbu pamokose, orientuoti į praktiką profesinės raidos renginiai, skirti konkrečiai mokyklos bendruomenei.

Ugdomasis vadovavimas (angl. Peer Coaching)³ – išskirtinė mokytojų profesinio tobulėjimo forma, grindžiama pedagogų tarpusavio bendradarbiavimu, tobulinant mokytojų bendruosius gebėjimus. Veiklos tikslas – vadovų/pedagogų apmokymas būti savo kolegų patarėjais padedant tobulinti pamokų planavimą, siekiant gerinti mokinių pasiekimus, mokymo procese taikant naujausias technologijas.

Stażuotės Lietuvoje⁴ – galimybė patyrusiems mokytojams, ekspertams ne tik skleisti savo gerą patirtį, bet kartu tobulinti ir savo praktinius įgūdžius, ir žinias. Stažuotojas ne „vizituoja“, o kartu su kolegomis mokosi naujų ugdymo metodų, susipažįsta su savo srities specialistais, įgyja patirties, kaip organizuoti stažuotes savoje mokykloje.

Kvalifikacija reiškia tam tikrų žinių, mokėjimų, įgūdžių ir patyrimo visumą, kurią įgijęs žmogus gali kokybiškai (kompetentingai) dirbti atitinkamos rūšies ir sudėtingumo darbą (Laužackas R., 1996).

Kvalifikacijos tobulinimas⁵ – neformalusis švietimas ir savišvietimas, kuriais siekiama įgyti, plėtoti profesinei veiklai reikalingas kompetencijas.

¹ <http://www.upc.smm.lt/tobulinimas/renginiai/medziaga/>

² <http://www.upc.smm.lt/tobulinimas/renginiai/medziaga/>

³ <http://www.upc.smm.lt/tobulinimas/renginiai/medziaga/>

⁴ <http://www.upc.smm.lt/tobulinimas/renginiai/medziaga/>

⁵ Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatai, Valstybės žinios, 2007-04-05, Nr. 39-1462

1 Įžanga

Ugdymo plėtotės centras⁶ įgyvendina projektą „**Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)**“, finansuojamą iš Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų pagal 2007–2013 m. Žmogiškųjų išteklių plėtros veiksmų programos 2 prioriteto „Mokymasis visą gyvenimą“ VP1-2.2-ŠMM-02-V priemonę „Bendrojo lavinimo, profesinio mokymo institucijų ir aukštųjų mokyklų pedagoginio personalo kvalifikacijos tobulinimas“ (Projekto kodas VP1-2.2-ŠMM-02-V-01-009). Įgyvendinant pirmąjį šio projekto etapą Lietuvos mokytojams buvo suorganizuoti tokie mokymai:

- Stažuotės Lietuvoje (60 dalyvių),
- Supervizija (369 dalyviai),
- Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis (478 dalyviai) *ir*
- Mini mokymai (1252 dalyviai)).

Šiame dokumente pateikiama inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumo tyrimo ataskaita, skirta **mokymų efektyvumui, veiksmingumui, naudingumui ir reikalingumui įvertinti**. Šiam tyrimui atlikti buvo suformuluoti šie tyrimo uždaviniai:

1. Parengti teoriškai pagrįstą tyrimo metodiką ir atlikti kompleksinį tyrimą, kurio tikslas – įvertinti projekto I–ame etape vykdytų inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų (Stazuotės Lietuvoje, Supervizija, Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis, Mini mokymai) taikymą;
2. Įvertinti vykusių mokymų efektyvumą;
3. Įvertinti vykusių mokymų veiksmingumą;
4. Įvertinti vykusių mokymų naudingumą;
5. Įvertinti mokymų reikalingumą mokymuose dalyvavusiems mokytojams ir įgytų kompetencijų pritaikomumą praktikoje;
6. Nustatyti, ar įvykę mokymai turėjo įtakos mokytojo mokykloje sutartoms kvalifikacijos tobulinimo perspektyvoms.

Taikant kokybinių ir kiekybinių tyrimų socialinių tyrimų metodus, pagal su užsakovu suderintą tyrimo metodiką, buvo atliktos fokusuotos grupinės diskusijos

⁶ <http://www.upc.smm.lt/>

(grupiniai interviu) su mokytojais, kurie dalyvavo visų keturių tipų mokymuose (*pastaba: kiekvienas dalyvis dalyvavo tik vieno tipo mokymuose*) bei anketinė apklausa raštu. Anketinės apklausos metu buvo siekiama išsiaiškinti, kaip inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių dalyviai (mokytojai) vertina mokymų organizavimą, mokymų programas, mokymų naudingumo, įgytų kompetencijų pritaikomumą praktikoje ir t.t. Apklausoje naudojamas klausimynas buvo parengtas atsižvelgiant į tyrimo tikslus ir uždavinius bei tiriamųjų charakteristikas. Klausimyną sudarė bendroji ir specialioji dalys. Bendroji klausimyno dalis visų keturių tipų mokymų dalyviams yra analogiška. Specialioji dalis buvo parengta atsižvelgiant į kiekvienų konkrečių mokymo tipo specifiką.

2 Teoriniai tyrimo metodikos pagrindai

2.1 Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo kontekstas

Rengiant tyrimo metodiką, buvo atsižvelgta į Lietuvos pedagogų kvalifikacijos tobulinimo kontekstą, teisinius ir strateginius dokumentus, Lietuvos, užsienio šalių mokslininkų patirtį (PKT sistemos Lietuvoje analize⁷ (2011) pagilinto interviu su ekspertais ir fokusuotų grupinių diskusijų su pedagogais ir mokyklų administracijos atstovais rezultatų apžvalga (2011, UAB „RAIT“⁸, Cashin, 1995; Kirkpatrick, 1996; Share, 2000; Henderson, D. J., Zelenyuk, V. (2007). ir kt. ir kt.), atliekant mokslinius tyrimus bei analizuojant mokymų efektyvumo problematiką. Ši informacinė medžiaga sudaro teorinės tyrimo koncepcijos pagrindą. Teorinė tyrimo koncepcija empiriniame tyrime yra labai reikšminga, formuojant tiriamo objekto teorinį hipotetinį pagrindimą, norint tinkamai parengti empirinio tyrimo instrumentus. Tyrimo koncepcijai konstruoti pasitelkiamos įvairių socialinių mokslų srities žinios bei teorinės sampratos: edukologijos, vadybos. Edukologijos mokslo žinios padės išsiaiškinti mokymosi procesus mokymosi paradigmu kaitos kontekste ir atskleisti mokymų dalyviams padarytą edukacinį poveikį; vadybos žinios apie personalo mokymą ir karjeros modeliavimą ir pan. įgalins nustatyti mokymų veiksmingumą ir efektyvumą.

Pedagogų kvalifikacijos tobulinimą reglamentuoja daugiau nei 50 nacionalinių ir ES teisės aktų (įstatymų, Vyriausybės nutarimų, ministro įsakymų ir t.t.) bei įvairių strateginių dokumentų. Iš ES strateginių dokumentų šiame kontekste pirmiausiai paminėtini šie dokumentai: Europos Komisijos komunikatu Tarybai ir Europos parlamentui KOM (2007) „Dėl mokytojų rengimo kokybės gerinimo“⁹, Liuvono komunikatu¹⁰ (2009), Mokytojų kompetencijų ir kvalifikacijos bendraisiais Europos

⁷ http://www.upc.smm.lt/projektai/perkva/naujienos/PKT_analize_120105.pdf

⁸

[https://www.google.lt/#bav=on.2,or.r_qf.&ei=sy4JUojkEsOAhQf2joDQDw&fp=7bf9e3042b8df3fd&q=darbo+kodeksas+pagilinto+interviu+su+ekspertais+ir+fokusuot%C5%B3+grupini%C5%B3+diskusij%C5%B3+su+pedagogais+ir+mokykl%C5%B3+administracijos+atstovais+rezultat%C5%B3+ap%C5%BEvalga+\(2011,+UAB+%E2%80%9ERAIT%E2%80%9C+ir+kt.&sa=X&spell=1&ved=0CCUQvwUoAA](https://www.google.lt/#bav=on.2,or.r_qf.&ei=sy4JUojkEsOAhQf2joDQDw&fp=7bf9e3042b8df3fd&q=darbo+kodeksas+pagilinto+interviu+su+ekspertais+ir+fokusuot%C5%B3+grupini%C5%B3+diskusij%C5%B3+su+pedagogais+ir+mokykl%C5%B3+administracijos+atstovais+rezultat%C5%B3+ap%C5%BEvalga+(2011,+UAB+%E2%80%9ERAIT%E2%80%9C+ir+kt.&sa=X&spell=1&ved=0CCUQvwUoAA)

⁹ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0392:FIN:LT:PDF>

¹⁰

http://www.ond.vlaanderen.be/hogeronderwijs/bologna/conference/documents/leuven_louvain-la-neuve_communicu%C3%A9_april_2009.pdf

principais; (“Common European Principles for Teacher Competences and Qualifications”), 2005¹¹.

Pagrindiniai pedagogų kvalifikacijos tobulinimą reglamentuojantys Lietuvos teisės aktai yra Darbo kodeksas¹², Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas¹³ (2011), Neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymas¹⁴, Vietos savivaldos įstatymas¹⁵, Vyriausybės nutarimai, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatai¹⁶ kiti teisės aktai bei šie strateginiai dokumentai: Valstybinės švietimo strategijos nuostatos¹⁷, Valstybinės švietimo strategijos 2003-2012 metų nuostatų įgyvendinimo programa, Valstybinės švietimo strategijos (2013-2022) nuostatomis¹⁸, Mokymosi visą gyvenimą užtikrinimo strategija¹⁹, Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo koncepcija, (2012)²⁰, Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis²¹ ir kt. Siekiant užtikrinti geresnę pedagogų kvalifikacijos tobulinimo kokybę bei pedagogus orientuoti į profesinei veiklai reikalingų kompetencijų nuolatinę siekiamybę, buvo parengtas pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelis²², numatantis šiuolaikinių inovatyvių kvalifikacijos tobulinimo būdų ir formų taikymo įvairovę.

Neabejotinai šiame kontekste yra reikšmingi ir kiti dokumentai, t.y. švietimo ir mokslo ministro įsakymu tvirtinamos programos, pvz., Vyriausybės patvirtinta programa „Dėl sanglaudos skatinimo veiksmų programos priedo patvirtinimo 2008 m. liepos 23 d. Nr. 787“; ŠMM įsakymai „Dėl Ikimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo plėtros 2011-2013 metų programos patvirtinimo 2011 m. kovo 1 d. Nr. V-350“; „Dėl Mokyklų tobulinimo programos plius patvirtinimo 2010 m. rugsėjo 27 d. Nr. V-1607“ ir t.t.). Be to, buvo atsižvelgta į šiuose dokumentuose suformuluotas nuostatas:

- Mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo programų akreditavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos

¹¹ http://ec.europa.eu/education/policies/2010/doc/principles_en.pdf

¹² <http://www3.lrs.lt/pls/inter3/oldsearch.preps2?Condition1=169334&Condition2=>

¹³ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=395105&p_query=&p_tr2=

¹⁴ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=60192&p_query=&p_tr2=

¹⁵ http://www.istatymas.lt/istatymai/vietos_savivaldos_istatymas.htm

¹⁶ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=310145&p_query=&p_tr2=

¹⁷ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=215471&p_query=&p_tr2=

¹⁸ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=438859

¹⁹ http://www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=329216&p_query=&p_tr2=

²⁰ http://www.istatymas.lt/istatymai/vietos_savivaldos_istatymas.htm

²¹ www3.lrs.lt/pls/inter3/dokpaieska.showdoc_l?p_id=425929&p_query=&p_tr2=2

²² http://www.upc.smm.lt/projektai/pkt/naujienos/modelis/PKT_modelis.pdf

švietimo ir mokslo ministro 2007 m. lapkričio 23 d. įsakymu Nr. ĮSAK-2275 (Žin., 2007, Nr.125-5124);

- Mokytojų ir pagalbos mokiniui specialistų (išskyrus psichologus) atestacijos nuostatai (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. lapkričio 24 d. įsakymas Nr. ĮSAK-3216);
- Valstybinių ir savivaldybių mokyklų vadovų, jų pavaduotojų ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų, mokytojų, pagalbos mokiniui specialistų kvalifikacijos tobulinimo nuostatais, patvirtintuose Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. ĮSAK-556 (Žin., 2007, 39-1462) su vėlesniais pakeitimais;
- Profesijos mokytojų kvalifikacijos tobulinimo nuostatais, patvirtintuose Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. balandžio 3 d. įsakymu Nr. ĮSAK-591 (Žin., 2007, Nr. 40-1523) su vėlesniais pakeitimais, aktuali nuo 2010-06-23.

Šiame tyrime vadovaujamosi pedagogų kvalifikacijos tobulinimo modelyje suformuluotomis nuostatomis²³: „*Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo pagal šį modelį atskaitos taškas – mokinys, kurio sėkmę ugdymosi procese lemia geresnis pedagogo darbas. Pagrindinis modelio išskirtinumas – pedagogo ir mokyklos PKT poreikių prioritetizavimas ir pedagogo bei mokyklos atsakomybės už tų poreikių tenkinimą ir PKT proceso įgyvendinimą prisiėmimas.* (p. 8).

2.2 Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo efektyvumo tyrimai

Mokymų efektyvumo vertinimas - tai bandymas nustatyti, ar pasiekti numatyti mokymo(ų) tikslai, uždaviniai, ar mokymo metu įgytos žinios ir įgūdžiai pagerino mokytojų veiklos kokybę ar pakito profesinė elgsena bei kiek įgytos žinios ir įgūdžiai parengė mokytoją geriau vykdyti savo funkcijas. Mokymų efektyvumo vertinimas taip pat apima įgytų žinių ir įgūdžių įtaką mokyklai, žinių panaudojimą praktikoje, mokymų dalyvio žinių padidėjimo lygį, dalyvių pasitenkinimą mokymais. Nors egzistuoja daugybė metodikų, atlikta daugybė tyrimų, kurie leistų pamatuoti mokymų efektyvumą, tačiau vieno universalaus instrumento taip ir nėra sukurta (Cashin, 1995; Share, 2000 ir kt.). Viena plačiausiai taikomų Kirkpatrick mokymų efektyvumo

²³ http://www.upc.smm.lt/projektai/pkt/naujienos/modelis/PKT_modelis.pdf

vertinimo logika apima keturis efektyvumo vertinimo lygmenis: dalyvio pasitenkinimas įvykusiais mokymais, po mokymų įgytų žinių padidėjimas bei jų pritaikomumas praktikoje, asmens elgesio pokyčiai bei pastarojo poveikis organizacijai (Kirkpatrick, 1996). Mokymų efektyvumas yra matuojamas mokymų mokymosi rezultatų (learning outcomes) ir uždavinių kontekste. Mokymų efektyvumo tyrimo rezultatai leis suformuluoti pagrįstas rekomendacijas, kaip mokymus galima būtų tobulinti ateityje ir užtikrinti mokymų efektyvumo stebėseną. Kai kurių autorių nuomone, mokymų efektyvumą geriausia matuoti taikant pasiekimų testus (Cashin, 1995), tačiau kaip alternatyvus metodas gali būti taikomas apklausų metodas, kuomet po vykusių mokymų yra atliekama apklausa (Share, 2000).

Tyrimų duomenų pagrindu galima teigti, kad mokymo programos turinio vertinimas - vienas dažniausiai naudojamų vertinimo metodų, leidžiančių įvertinti efektyvumą. Bet kokios mokymo programos turinys gali būti įvertintas mokymo tikslų/uždavinių ir mokymosi rezultatų kontekste. Trys skirtingi mokymosi aspektai: (1) *žinios* – kokias žinias mokymų dalyvis turi įgyti; 2) *gebėjimai* – kokius gebėjimus turi įgyti mokymų dalyvis ir kokias užduotis turi sugebėti atlikti; 3) *požiūriai* - kokias nuostatas turi suformuoti/turėti. Kiekybinio pobūdžio klausimus mokslininkai dažniausiai rekomenduoja naudoti vertinimo proceso matavimams, o kokybinio pobūdžio klausimus – mokymų proceso tobulinimui. Šita nuostata taip pat bus vadovaujama ir šioje metodikoje. Be to, yra labai svarbu nustatyti ilgalaikį mokymų efektą, t.y. įtaką praktiniam, projektiniam darbui, ateityje profesinei veiklai.

Apibendrinant šiame empiriniame tyrime bus remiamasi šiomis *teorinėmis ir metodologinėmis nuostatomis*:

- *Mokymosi visą gyvenimą koncepcija*, kuri akcentuoja holistinį požiūrį į mokymąsi (Longworth, 2000; Mokymosi visą gyvenimą memorandumas²⁴).
- *Sociokultūrinis konstruktyvizmas*, kuris akcentuoja, jog mokymasis neatsiejamas nuo tam tikro specifinio konteksto, pasižyminčio

24

http://www.google.lt/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=1&ved=0CCoQFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.lssa.smm.lt%2Fdocs%2FMemorandumas_2001.doc&ei=jTAJUv7GloqthQfEpoGgBg&usg=AFQjCNFKL3rzy0liETnWs0apuwrAzweWvw&sig2=TckzxZTGQyPW2xZ3jxp7oQ

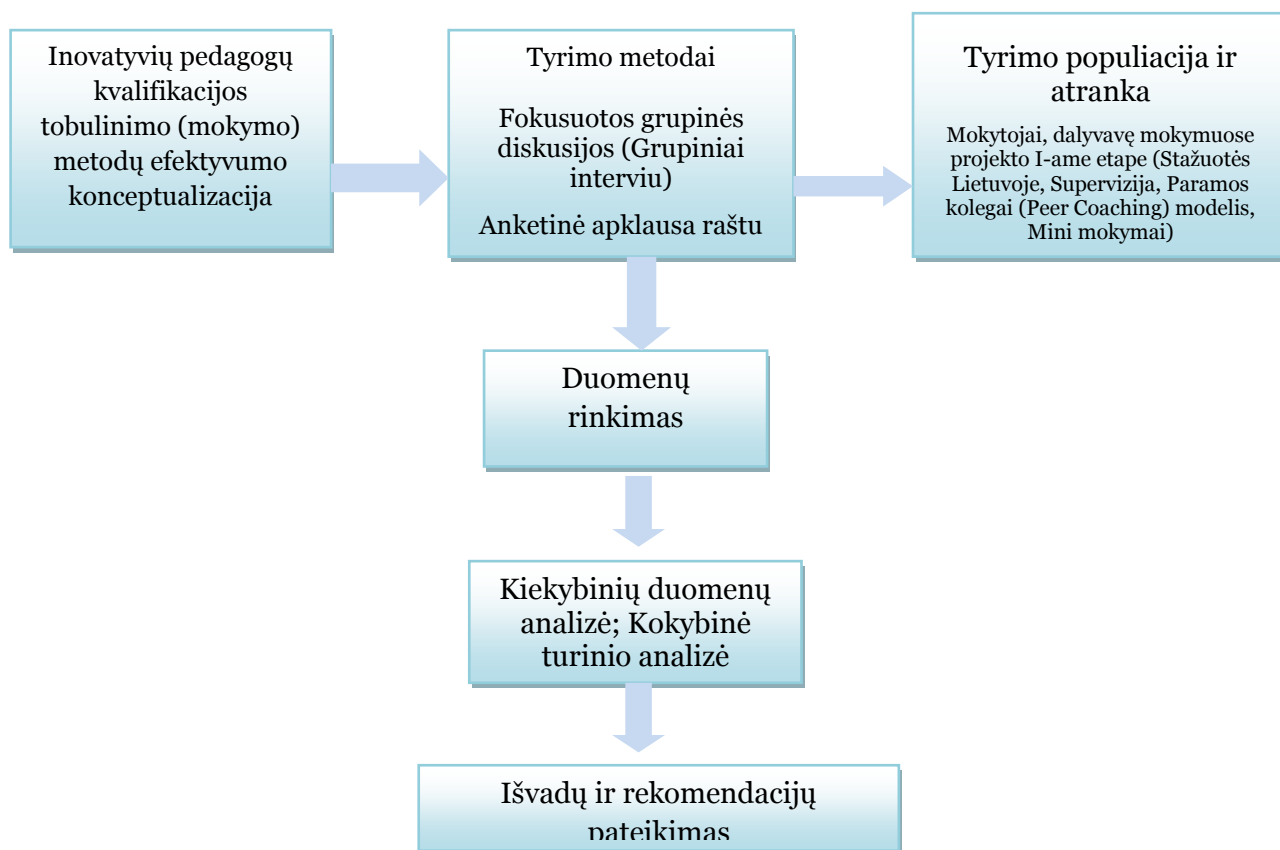
emocinėmis, organizacinėmis, fizinėmis ir kultūrinėmis charakteristikomis (Novak, 1998);

- *Patirtinis mokymasis*: patirtis kaupiama visą gyvenimą ir apibūdinama kaip minties forma (žiniomis, įgūdžiais, gebėjimais, požiūriais, vertybėmis, įsitikinimais, jausmais) (Kolb, Fry, 1975; Vygotsky, 1986; Jarvis, Holford, Griffin, 2004).
- *Mokymasis partnerystės tinkluose*, kai akcentuojami ryšiai, grindžiami keitimusi informacija, pasitikėjimu, abipuse nauda (Tichy, 1981; Lendrum, 1998; Dawson, 2000; Skyrme, +2000);
- *Mokymų efektyvumo tyrimuose suformuluotomis teorinėmis ir metodologinėmis nuostatomis* (Cashin, 1995; Kirkpatrick, 1996; Share, 2000; Henderson, D. J., Zelenyuk, V. (2007)) ir kt.

3 Tyrimo metodologiniai parametrai

Tyrimo metodika paremta skirtingomis metodologinėmis priemonėmis – kiekybine ir kokybine (Babbie, 2013)²⁵. Mokslinė informacija, gauta taikant skirtingas metodologines priemones – kiekybinę ir kokybinę, - sugretinama, palyginama ir apibendrinama. Turtingos tiriamų požymių (rodiklių) struktūros naudojimas, įvairių metodų taikymas potencialiai sukuria prielaidas, gauti vertingą mokslinę informaciją, kuri yra reikalinga įvertinti inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumą. Tyrimo tikslas ir pobūdis sąlygoja atitinkamų tyrimo metodų parinkimą bei panaudojimą (žr. 1 pav.). Pagal techninėje užduotyje suformuluotus reikalavimus numatyta, kad buvo atliekamos keturios fokusuotos grupinės diskusijos ir anketinė apklausa raštu (detaliau žr. 1 paveiksle).

3.1 pav. Empirinio tyrimo strategija ir dizainas

²⁵ Babbie, E. (2013). The Practice of Social Research. Wadsworth, Cengage Learning.

3.1 Empirinio tyrimo modelis

Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumo tyrimo metodika, skirta mokymų **efektyvumui, veiksmingumui, naudingumui ir reikalingumui** įvertinti bus taikomas kompleksinis tyrimų modelis (Babbie, E. (2013)²⁶, derinantis *kiekybinius* (reprezentatyvi mokytojų apklausa) ir *kokybinius* grupinius interviu (fokusuotos grupinės diskusijos) tyrimų metodus. Ši tyrimų prieiga įgalins atlikti tyrimo klausimų analizę iš skirtingų perspektyvų (trianguliacija).

Tyrimo instrumentai

Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumas, veiksmingumas, naudingumas ir reikalingumas vertinamas kompleksiniu tyrimo modeliu. Tyrimo tikslui pasiekti buvo naudojami atskiri *instrumentai*:

- 1 instrumentas – **keturių tipų anketos mokytojams**, atsižvelgiant į tai, kuriame apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginyje mokytojas dalyvavo; (žr. 2-5 priedą).
- 2 instrumentas – Fokusuotos grupinės diskusijos su mokytojais gairės (žr. 3.2.2 lentelę).

3.1.1. lentelė. Anketos struktūrinės dalys

ANKETOS DALIS	PAAIŠKINIMAS
Įvadinė dalis, lydraštis/instrukcija (anketos/klausimyno²⁷ pristatymas)	Formuluojamas kreipimasis į respondentą, pateikiamas apklausos tikslas, įvardijama galima tyrimo rezultatų nauda ir rezultatų panaudojimo galimybės, pildymo sąlygos ir atsakymų žymėjimo taisyklės, akcentuojama, kad anketa anoniminė; galima palinkėti sėkmės ar padėkoti respondentams už jų skirtą laiką pildant anketą.
Socialinės demografinės respondentų charakteristikos	Ji gali būti anketos pradžioje arba pabaigoje; tai klausimai apie socialinę – demografinę respondentų padėtį; klausimų įvairovė priklauso nuo jų naudingumo interpretuojant tyrimo rezultatus.

²⁶ Babbie, E. (2013). The Practice of Social Research. Wadsworth, Cengage Learning.

²⁷ Terminai klausimynas, anketa naudojami kaip sinonimai

ANKETOS DALIS	PAAIŠKINIMAS
Pagrindinė dalis	Pateikiami klausimai skirti konkrečiai nagrinėjamai tematikai išsiaiškinti. Pagrindinę anketos dalį sudaro bendroji ir specialioji dalys. Bendroji anketos dalis yra analogiška; specialioji anketos dalis yra skirta atsižvelgiant, kokiuose mokymuose dalyvavo mokytojas.
Baigiamoji dalis	Respondentui suteikiama galimybė pasisakyti apie tiriamą problemą ar apskritai apie anketą.

Atsakymų formatas

Klausimyne pateikiami kelių tipų klausimai. Uždarų klausimų atsakymų formatui naudojama keturių arba penkių pakopų Likert'o tipo skalė.

Anketoje yra kelių tipų klausimai. Atsakymų žymėjimo pavyzdžiai pateikiami žemiau:

- 1) Kuo didesnę skrituliuką pažymite, tuo palankesnę vertinimą išsakote ir pabrėžiate savo pritarimą. Jei neturite aiškios nuomonės, nežinote, tai žymėkite vidurinę skrituliuką.

Visiškai pritariu	Pritariu	Neturiu aiškios nuomonės, nežinau	Nepritariu	Visiškai nepritariu
1	2	3	4	5
●	● X	●	●	●

- 2) Išsakykite savo nuomonę apie žemiau pateiktus teiginius:

Ar pritariate šiems teiginiams:	tikrai taip	lyg ir taip	lyg ir ne	tikrai ne
Kiekvienai mokymai yra nors truputį naudingi	TAIP	Taip	Ne	NE
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	TAIP	Taip	Ne	NE

Taip pat klausimyne yra nemažai atviro tipo klausimų, kur respondento prašoma trumpai parašyti savo nuomonę:

.....

.....

.....

3.2 Kokybinio tyrimo metodika

Igyvendinant techninėje užduotyje suformuluotus reikalavimus, buvo suorganizuotos 4 fokusuotos grupinės diskusijos (grupiniai interviu)²⁸ su mokytojais, kurie dalyvavo mokymuose projekto I-ame etape (**Stażuotės Lietuvoje, Supervizija, Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis bei Mini mokymai**). Jų metu tyrėjų komanda vyko į susitikimus su mokytojais. Grupinis interviu – tai toks metodas, kuomet labiau gilinamasi į reiškinių prigimtį, kuomet reikalingas išsamus dalyko suvokimas ir paaiškinimas. Fokusuotos grupinės diskusijos pirmiausiai pradėtos taikyti marketingo tyrimuose (Marshall, 1999, p. 114). Fokusuotos grupinės diskusijos metodo naudojimas grindžiamas prielaida, kad žmonių požiūriai nesiformuoja vakuume; tam, kad žmonės galėtų susidaryti savo nuomonę, jiems reikia žinoti tai, ką jau žino ir mano kiti žmonės. Powell (Powell, 2003) ir kiti taip apibrėžia šį metodą: „fokusuota grupė – tai grupė tyrėjo parinktų ir sukviestų individų, kurie, remdamiesi savo asmenine patirtimi, diskutuoja ir išsako komentarus, susijusius su tyrimo dalyku“ (Gibbs, 1997). Toks tyrimo metodas sukuria laisvesnę atmosferą nei individualus interviu, todėl žmonės labiau linkę reikšti savo nuomonę (Marshall, 1999, p. 115). Anot Creswell'o (1998), kokybinis tyrimas yra toks suvokimo tyrinėjimo procesas, kuris nagrinėja socialinius reiškinius ir jų keliamas problemas (p. 54). Pastarasis metodas suteikia galimybę tyrimo metu orientuotis į tai, kaip individualios socialinės praktikos padeda suprasti žmonių pasirinkimus, jų konstruojamas reikšmes ir priimti jų tikrovės supratimą (Kardelis, 1997).

Kokybiniame tyrime buvo naudojamas grupinio interviu metodas. Pasirinktasis metodas yra palankus, kadangi tyrėjas gali kontroliuoti pokalbį bei jį nukreipti reikiamos tematikos, susietos su specifiniais tyrimo tikslais, linkme. Atliekant grupinius interviu, bus laikomasi pagrindinių kokybinio tyrimo metodologinių principų (Lamnek, 1994, 2008; Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D. (1996)²⁹; Bitinas, B., Rupšienė, L., Žydžiūnaitė, V.³⁰ (2008). t.y.:

- 1) **Tyrimo atvirumas.** Tai reiškia, kad grupinio interviu metu tyrėjai turi būti atviri naujai informacijai, gebėti identifikuoti naujus aktualius tiriamo reiškinio aspektus, kurie dėl vienokių ar kitokių priežasčių, nebuvo

²⁸ Sąvokos grupinis interviu ir fokusuota grupinė vartojami kaip sinonimai

²⁹ Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D. (1996). *Research Methods in the Social Sciences*, 5 ed., St.Martin's Press.

³⁰ Bitinas, B., Rupšienė, L., Žydžiūnaitė, V. (2008). *Kokybinių tyrimų metodologija*. Klaipėda: S.Jokužio leidykla spaustuvė.

identifikuoti planuojant tyrimą. Paprastai tokia metodologinė nuostata užtikrinama per tai, kad: a) tyrėjai sąmoningai atsisako itin griežtos tiriamų požymių bei klausimų respondentams struktūros; b) numatomas tik bendras klausimų teminis kryptingumas, numatomos tyrimo gairės. Atliekant tyrimą, identifikavus naują, aktualią informaciją, tyrimo metu plečiantis žinojimui, tyrimo klausimai, teminis kryptingumas gali būti lanksčiai koreguojami, papildomi. Atvirumo principas sumažina tikimybę, kad kažkoks labai svarbus tiriamo reiškinių aspektas liks tyrėjų nepastebėtas ir tyrimo rezultatuose apskritai neatspindėtas.

- 2) **Tyrimo komunikatyvumas.** Tai reiškia, kad tyrimui aktuali mokslinė informacija gaunama per natūralų bendravimą, komunikacijos procesą, kuris vyksta tarp darbuotojų ir tyrėjų. Patys tiriamieji gali iškelti ir tematizuoti aspektus, kurių galbūt nebuvo tyrėjų ketinimuose.
- 3) **Tyrimo interpretatyvumas.** Kokybinio tyrimo metu surinkta informacija įgauna prasmę tik interpretacijos dėka. Grupinių interviu metu surinkta informacija bus apibendrinama ir interpretuojama tyrimo techninės užduoties reikalavimų ir tyrimo tikslų bei uždavinių kontekste.

Grupinių interviu gairės pateikiamos 3.2.1. lentelėje (žr. 3.2.1. lentelę).

3.2.1. lentelė. Fokusuotų grupinių diskusijų (grupinių interviu) gairės

DIMENSIJOS	Preliminarios fokusuotų grupinių diskusijų (grupinių interviu) <i>gairės</i> visiems inovatyvių mokymų dalyviams
Bendras dalyvavimo inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Pasidalinkite savo patirtimi apie dalyvavimą mokymuose (Stażuotės Lietuvoje, Supervizija, Paramos kolegai (Peer Coaching), Mini mokymai). Trumpai papasakokite kaip Jums sekėsi? Kaip vertinate? Kuo šie mokymai skyrėsi nuo tradicinių mokymų?
Motyvacija dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip ir kodėl atsisprendėte dalyvauti šiuose (Stażuotės Lietuvoje, Supervizija, Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis, Mini mokymai) mokymuose? Kodėl pasirinkote būtent šį mokymų tipą? Iš kur sužinojote apie šių mokymų organizavimą?
Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip buvo organizuoti mokymai? Ar esate patenkintas mokymo organizatorių darbu? Kaip vertinate mokymų organizavimą/administravimą (mokymų vietą, laiką, patalpas, trukmę ir t.t.)? Ar

DIMENSIJOS	Preliminarios fokusuotų grupinių diskusijų (grupinių interviu) <i>gairės</i> visiems inovatyvių mokymų dalyviams
renginių organizavimo vertinimas	mokymai vyko Jums patogiu/priimtinu laiku? Ar tinkamas buvo mokymų tvarkaraštis? Ar prieš mokymus gavote visą reikalingą informaciją? Ar buvote supažindintas su mokymų turiniu (mokymo programa)? Ar Jums buvo pristatyti mokymų tikslai ir uždaviniai (<i>klausimas skirtas tik toms mokymų formoms, kuomet mokymų tikslai ir uždaviniai buvo formuluojami, puz. mini mokymai</i>)?
Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mokymų eigos ir turinio vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip vyko mokymai? Ar esate patenkintas mokymų eiga? Ar mokymų krūvis buvo tinkamai subalansuotas? (ne per daug, ne per mažai informacijos), kaip įvertintumėte mokymų medžiagą? Ar mokymams skirtas laikas buvo naudojamas efektyviai?
Mokymų personalo darbo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip vertinate mokymų <u>lektoriaus/coucher'io/supervizoriaus</u> darbą? Kokius teigiamus ir neigiamus aspektus galėtumėte išskirti?
Mokymų metodų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip vertinate teorinių užsiėmimų eigą (jei tokie vyko)? Kaip vertinate praktinių užsiėmimų eigą (jei tokie vyko)? Kaip vertinate santykį tarp teorijos ir praktikos? Kaip vertinate mokymų metu taikytus mokymo metodus? Ar jie buvo efektyvūs?
Mokymų naudingumo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Ar buvo mokoma konkrečių, aktualių dalykų? Ar gavote naujų, jums aktualių žinių bei įgijote naujų gebėjimų? Ko išmokote šiuose mokymuose? Kokius konkrečius gebėjimus įgijote? Ar pasiekėte tikslus, kuriuos kėlėte šiems mokymams? Kaip įvertintumėte šių mokymų naudą jūsų profesinei veiklai? Ar šie mokymai Jums buvo naudingi?
Pasiūlymai mokymų efektyvumo tobulinimui	<ul style="list-style-type: none"> • Kokius pasiūlymus galėtumėte pateikti mokymų tobulinimui?
Pasiūlymai mokymų programos tobulinimui (klausama, jei mokymų programa buvo rengiama)	<ul style="list-style-type: none"> • Kas pasikeitė po mokymų? Kokiu mastu? Kaip siūlytumėte tobulinti šią mokymo programą (-as) ateityje? Ką siūlytumėte įtraukti, ko atsisakyti?
Mokymų rezultatyvumo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip dalyvavimas šiuose mokymuose įtakavo jūsų darbą pamokose su mokiniais? Ką konkrečiai galėsite pritaikyti savo profesinėje veikloje? Ar jau pritaikėte praktikoje? Pasidalinkite patirtimi. Kokius konkrečius pavyzdžius galėtumėte pateikti?
Kvalifikacijos	<ul style="list-style-type: none"> • Kokias kvalifikacijos tobulinimo formas rinktumėtės

DIMENSIJOS	Preliminarios fokusuotų grupinių diskusijų (grupinių interviu) <i>gairės</i> visiems inovatyvių mokymų dalyviams
tobulimo nuostatos ateityje	ateityje, tradicines ar inovatyvias? Savo atsakymą argumentuokite.
Socialinės demografinės informantų charakteristikos	<ul style="list-style-type: none"> • Lytis (vyras, moteris) • Amžius • Išsilavinimas • Pareigos • Mokytojo kvalifikacinė kategorija • Pedagoginio darbo stažas • Mokyklos tipas

Papildomos fokusuotų grupinių diskusijų (grupinių interviu) gairės kiekvienam inovatyviam mokymų tipui atskirai.

3.2.2 lentelė. Fokusuotos grupinės diskusijos su mokytojais gairės

Supervizija (profesinių santykių konsultavimas) mokymo formai
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ar ši nauja kvalifikacijos tobulinimo forma, pirmą kartą išbandyta Lietuvoje, Jūsų nuomone, skatina pedagogus analizuoti savo darbą, geriau suvokti savo profesinės veiklos privalumus ir trūkumus? Kaip? 2. Kaip? Kodėl? supervizija skatina mokytojų tarpusavio bendradarbiavimą? 3. Ar supervizorius (profesinės veiklos stebėtojas) padėjo Jums rasti tinkamą sprendimo būdą? Kaip? Pakomentuokite.
Mini mokymai mokymo formai
<ol style="list-style-type: none"> 1. Ar mini mokymai ir padėjo Jums praktiškai planuojant ir organizuojant ugdymo procesą Jūsų mokykloje? Kaip? Kokias būdais? 2. Ar šie mokymai ir jų metu Jums praktiškai įgalinti mokinius aktyviam darbui pamokose Jūsų mokykloje? Kokias būdais?
Ugdomasis vadovavimas (angl. Peer Coaching) mokymo formai
<ol style="list-style-type: none"> 1. Kaip vertinate ugdomojo vadovavimo metodą, jo naudą? Ar ši inovatyvi mokytojų profesinio tobulėjimo forma, grindžiama pedagogų tarpusavio bendradarbiavimu, padėjo Jums tobulinant profesinę veiklą? Jūsų žinias ir gebėjimus? Kokiais būdais? 2. Ar manote jog ši mokymo forma, kai vadovai/ pedagogai apmokomi būti savo kolegų patarėjais, padėjo/padės tobulinti pamokų planavimą, leis efektyviau pritaikyti naujausias technologijas ir mokymo metodus, siekiant gerinti mokinių pasiekimus? Pakomentuokite, pateikite pavyzdžių.

Stażuotės Lietuvoje mokymo formai

1. Kaip vertinate stažuotės galimybę kitoje mokykloje? Kaip jums sekėsi? Kokie pagrindiniai privalumai ir trūkumai?
2. Ko išmokote, kokių gebėjimų įgijote stažuotės metu?

Grupinių interviu gairės atspindi tik bendras pokalbio temas, kurios pagal poreikį gali būti laisvai koreguojamos ir keičiamos. Grupinių interviu rezultatai pateikiami 5 šios ataskaitos skyriuje.

Tiriamųjų atranka:

Tiriamųjų grupės ir imtis suformuotos atsižvelgiant į tyrimo objektą, tikslą bei uždavinius, kokybinio tyrimo metodų reikalavimus. Kadangi generalinė aibė yra (2159 respondentai), bus vykdoma tikslinė patogioji informantų atranka. Tiriamieji bus atrenkami žodžiu informavus apie vykdomą tyrimą ir gavus sutikimą dalyvauti tyrime. Planuojama kad viename grupiniame interviu dalyvaus apie 10-12 dalyvių.

Tinkamumo kriterijai:

I-ame projekto etape mokymuose (Stażuotės Lietuvoje, Supervizija, Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis, Mini mokymai) dalyvavę mokytojai.

3.3 Duomenų analizės metodai

Socialinė informacija, gauta grupinių interviu metu buvo apdorojama kokybinės turinio analizės metodais (Bitinas, B., Rupšienė, L., Žydžiūnaitė, V. (2008).³¹ Buvo pasirinktas indukcinis samprotavimo būdas. Jo esmė ta, kad nuo atskirų faktų, pavienių įvykių einama prie visumos supratimo ir apibendrinimų. Logikos požiūriu indukcija – tai samprotavimo būdas, susijęs su empiriniu apibendrinimu, kurio metu požymio pasikartojamumo pagrindu duotoje objektų klasėje daroma išvada apie požymio priskirtinumą visai objektų klasei. Turinio analizės atveju, atrankos elementai yra žodžiai, frazės ir t.t. Duomenų analizės metu buvo išskirti prasminiai aspektai, kurie buvo priskiriami subkategorijoms, o siekiant

³¹ Bitinas, B., Rupšienė, L., Žydžiūnaitė, V. (2008). Kokybinių tyrimų metodologija. Klaipėda: S.Jokužio leidykla spaustuvė.

įprasminti kategorijas ir subkategorijas bus pasirinkti sisteminiai vienetai arba kitaip – autentiški sakiniai (grindžiamosios citatos).

3.4 Kiekybinio tyrimo metodika

3.4.1 Klausimyno struktūra ir požymių blokai

Apžvelgus aktualią mokslinę literatūrą pedagogų kvalifikacijos tobulinimo efektyvumo tematika (Cashin, 1995; Kirkpatrick, 1996; Share, 2000; Henderson, D. J., Zelenyuk, V. (2007) ir kt.), buvo išskirtos šios šiam empiriniam tyrimui aktualios dimensijos:

- Bendras mokymų vertinimas;
- Dalyvavimo inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose vertinimas (apsisprendimo motyvacija, įtakojoantys veiksniai);
- Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų renginių organizavimas;
- Pasitenkinimo inovatyviais pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mokymais vertinimas (mokymų programa, mokymų programos turinys, mokymų personalas, metodai, ir t.t.);
- Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mokymų metu įgytų kompetencijų naudingumo ir rezultatyvumo vertinimas;
- Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mokymų metu įgytų kompetencijų ir gebėjimų naudingumo *tiesioginei profesinei veiklai ir asmenybės vystymuisi vertinimas* ir kt.

Kiekybinės prieigos esmė ta, kad naudojamas standartizuotas klausimynas. Jis apima skirtingus teminius (diagnostinius) blokus, kurie savo turiniu atliepia klausimų, suformuluotų projekto techninėje užduotyje, kontekstą. Detaliau žr. klausimyno rodiklių struktūrą ir teminius blokus, pateiktus 3.4.1.1 lentelėje, taip pat žr. **klausimynų pavyzdžius 2-6** prieduose. Iš viso klausimynuose yra nuo 50-70 rodiklių (pirminių tiriamųjų požymių). Konkretus rodiklių skaičius priklauso nuo to, kokiam mokymų tipui yra skirtas klausimynas. 4 rodikliai skirti socialinėms demografinėms respondentų charakteristikoms, kiti klausimai – inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumui, veiksmingumui ir naudingumui įvertinti. Klausimyną sudaro bendroji ir specialioji dalys.

Bendroji klausimyno dalis buvo analogiška visoms inovatyvioms pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formoms (stažuotės Lietuvoje, supervizija, paramos kolegai

(peer coaching) modelis ir mini mokymai). Bendroji klausimyno dalis svarbi tuo, kad užtikrino galimybę palyginti, kaip mokytojai vertina įvairias inovatyvias pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formas. Specialioji klausimyno dalis buvo parengta atsizvelgiant į konkrečių mokymo specifiką. Klausimynų pabaigoje respondentams pateikiami atviro tipo klausimai. Respondentų yra prašoma atsakyti į šiuos klausimus: Kas iš mokymų Jums buvo naudinga? Kokie buvo pagrindiniai mokymų trūkumai? Kokius konkrečius siūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje? Kokią įgytą mokymuose praktiką aš pritaikiau/pritaikysiu savo profesinėje veikloje? Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti? ir t.t.

3.4.1.1 lentelė Standartizuoto klausimyno, skirto pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumui, veiksmingumui ir naudingumui tirti, rodiklių struktūra

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Supervizija	Minimokymai	Stažuočių Lietuvos uvoje	Parakolėgai
BENDROJI KLAUSIMYNO DALIS					
Socialinės demografinės respondentų charakteristikos	<ul style="list-style-type: none"> • Lytis (vyras, moteris) • Išsilavinimas • Mokytojo kvalifikacinė kategorija • Pedagoginio darbo stažas 	+	+	+	+
SPECIALIOJI KLAUSIMYNO DALIS					
Inovatyvių mokymų tematika	<ul style="list-style-type: none"> • Dalykų ryšiai ir integracija • Vertinimas ugdant • Mokymasis bendradarbiaujant • Pamokos struktūros kokybė • Mokymosi diferencijavimas • Gabių ir talentingų vaikų ugdymas • Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas • Pagalba mokantis • Mokytojo veiklos planavimas • Mokymosi nuostatos, būdai ir išmokimo stebėjimas • Kita tema (nurodykite) 		+		

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Supe rvi zij a	Mini moky mai	Staž uotė s Liet uvoj e	Pa ra ma kol eg ai
Mokymų organizavimo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku; • Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.); • Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika) 	+	+	+	+
Mokymų naudingumo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Naujų metodikų pristatymas • Praktinis darbas • Konsultavimosi su lektoriais galimybė • Darbas su konkrečiais mokyklos dokumentais • Praktinės kolegų ir lektorių patirties pristatymai • Bendras darbas mokymų metu (komandoje kartu dirba ir mokyklos administracijos atstovas) • Mokymosi procesas • Tai, kad mokymai vykdomi mokyklai palankiu laiku • Tai, kad mokymų programa pritaikoma konkrečiai mokyklai 		+		
Naudingumo/rez ultatyvumo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Suteikė teorinių žinių • Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių • Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai • Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją • Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius • Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas 	+	+	+	+
Stažuotės metu buvo sudarytos	<ul style="list-style-type: none"> • Susipažinti su kitos mokyklos veikla 			+	

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Su pe rvi zij a	Mini moky mai	Staž uotė s Liet uvoj e	Pa ra ma kol eg ai
galimybės	<ul style="list-style-type: none"> • Pasisemti naujų idėjų taikyti savo profesinėje veikloje • Pasirinkti temines mokymų sritis • Susipažinti su kitos mokyklos taikomomis mokymo organizavimo formomis • Analizuoti problemas bei jų sprendimo būdus • Susipažinti su kitose mokyklose taikomais mokymo būdais • Užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius tarp mokyklų 				
Specifinių stažuotės Lietuvoje aspektų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Stažuotė yra puiki kvalifikacijos tobulinimo forma • Stažuojuantis galima pamatyti ir įvertinti mokyklos gyvenimą, domėtis tomis sritimis, kurios yra aktualiausios • Stažuotės metu yra sudaryta galimybė susipažinti su kitų mokyklų pedagogais savo srities specialistais • Stažuotės padeda įgauti pasitikėjimo savimi • Stažuotės padeda patobulinti kompetencijas bei sužinoti naujų mokymo metodų • Stažuotės metu abi pusės (svečias ir šeimininkai) jaučiasi tikri kolegos, nėra įtampos, nes stažuotojas ne „vizituoja“ mokyklą, o „mokosi“ • Yra galimybė stebėti atviras pamokas ir dalyvauti jų aptarimuose • Stažuotės metu daug reflektuojama, planuojami tolimesni bendravimo • Stažuotojas įgyja patirties kaip savoje mokykloje organizuoti stažuotes 			+	

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Supervizija	Minimokymai	Stażuotės Lietuvos	Paramakolėgai
Specifinių supervizijos aspektų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Padėjo geriau suvokti savo profesinės veiklos situaciją, tarsi pažvelgti į savo profesinę veiklą iš šalies • Sudarė palankias sąlygas formuoti mokytojų tarpusavio palaikymo ir paramos kultūrai • Sudarė palankias sąlygas mokytojų profesijos solidarumo formavimuisi • Sudarė galimybes skatinti refleksiją tarp kolegų • Leido stiprinti pedagogo identitetą ir profesinę kompetenciją • Sudarė galimybes aptarti įvairius profesinius atvejus • Problemų aptarimas padėjo rasti tinkamiausius sprendimus 	+			
Ugdomasis vadovavimas (Peer coaching)	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogams suteikia nuolatinę galimybę vienam iš kito mokytis ir gauti paramą • Ir mokytojui, ir mokytojui patarėjui (coacher'ui) leidžia mokytis vieniems iš kitų kartu bendraujant ir bendradarbiaujant • Padeda sustiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, nugalėti psichologinius ir kitus barjerus • Paskatina mokytoją analizuoti savo veiklą ir rasti atsakymą • Padeda pradėti taikyti inovacijas mokyme (si) 				+
Mokytojų patarėjų (Coucher'ių) darbo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Padėjo rasti būdus, kaip pagerinti mokymą • Pasiūlyti įdomų naujausiomis technologijomis pagrįstą mokymąsi • Tobulinti pamokų planavimo įgūdžius 				

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Supervizija	Minimokymai	Stażuotės Lietuvoje	Paramakolagai
Lektorių darbo vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Mokymus vedė kompetentingi lektoriai Lektoriai sugebėjo sukurti tinkamą darbinę atmosferą 		+		
Mokymų trukmės vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Bendra mokymų trukmė Vienos dienos mokymų trukmė Vieno užsiėmimo trukmė (paskaitos, seminaro ar pan.) 		+		
Mokymų programos turinio vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Programos intensyvumas buvo optimalus/tinkamas Mokymų programos turinys buvo aiškiai struktūruotas Mokymų programos turinys buvo puikiai suprantamas Mokymų programos turinys buvo motyvuojantis, skatinantis susidomėjimą dėstomu dalyku Mokymų programos turinys buvo tiesiogiai susietas su mano kasdienio darbo praktika Mini mokymų programų turinys ir tematika atitiko mano poreikius ir lūkesčius 		+		
Taikytų mokymo metodų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Teorinės paskaitos Praktiniai užsiėmimai Darbas grupėse Darbas su mokyklos (pvz., pamokos planai, mokyklos veiklos programos ir kt.) dokumentais Gerosios patirties sklaida Problemų svarstymas bei jų sprendimas grupėse 		+		
Taikytų mokymo priemonių vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Pateikčių demonstravimas Video filmų peržiūra Situacijų analizei skirta medžiaga Kita 		+		
Naudingumo tobulinant kompetencijas	<ul style="list-style-type: none"> Mokinio pažinimo Ugdymo (si) aplinkų kūrimo Mokinių motyvavimo ir 	+	+	+	+

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Su p e r v i z i j a	Mini moky mai	Staž uotė s Liet uvoj e	Pa ra ma kol eg ai
vertinimas	<p>paramos jiems</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo • Ugdymo turinio planavimo • Ugdymo turinio tobulinimo • Ugdymo (si) proceso valdymo <p>Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo</p>				
BENDROJI KLAUSIMYNO DALIS Bendras mokymų ir mokymosi vertinimas					
Dalyvavimo inovatyviuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose motyvacija	<ul style="list-style-type: none"> • Kiekvieni mokymai yra naudingi • Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą • Kad pabėgčiau nuo rutinos • Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti • Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą 	+	+	+	+
Dalyvavimo inovatyviuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose veiksniai	<ul style="list-style-type: none"> • Apsisprendžiau pats (savarankiškai) • Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju • Paskatino kolegos • Paskatino mokyklos administracija 	+	+	+	+
Apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose nulėmę veiksniai	<ul style="list-style-type: none"> • Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu • Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų • Papildomos veiklos poreikis • Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose • Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti 	+	+	+	+

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Su pe rvi zij a	Mini moky mai	Staž uotė s Liet uvoj e	Pa ra ma kol eg ai
	<ul style="list-style-type: none"> Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje 				
Kvalifikacijos tobulinimo planavimas	<ul style="list-style-type: none"> Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo 	+	+	+	+
Bendras dalyvavimo kvalifikacijos tobulinimo renginiuose vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> Mokymų TURINĮ (temos, nagrinėjama problematika) Mokymų ORGANIZAVIMĄ (renginio formatas; tvarkaraštis, mokymų materialinis aprūpinimas, padalomoji medžiaga, mokomoji literatūra ir kt.) Mokymų VIETĄ (patalpos, įranga etc.) Mokymų lektorių KOMPETENCIJĄ (lektorių kompetencija, profesinė patirtis ir t.t.) Taikytus mokymo ir mokymosi METODUS (teorinių paskaitų ciklas ar praktiniai mokymai; pasyvūs mokymo metodai ar 	+	+		+

RODIKLIŲ DIMENSIJOS IR PAVYZDŽIAI		Mokymų tipas			
Rodiklių dimensija	Rodiklių pavyzdžiai	Supervizija	Minimokymai	Stażuotės Lietuvos	Paramakolėgai
	aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija, darbu grupėse; taikomų metodų įvairovė ir efektyvumas).				
Dalyvavimo inovatyviuose mokymuose reikšmė profesinei veiklai	<ul style="list-style-type: none"> • Sužinojau naujų dalykų • Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais • Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose • Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis • Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti • Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė 	+	+	+	+
Inovatyvių mokymų vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę? 	+	+	+	+
Apibendrintas naudos ir pasitenkinimo mokymais vertinimas	<ul style="list-style-type: none"> • Iš mokymų gautą naudą bei pasitenkinimą mokymais įvertinkite 10-ies balų skalėje 	+	+	+	+

Kaip jau buvo minėta, klausimyne respondentams buvo pateikiami atviro ir uždaro tipo klausimai. Atviro tipo klausimai naudojami tam, kad: a) tyrimas ir jo autoriai neprimestų respondentams vien savo supratimo apie tiriamą reiškinį; b) tyrimo metu būtų galima identifikuoti ir apibendrinti būtent respondentų, šiuo atveju - mokytojų - supratimą ir matymą. Atsakymai į atvirus klausimus apdorojami taikant

turinio analizę, taikant tiek manifestinę, tiek ir latentinę (interpretacinę) turinio analizės atmainas. Semantiškai giminingi atsakymai apibendrinami į subkategorijas bei kategorijas, paskaičiuojami kategorijoms tenkantys santykiniai dažniai, o kategorijų turinys interpretuojamas techninėje užduotyje iškeltų reikalavimų ir tyrimo tikslų kontekste. Atsakymai į uždaro tipo klausimus apdorojami taikant statistinius metodus (aprašomąją statistiką, statistinius sprendimus, statistinių sąryšių analizę, faktorinę analizę, dispersinę analizę ir kt.). Apklausoje rezultatai bus gausiai iliustruojami lentelėmis bei grafikais, įgalinančiais svarbiausius tyrimo rezultatus pateikti koncentruota ir apibendrinta forma. Norint užtikrinti kuo didesnę duomenų patikimumą, kiekybinė apklausa raštu bus vykdoma anonimiškai.

3.5 Atrankos metodikos principai

Reprezentatyvios imties sudarymas yra viena iš svarbiausių sėkmingo tyrimo sąlygų. Šiuolaikiniai socialiniai tyrinėtojai patikimiausiomis laiko didelių apimčių atsitiktines imtis (Kardelis, 2002). Remiantis tyrimų praktika, reprezentatyvios imties skaičius nustatomas pagal generalinės aibės visumą. Šiuo atveju, kadangi generalinė aibė yra labai nedidelė (2159 respondentai), bus taikomas ištisinės atrankos metodas, t.y. apklausiami visi mokymuose dalyvavę mokytojai.

3.5.1 Statistinio apibendrinimo ir analizės metodai

Gauti statistiniai duomenys bus apdorojami taikant įvairius statistinius metodus bei technikas: aprašomąją statistiką, faktorinę analizę ir t.t. Surinktiems duomenims analizuoti buvo pasirinkti šie metodai: dažnių analizė bei faktorinė analizė (Čekanavičius, V., Murauskas, G. (2006).³² Dažnių analizės metodas buvo taikomas apibendrinant visų anketos klausimų duomenis.

Ataskaitoje yra pateikiamas tiek visos imties, tiek ir atskirų respondentų grupių atsakymų į kiekvieną anketos klausimą pasiskirstymas (proc.). Pagrindinėje ataskaitos dalyje yra pateikiami tik pritarimo teiginiams procentai. Tokiu būdu paveikslai nėra apkraunami duomenimis ir išgryninama esminė informacija. Detaliai skaičiavimų rezultatai pateikiami šios ataskaitos prieduose (žr. 6 priedą). Konkrečiai

³² Čekanavičius, V., Murauskas, G. (2006). *Statistika ir jos taikymai*. I, II dalys. Vilnius: TEV.

pateikiamas respondentų atsakymų vidurkis, standartinis nuokrypis nuo vidurkio, moda, mediana ir kt. Atlikus koreliacinę analizę, reikšmingų koreliacijų nebuvo nustatyta. Faktoriinės analizės metodas buvo taikomas siekiant agreguoti kintamuosius, juos apjungti, tuo sumažinant jų skaičių, išryškinant dėsningumus. Agreguoti kintamieji leidžia pasiekti didesnę tyrimo išvadų abstrakcijos laipsnį.

4 Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų tyrimo duomenų rezultatai

Šiame skyriuje pateikiami inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų tyrimo duomenų rezultatai. Skyriaus pradžioje yra pateikiama socialinė demografinė informacija, t.y. kiek mokytojų dalyvavo apklausoje, koks yra pastarųjų pasiskirstymas pagal amžių, lytį ir t.t. Pirmiausia tyrimo duomenys pateikiami pagal kiekvieną mokymų formą atskirai (mini mokymai, stažuotės Lietuvoje, supervizija ir paramos kolegai mokymai). Kadangi dalis anketos klausimų buvo bendri, atskiru skyreliu pateikiamas mokytojų vertinimų palyginimas.

Pateikiant duomenų analizę, daugiausiai aptariami vadinamieji pritarimo procentai. Detali mokytojų nuomonės sklaida išsamiai pateikiama 6 priede (žr. 6 priedą). Priede pristatomas kiekvieno anketos klausimo aprašomosios statistikos rezultatas, t.y. teigiamas, neigiamas ir neutralus vertinimas bei konkrečios charakteristikos (moda, mediana, standartinis nuokrypis nuo vidurkio bei variacijos koeficientas).

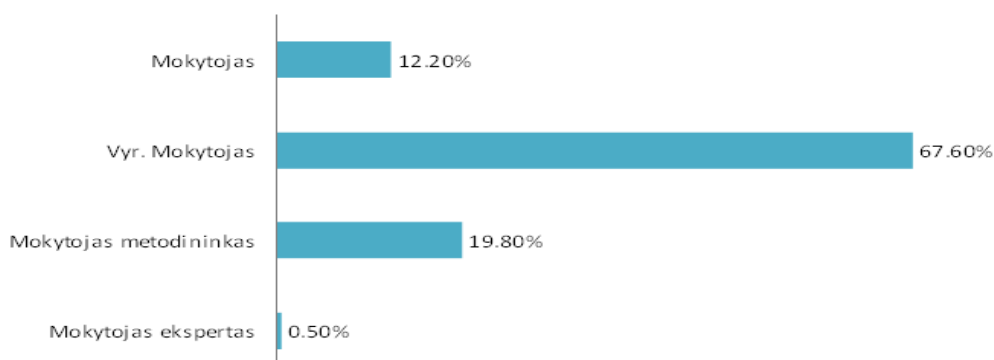
2013 m. gruodžio mėnesį pagal su užsakovu suderintus klausimynus (žr. šios ataskaitos priedus), buvo atlikta pedagogų, dalyvavusių inovatyviose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mokymuose anketinė apklausa. Iš viso apklausoje dalyvavo 574 mokytojai.

Atlikto tyrimo duomenų rezultatų pagrindu buvo parengti trys klausimynai, skirti mokymų, persikvalifikavimo ir stažuotčių efektyvumui vertinti (žr. šios ataskaitos prieduose).

4.1 Socialinės demografinės respondentų charakteristikos

Tyrimo dalyvavo 25 vyrai ir 549 moterys (atitinkamai 4,4% ir 95,6%). Mokytojų amžiaus vidurkis 46 metai. Jauniausias mokytojas buvo 25, o vyriausias - 64 metų amžiaus. Pagal išsilavinimą didžioji dauguma mokytojų, dalyvavusių mokymuose, turėjo aukštąjį universitetinį išsimokslinimą ir tik nedidelė dalis - aukštąjį neuniversitetinį (atitinkamai 96,6% ir 3,0%). Mokytojų pasiskirstymas pagal turimas kvalifikacines kategorijas pavaizduotas 4.1.1 paveiksle. Mokytojų darbo stažo dabartinėse pareigose vidurkis 17,7 metų. Atitinkamai darbo stažo vidurkis bendrai mokytojo pareigose - 22,6 metų.

Beveik du trečdaliai (67.6 proc.) mokymuose dalyvavusių mokytojų, pagal pareigas buvo vyr. mokytojai (žr. 4.1.1 pav.), beveik penktadalis (19,8 proc.) buvo mokytojų metodininkų, o daugiau nei dešimtadalis - (12.2 proc.) mokytojai. Ir tik 0,5 procentai nurodė esantys mokytojai ekspertai.

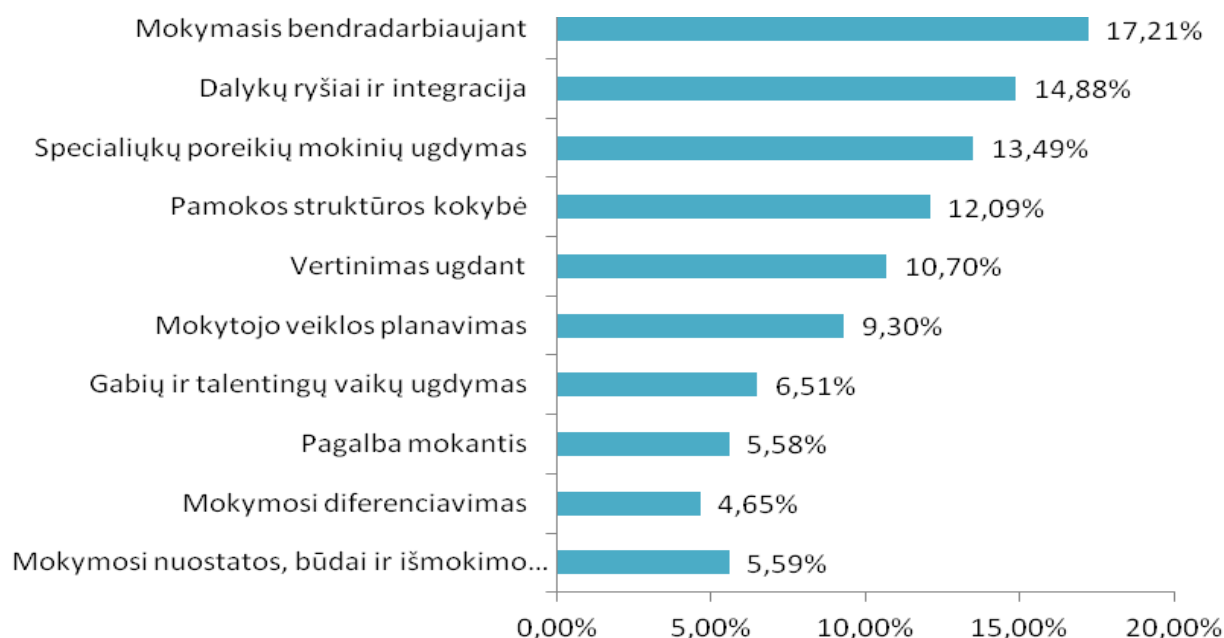

4.1.1 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal turimas kvalifikacines kategorijas proc., N=574

4.2 Mini mokymų vertinimas

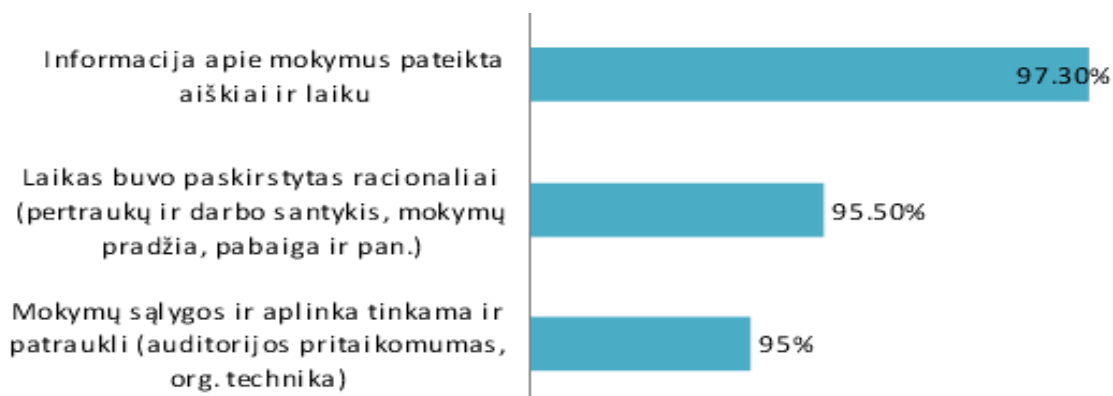
Mini mokymų, kuriuose dalyvavo mokytojai, tematika

Pagal tematiką *mini mokymuose* daugiausiai dalyvavo mokytojų, kurie mokėsi šiuose mokymuose: mokymosi bendradarbiaujant, dalykų ryšiai ir integracija bei specialiųjų poreikių mokinių ugdymas (detaliau žr. 4.2.1 pav.).

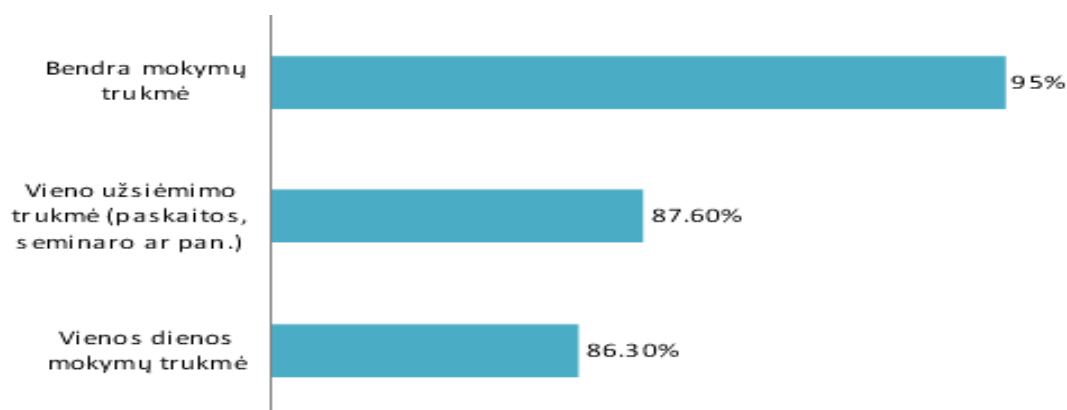
4.2.1 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kokios tematikos mini mokymuose dalyvavo, proc., N=222

Pažymėtina, jog didžiosios dalies (97.3 proc.) mokytojų nuomone, informacija apie mokymus buvo pateikiama aiškiai ir laiku. Pažymėtina, kad dauguma (95.5 proc.) mokytojų linkę teigti, jog mokymų laikas buvo paskirstytas *racionaliai* (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.). Svarbu pastebėti, jog mokymų sąlygos ir aplinka daugumos (95 proc.) tyrimo dalyvių manymu buvo tinkami ir patrauklūs. Aptartieji aspektai suteikia galimybę teigti, jog inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimas apklausos dalyvių segmente atspindi labai teigiamą jų vertinimą. (žr. 4.2.2 pav.).

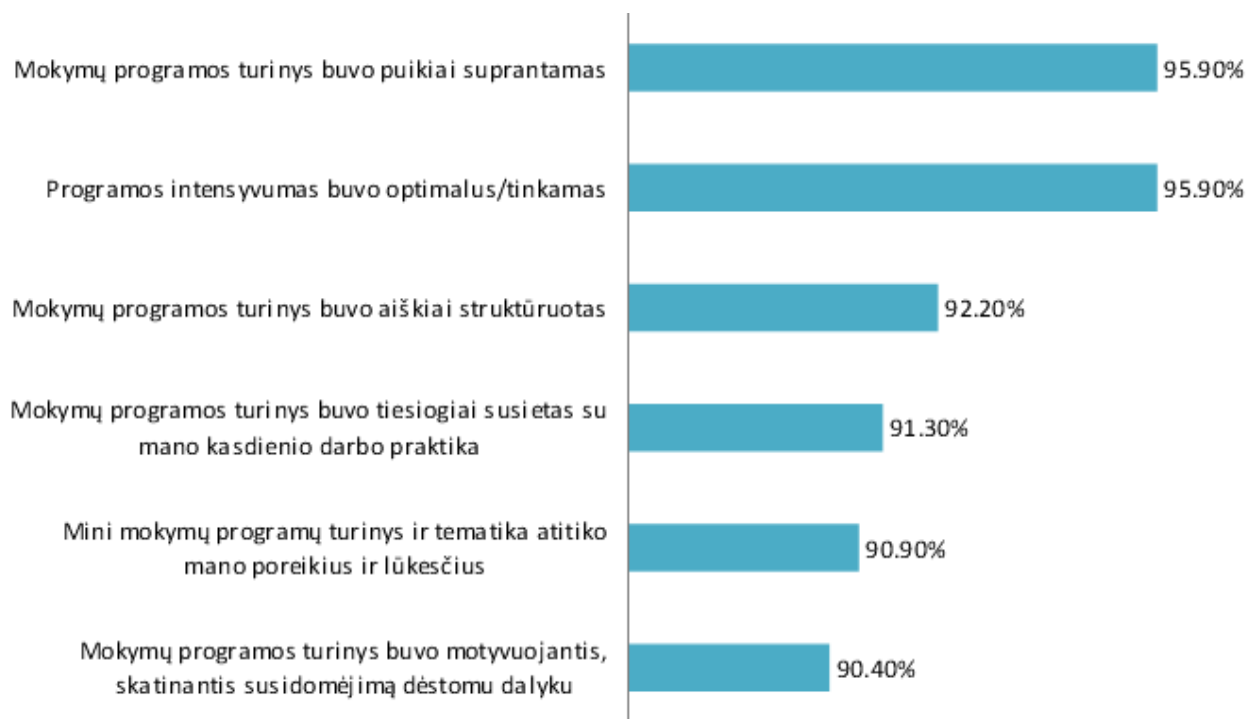
4.2.2 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) organizavimo vertinimą, proc., N=222

Teigiamas mini mokymų organizavimo vertinimas atsispindi ir mokytojų atsakymuose apie pastarųjų trukmę. Kaip galima matyti iš 4.2.3 paveiksle pateiktų duomenų, didžioji dauguma (95 proc.) mokytojų, buvo linkę teigti, jog bendra mokymų trukmė buvo tinkama. Vieno užsiėmimo trukmė (87.6 proc.) bei vienos dienos mokymų trukmė (86.3 proc.) taip pat didžiosios dalies dalyvavusių mokytojų nuomone buvo priimtina (žr. 4.2.3 pav.).

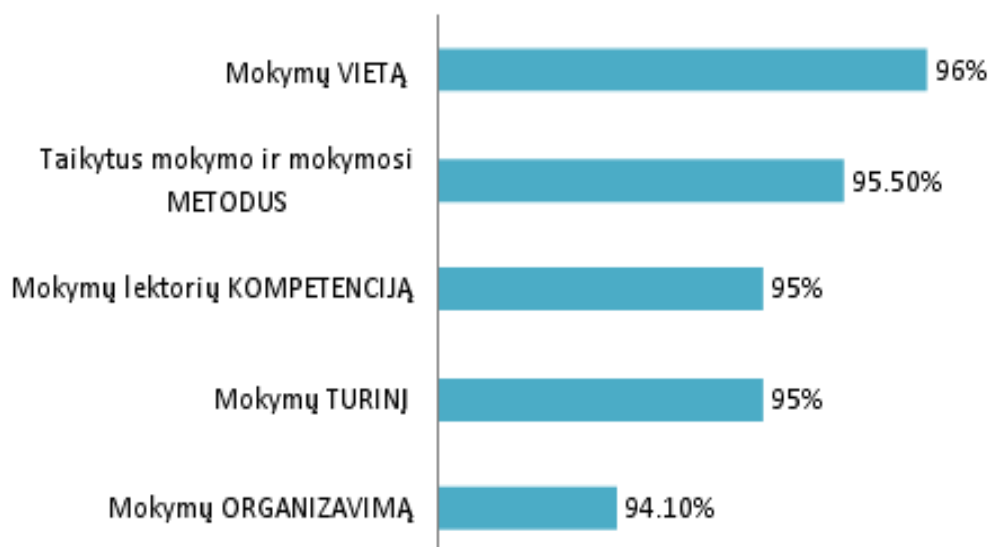
4.2.3 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) organizavimo vertinimą, proc., N=222

Iš 4.2.4 paveiksle pateiktų duomenų matyti, jog visi mokymų turinio aspektai vertinami itin palankiai. Tačiau galima pastebėti, jog palankesnis vertinimas kiek išsiskyrė vertinant mokymų programos *turinio suprantamumą* (95.9 proc.) bei *programos intensyvumą* (95.9 proc.). Nepaisant to, mokytojams kiek mažiau tinkamas pasirodė mini mokymų programos turinys ir tematika atsižvelgiant į jų poreikius ir lūkesčius (90.9 proc.) bei mokymų programos turinio motyvavimo galimybes, skatinant susidomėjimą dėstomu dalyku (90.4 proc.). (žr. 4.2.4 pav.).

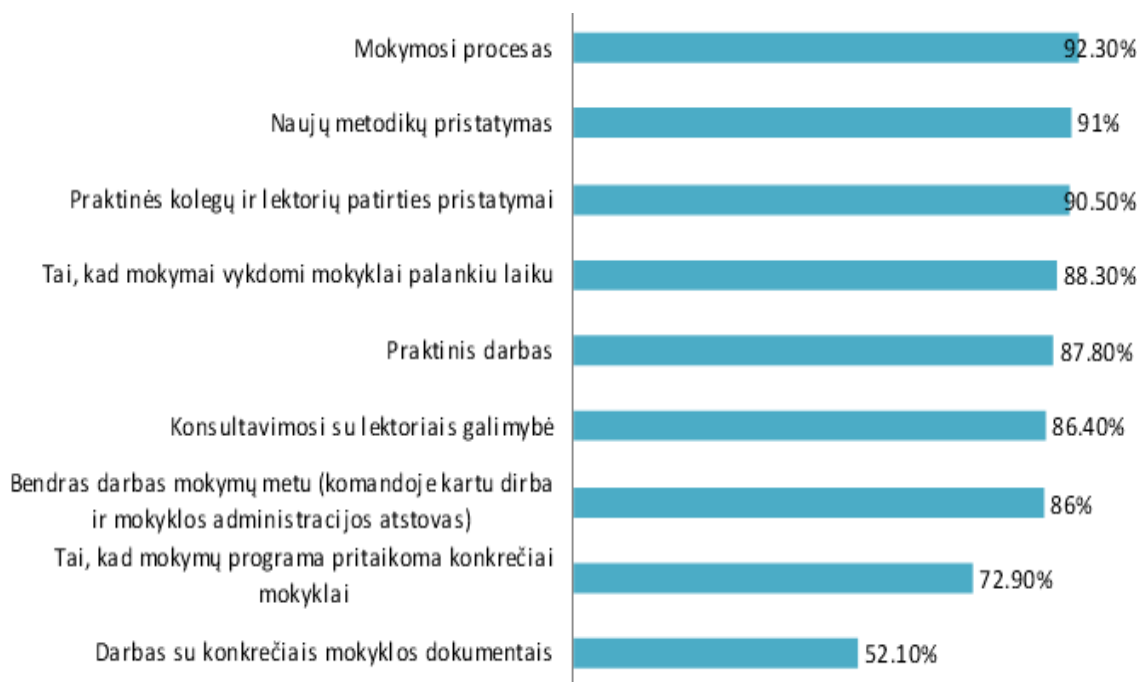
4.2.4 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) programos turinio vertinimą, proc., N=222

Gautieji tyrimo rezultatai rodo, jog mokytojai labai teigiamai vertina mini mokymus, kadangi visi pateiktieji vertinimo rodikliai sulaukė didžiosios dalies apklaustųjų mokytojų pritarimo. Pažymėtina, jog mokytojus labiausiai tenkino mokymų vieta (96 proc.), t.y. mokytojams niekur nereikėjo važiuoti į mokymus, nes mokymai vyko mokykloje, kurioje dirba mokymų dalyviai. (žr. 4.2.5 pav.).

4.2.5 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) vertinimą pagal atitinkamus kriterijus, proc., N=222

Tyrimo metu buvo norima išsiaiškinti, kurie mini mokymų aspektai, jų dalyvių nuomone, buvo naudingiausi. Gautieji rezultatai atskleidžia, jog didžiosios daugumos mokytojų nuomone naudingiausias buvo pats mokymosi procesas. Taip teigė 92.3 proc. tyrimo dalyvių (žr. 4.2.6 pav.). Taip pat mokytojai buvo linkę pritarti, kad mini mokymai naudingi, kadangi jų metu pristatytos naujos metodikos (91 proc.), kolegos bei lektoriai pasidalino praktine patirtimi (90.5 proc.). Didelės dalies (88.3 proc.) apklaustųjų nuomone naudinga, jog mokymai vykdomi mokyklai patogiu laiku. Sąlyginai mažiau palankiai mokytojai vertino mokymų programos pritaikymą konkrečiai mokyklai ir darbą su konkrečiais mokyklos dokumentais (72.9 proc.) (detaliau žr. 4.2.6 pav.).

4.2.6 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) naudingumą, proc., N=222

Analizuojant mokymų naudingumo vertinimą, buvo pritaikytas faktorinės analizės metodas. Vieno faktoriaus modelis buvo gautas faktorizuojant kintamuosius susijusius su tuo kokiose srityse pravertė mokymų metu įgytos žinios ir įgūdžiai. 4.2.1 lentelėje pateikiama pastarojo faktoriaus sudėtis, visi rodikliai glaudžiai susiję, maksimalus skirtumas tarp faktorinių svorių siekia tik kiek daugiau nei 0,1 punkto, be to taip išsiskiria tik vienas iš rodiklių. Tokie duomenys rodo, jog rodikliai puikiai tinka sudaryti mokymų naudingumo vertinimo indeksui bei jį naudoti matavimams.

4.2.1 lentelė. Mokymų naudingumo vertinimo indeksas

Mokymų naudingumo vertinimo indeksas	Rodikliai	Faktorinis svoris
	Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	0.898
	Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	0.898
	Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	0.887
	Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	0.879
	Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	0.839
	Suteikė teorinių žinių	0.794

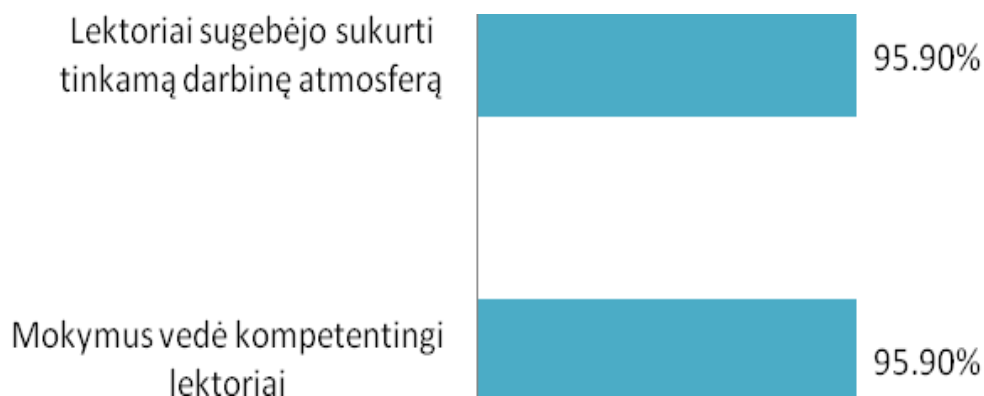
Atkreipiant dėmesį į rodiklius iš kurių susideda indeksas (žr. 4.2.1 lentelę), galima matyti, jog mokytojai vertino, kokią naudą po mokymų jie patyrė įvairiose srityse, t.y. profesinėje veikloje, kvalifikacijos tobulinimo, praktinių įgūdžių, teorinių žinių. Mokymų naudingumo vertinimo indeksas paaiškina net 75 procentus bendros duomenų sklaidos, tai yra ypač aukštas įvertis. Aukštas šio indekso įvertis rodo, jog mokytojams mokymai buvo naudingi įvairiose profesinio bei kasdieninio gyvenimo sričių, suteikė žinių ir pan., kitaip sakant indeksas atskleidžia bendrą naudą, kurią patyrė mokytojas. Tirtu atveju gauta, jog vidutinis pritarimo procentas šiam indeksui buvo 83 procentai, tai labai aukštas įvertis atskleidžiantis, jog mokytojai mokymus vertina kaip suteikusius naudingų žinių įvairiose gyvenimo srityse.

Analizuojant tyrimo metu gautus duomenis matome, jog mokytojai buvo labiausiai linkę pritarti, kad mokymai jiems suteikė teorinių žinių (94.1 proc.) (žr. 4.2.7 pav.). Tyrimo duomenys rodo daugumos apklausos dalyvių pritarimą, jog šie mokymai buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai (93.2 proc.) bei suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių (92.3 proc.). Mažiau mokytojų nurodė, kad mokymai visiškai atitiko jų kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius (pritarimo procentas siekia 79.2 proc.) bei visiškai atitiko mokytojų mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas (77.4 proc.).

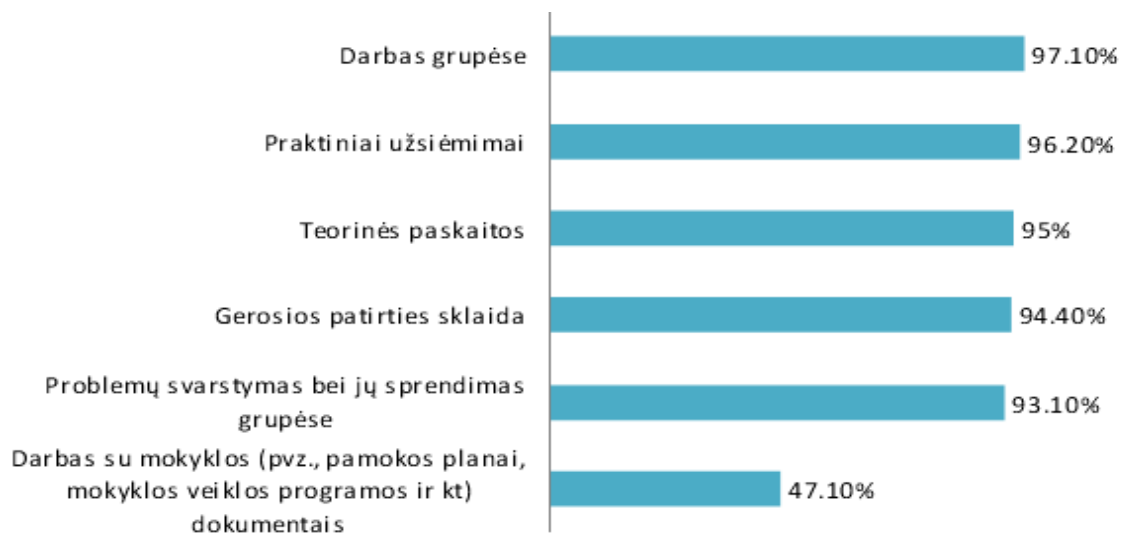
4.2.7 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) teikiamą naudą įvairiose profesinės veiklos srityse, proc., N=222

Mokymų teikiama nauda neabejotinai yra sąlygojama lektorių kompetencijos. Kaip matome, šiuo požiūriu mini mokymai buvo vertinami palankiai, kadangi didžioji dauguma mokytojų (95.9 proc.) pritarė, jog mokymus vedę lektoriai sugebėjo sukurti tinkamą darbinę atmosferą (žr. 4.2.8 pav.). Taip pat net 95.9 proc. tyrimo dalyvių teigimu analizuojamus mokymus vedė kompetentingi lektoriai.

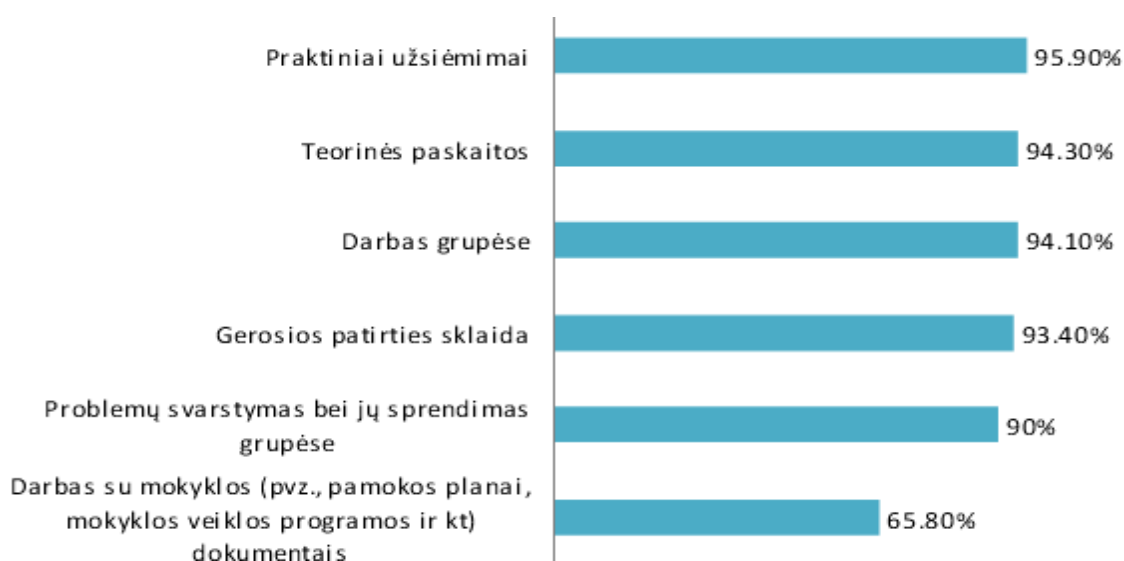
4.2.8 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) lektorių darbą, proc., N=222

Mokytojų buvo teirujamasi, kokius metodus taikė lektoriai. Pažymėtina, jog didžioji dauguma (97.1 proc.) apklaustųjų teigė dažniausiai dirbę grupėse (žr. 4.2.9 pav.). Galima daryti prielaidą, kad lektoriai siekė suvienyti mokykloje dirbantį kolektyvą. Gautieji duomenys rodo, jog lektoriai daug dėmesio skyrė praktiniams užsiėmimams (96.2 proc.), teorinėms paskaitoms (95 proc.), gerosios patirties sklaidai (94.4 proc.) bei problemų svarstymui bei jų sprendimui grupėse (93.1 proc.). Pastarasis metodas taip pat suponuoja komandinio darbo skatinimą. Vadovaujantis mokytojų išsakyta nuomone, galima teigti, jog mažiausiai dėmesio mini mokymų metu lektoriai skyrė darbui su mokyklos dokumentais (47.1 proc.).

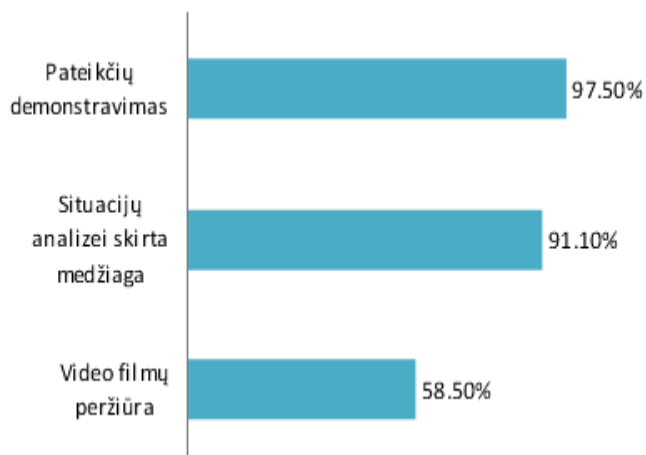
4.2.9 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) mokymų personalo taikytus metodus, proc., N=222

Tyrimo metu gautų duomenų pagrindu galima teigti, kad mokymų metu lektorių taikytus metodus mokytojai linkę vertinti kaip efektyvius. Remiantis mokytojų nuomone, efektyviausiais laikomi praktiniai užsiėmimai (95.9 proc.), teorinės paskaitos (94.3 proc.), darbas grupėse (94.1 proc.) bei gerosios patirties sklaida (93.4 proc.) (žr. 4.2.10 pav.). Mažiau efektyvūs mokytojų nuomone buvo problemų svarstymas bei jų sprendimas grupėse (90 proc.). Pažymėtina, kad tiek kritiškiau mokytojai vertina darbo su mokyklos dokumentais metodo efektyvumą (65.8 proc.).

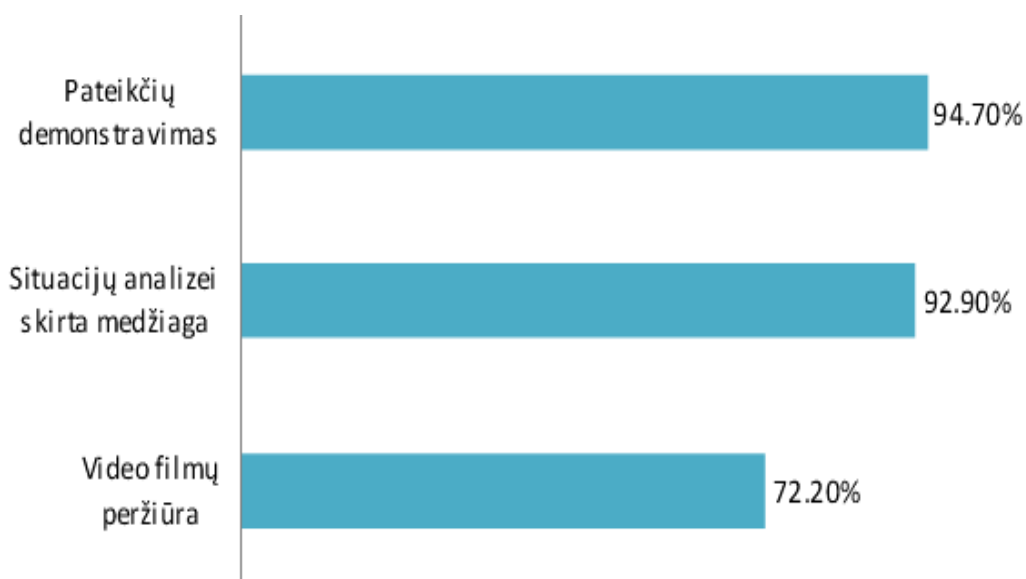
4.2.10 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) personalo (lektorių) taikytų metodų vertinimą, proc., N=222

Anot mokytojų, mokymų metu dažniausiai buvo demonstruojamos pateiktys (97.5 proc.). Taip pat aktyviai buvo naudojama situacijų analizei skirta medžiaga (91.1 proc.), o rečiausiai mini mokymu metu lektorai rodė video filmus (58.5 proc.).

4.2.11 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) metu naudotas mokymo priemones, proc., N=222

Efektyviausiomis mokytojai pripažino pateikčių demonstravimą (94.7 proc.) bei situacijų analizei skirtą medžiagą (92.9 proc.) (žr. 4.2.12 pav.). Mažiau efektyvios, mokytojų nuomone, buvo video filmų peržiūros (72.2 proc.), tačiau pastarąją priemonę lektorai buvo mažiau linkę naudoti. Nepaisant išvardintų vertinimų, visos aptartos mokymo priemonės yra vertinamos tik teigiamai.

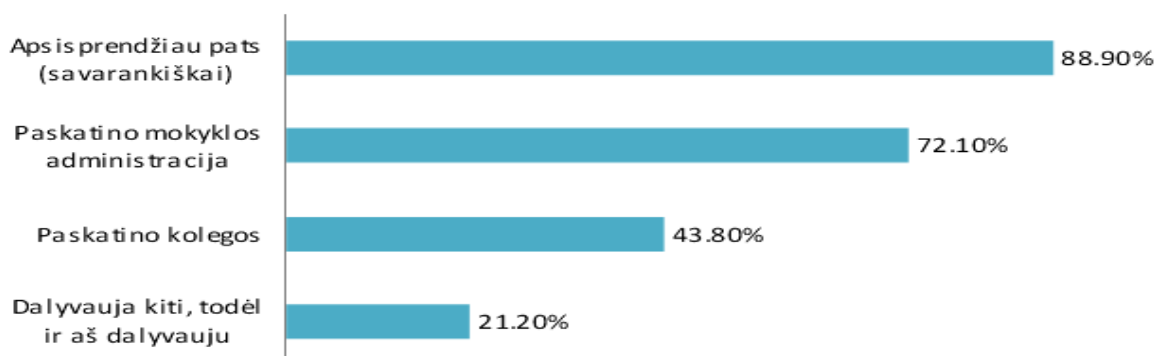

4.2.12 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) metu taikytų priemonių vertinimą, proc., N=222

Tyrimo metu mokytojų buvo prašoma įvertinti mokymų naudą tobulinant konkrečios srities kompetencijas. Pažymėtina, jog mokytojai nurodė mokymų metu gavę naudą visų kompetencijų atžvilgiu. Tačiau vadovaujantis jų išsakytomis nuostatomis pastebėta, kad pedagogai jaučiasi patobulėję įvairių mokymų metodų taikymo (91.3 proc.), dalykinės kompetencijos (90.9 proc.), komunikacijos (90.8 proc.) bei mokinio pažinimo (90.4 proc.) srityse. Nemažiau reikšmingi analizuojamieji mokymai buvo ir grupės įtraukimo (89.4 proc.), mokinių motyvavimo ir paramos jiems (89 proc.) srityse. Tuo metu, mokytojai buvo labiausiai linkę kritiškai vertinti mokymų teikiamą naudą kompetencijų tobulinimo tiriamosios veiklos (67 proc.), vadybinėje organizacinėje (66.5 proc.) bei meninėje (61.9 proc.) srityse. Detalesni duomenys apie inovatyvių mokymų naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui pateikiami 4.2.13 paveiksle.

4.2.13 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui, proc., N=222

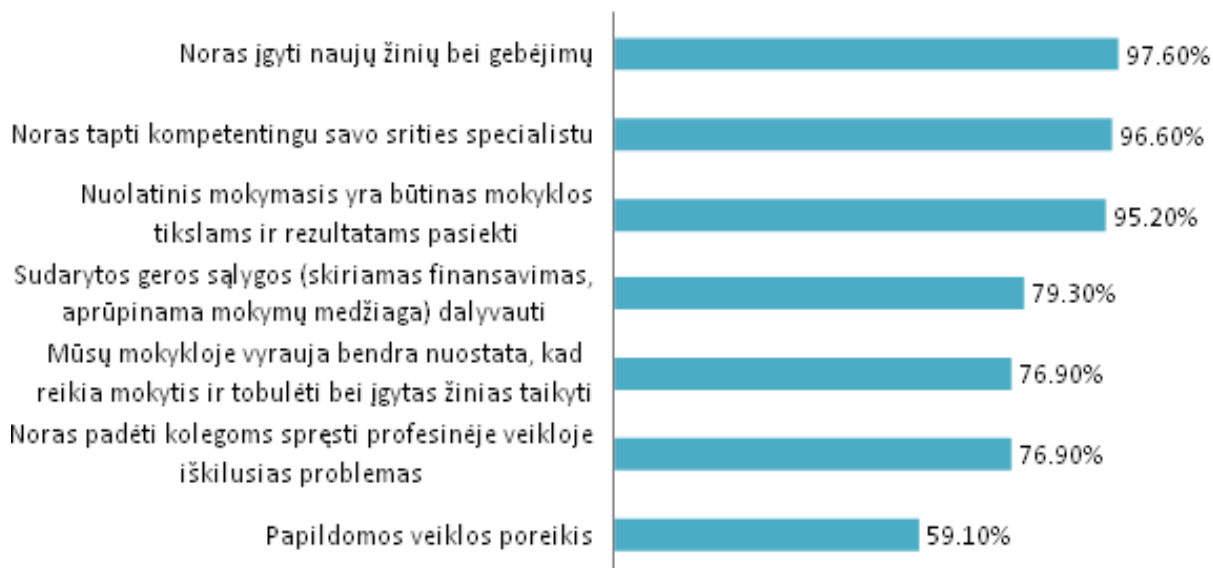
Tyrimo metu buvo norima išsiaiškinti, kokie motyvai lėmė mokytojų apsisprendimą dalyvauti mini mokymuose. Didžioji dalis (88.9 proc.) mokytojų nurodė, jog mokymuose nusprendė dalyvauti savarankiškai (žr. 4.2.14 pav.). Nepaisant to, vadovaujantis mokytojų išsakyta nuomone, jų pasirinkimas dalyvauti neretai buvo sąlygotas mokyklos administracijos (72.1 proc.) bei kolegų (43.8 proc.).

4.2.14 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kas paskatino apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mini mokymai), proc., N=222

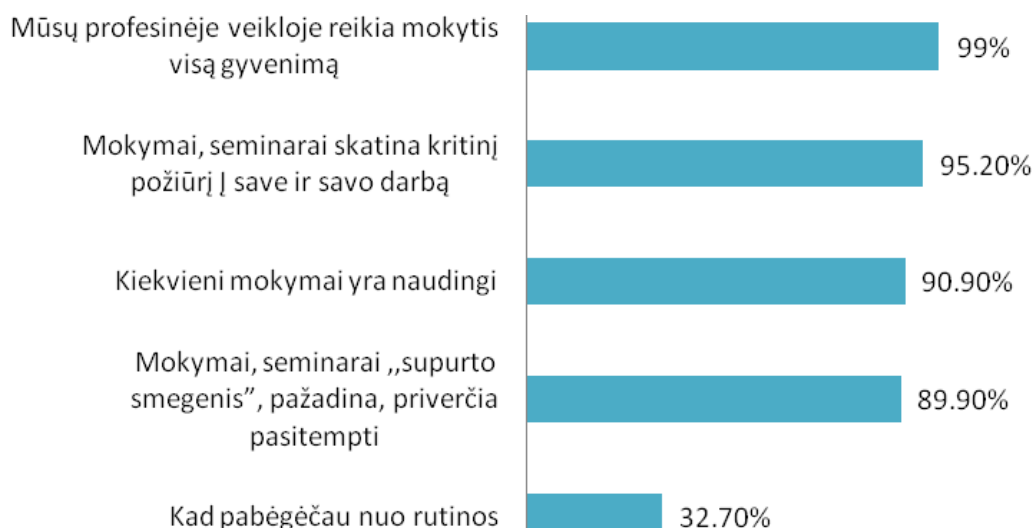
Veiksniai nulėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose, buvo noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų (97.6 proc.) bei tapti kompetentingu savo srities specialistu (96.6 proc.) (žr. 4.2.15

pav.). Mokytojų nuomone, nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti. Taip teigė 95.2 proc. mokytojų. Dalyvavimas inovatyviuose pedagogų mokymuose buvo sąlygotas sudarytų tinkamų sąlygų (79.2 proc.) bei mokykloje vyraujančios bendrosios nuostatos, jog reikia mokytis ir tobulėti, o gautąsias žinias taikyti praktikoje (76.9 proc.). Mažiausiai įsitraukimą į analizuojamo pobūdžio renginius nulėmė papildomos veiklos poreikis (59.1 proc.).

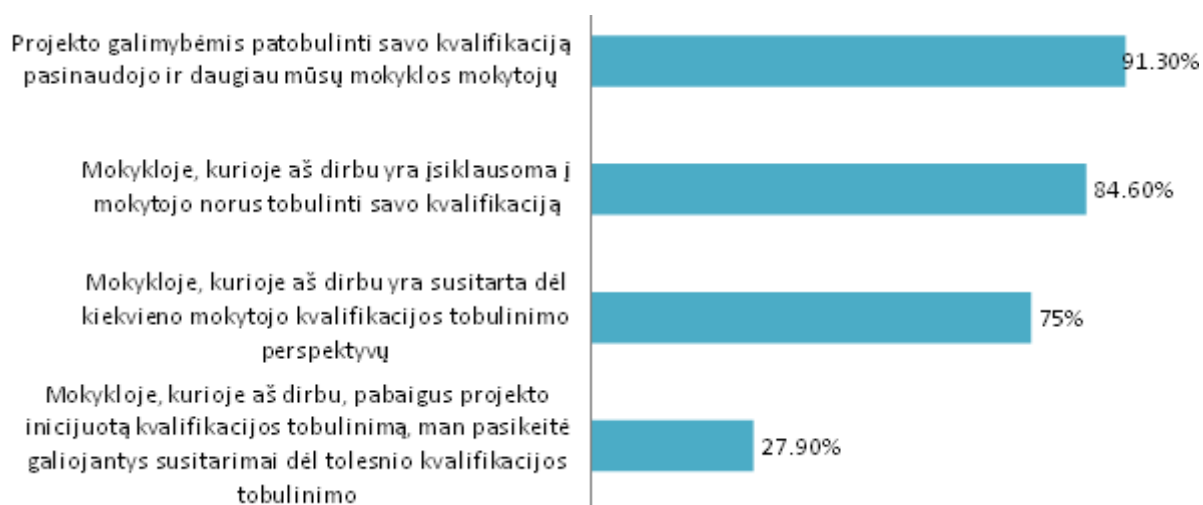
4.2.15 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie veiksnius, lėmusius dalyvavimą inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mini mokymuose), proc., N=222

Anot mokytojų, jų profesinė veikla reikalauja mokytis visą gyvenimą. Pastarasis veiksnys didžiosios daugumos (99 proc.) teigimu sąlygojo sprendimą dalyvauti mini mokymuose (žr. 4.2.16 pav.). Mokytojų nuomone, kiekvieni mokymai yra naudingi (90.9 proc.), kadangi jie geba „supurtyti smegenis“, pažadina bei priverčia pasitempti (89.9 proc.). Kiek daugiau nei trečdalis (32.7 proc.) mokytojų nurodė, jog juos motyvavo noras pabėgti nuo rutinos. Tad gautieji duomenys leidžia teigti, jog didžiosios dalies mokytojų dalyvavimas mokymuose grindžiamas motyvuotu noru įgyti naujų žinių, gebėjimų bei tobulinti profesinę veiklą.

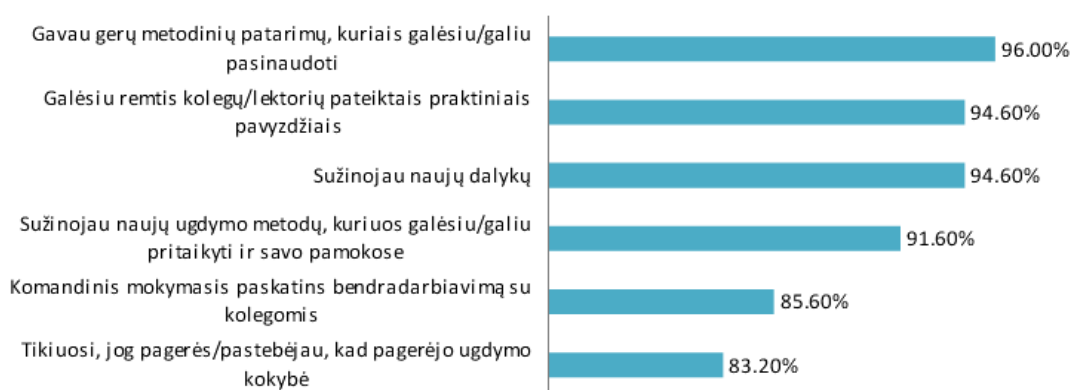
4.2.16 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kas lemė dalyvavimą įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, proc., N=222

Didžioji dauguma tyrime dalyvavusių mokytojų (91.3 proc.) nurodė, jog projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau kolegų (žr. 4.2.17 pav.). Šiam teiginiui pritarė dauguma (84,6 proc.) inovatyviuose pedagogų tobulinimosi renginiuose dalyvavusių mokytojų. Mokytojai buvo linkę pritari, jog mokykloje, kurioje jie dirba buvo susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų (75 proc.). Kiek mažiau nei trečdalis (27.9 proc.) teigė, kad jų darbovietėje pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, jiems pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo.

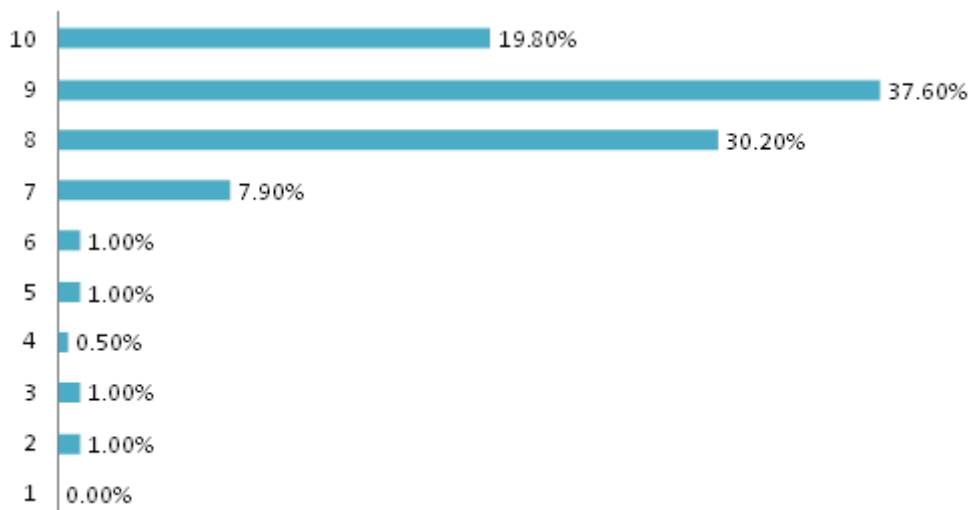
4.2.17 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal pritarimą teiginiams, proc., N=222

Pažymėtina, jog mokymuose dalyvavę pedagogai pritaria gavę *gerų metodinių patarimų* (96 proc.) bei *praktinių pavyzdžių* (94.6 proc.), kuriais galės pasinaudoti tolimesnėje darbinėje veikloje (žr. 4.2.18 pav.). Mokytojai nurodė, jog sužinojo ne tik naujų dalykų (94.6 proc.), bet ir naujų ugdymo metodų, kuriuos galės pritaikyti pamokų metu (91.6 proc.). Savo ruožtu, mokymų metu komandinis mokymasis gali paskatinti bendradarbiavimą su kolegomis (85.6 proc.). Didžioji dalis (83.2 proc.) pedagogų, dalyvavusių apklausoje tikisi ar jau pastebi pagerėjusią ugdymo kokybę sąlygotą mini mokymų.

4.2.18 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kaip dalyvavimas inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mini mokymai) pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą, proc., N=222

Itin palankų mini mokymų vertinimą atspindi ir apibendrintas vertinimas 10-balėje skalėje. Kaip galima matyti iš 4.2.19 paveiksle pateikiamų duomenų, beveik penktadalis (19.8 proc.) skyrė aukščiausią vertinimą dešimtbalėje vertinimo skalėje. Didžioji dalis mokytojų (37.6 proc.) šios formos mokymus buvo linkę vertinti labai gerai, tai yra devyniais balais, - trečdalis (30.2 proc.) mokymų naudą ir pasitenkinimą vertino aštuoniais balais. Tai leidžia teigti, jog yra tobulintinių sričių. Tačiau svarbu pabrėžti ir tai, jog žemesniu nei 7 balų vertinimu mokymus įvertino vos keletas procentų mokytojų. Duomenys apie mokymų teikiamą naudą ir pasitenkinimą mokymais 10 balų skalėje pateikiami 4.2.19 paveiksle.

4.2.19 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (mini mokymai) vertinimą (gauta nauda ir pasitenkinimas) 10 balų skalėje, proc., N=222

Analizuojant *mini mokymuose* dalyvavusių mokytojų atsakymus į atviro tipo klausimą „*Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę?*“, buvo išskirtos trys kategorijos: pirmenybę teikčiau inovatyviems mokymo metodams; pirmenybę teikčiau tradiciniams mokymo metodams bei tradicinių ir inovatyvių mokymo metodų derinimas (žr. 4.2.2 lentelę). Gausiausiai prisotinta kategorija *pirmenybę teikčiau inovatyviems mokymo metodams* rodo, jog tirtuoju atveju pedagogai buvo labiausiai linkę pritarti inovatyviems mokymo metodams. Pirmenybę inovatyviems mokymo metodams mokytojai grindžia tuo, jog pastarieji yra labiau tinkami darbui su naująja moksleivių karta, augančia modernioje ir nuolat kintančioje visuomenėje. Tačiau nemenka dalis mokytojų pasisakė už inovatyvių ir tradicinių mokymo metodų tarpusavio derinimą, kuomet inovatyvūs mokymo metodai yra taikomi greta „laiko patikrintų“ tradicinių metodų. Atlikto tyrimo atveju pirmenybę tradiciniams mokymo metodams teikia gerokai mažiau mokytojų, nei inovatyviems.

4.2.2. lentelė. Mokytojų, dalyvavusių *mini mokymuose*, atsakymų į atviro tipo klausimą „*Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę?*“ analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Pirmenybę teikčiau inovatyviems mokymo metodams	<p><i><...Inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus vertinu labai teigiamai ir pati aktyviai ieškau būdų juos išnaudoti. Šiandieniniai mokiniai nori „kitokio“ mokymosi, todėl manau, kad mokytojai privalo ieškoti naujų būdų, domėtis inovacijomis, kad galėtų tinkamai tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, padėtų jiems rasti tinkamus mokymosi būdus, skatintų juos ir motyvuotų...></i></p> <p><i><...Džiaugiuosi, kad projektas „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra“ sudaro galimybę daugeliui mokytojų tobulinti savo kompetencijas ir profesinę veiklą...></i></p> <p><i><...Inovatyvūs pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodai suteikė galimybę geriau pažinti ir suprasti mokinius, įdomiau ir naujoviškiau perteikti mokomąją dalyko medžiagą. Suteikė naujų žinių bendravimo ir bendradarbiavimo su mokiniais srityje. Nemanau, kad reikia atsisakyti ir tradicinių mokymo metodų, bet pirmenybę visgi teikčiau inovatyviems metodams, nes mokiniams jie daug įdomesni, o mokytojui leidžia daug plačiau pasireikšti, geriau pažinti ugdytinius. <...Keičiasi mokykla, mokiniai todėl būtina keistis ir mokytojui. Pirmiausia reikia pradėti</i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>nuo savęs, tik tada tu galėsi padėti kitiems...></i></p> <p><i><...Inovatyvius pedagogų kvalifikacijos metodus vertinu labai gerai. Pirmenybę teikčiau inovatyviems metodams...></i></p> <p><i><...Inovatyviems, nes mane domina naujovės...></i></p> <p><i><...Inovatyviems. Todėl kad mini mokymai labai naudingi, nes galėjo dalyvauti grupė žmonių. Vėliau vyko gerosios patirties sklaida grupėse. tad naudą gavo visi mokyklos mokytojai...></i></p> <p><i><...Rinkčiausi inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus. Taip mokytis, diskutuoti, dalintis žiniomis kartu su kolegomis ir smagu, ir naudinga ...></i></p> <p><i><...Geriau pažįsti ir daugiau sužinai apie kolegas, jų darbą....></i></p>	
Tradicinių ir inovatyvių mokymų metodų derinimas	<p><i><...Tradiciniai perpinti inovatyviais. Nes jau yra pastebėta, kad tradiciniai grįžta į savo pozicijas - patikrinti gyvenimo...></i></p> <p><i><...Tradiciniams ir inovatyviems. Nereikia numesti ir tradicinių, tik žinoti, kur jų taikyti, bet norisi ir inovatyvių....></i></p> <p><i><...Į inovatyvius tobulinimo metodus žiūriu teigiamai. Manau, tradicinių ir inovatyvių metodų derinimas papildo vienas kitą....></i></p> <p><i><...Tradiciniams metodams su inovatyvių metodų apraiškomis...></i></p> <p><i><...Dirbdama kūrybiškai derinu tradicinius ir inovatyvius metodus....></i></p> <p><i><...Aš manau, kad visi metodai reikalingi</i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<i>ir naudingi juos kaitaliojant...></i>	
Pirmenybę teikčiau tradiciniams mokymo metodams	<i><...Gera. Gal labiau tradiciniams...></i> <i><...Man labiau patinka tradiciniai, todėl jiems ir teikčiau pirmenybę....></i> <i><...Tradiciniams, kaip mokytoja su gana dideliu stažu...></i> <i><...Tradiciniams...></i>	
Žymėjimas	(N≥60)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)	Vidutiniškas
	(N<30)	Menkas kategorijos prisotinimas

Išanalizavus mokytojų atsakymus į atviro tipo klausimą „Kas iš mini mokymų Jums buvo labiausiai naudinga?“, buvo išskirtos dvi kategorijos: *bendravimas/pažintis su kolegomis bei konkrečių mokymo metodų perėmimas iš kolegų* (žr. 4.2.3 lentelę). Mokytojai, dalyvavę mini mokymuose, bendradarbiavimą, komunikavimą ir pažintis su lektoriais, įvardino kaip pagrindinę mokymų naudą. Šią naudą suteikia galimybė pasidalinti patirtimi, dirbti komandoje, atliekant praktines užduotis su kolegomis. Iš šios pirmosios mokymų atneštos naudos natūraliai išplaukia ir antroji – konkrečių mokymo metodų ir praktikų perėmimas, galimybė pasisemti naujų idėjų, sužinoti naujų ugdymo metodų ir pamatyti jų pritaikymo pavyzdžių. Taigi, apibendrinant, mini mokymų nauda tirtuoju atveju buvo suvokiama kaip galimybė bendravimo su kolegomis pedagogais metu pasisemti gerosios patirties, kurią būtų galima pritaikyti savo pedagoginėje praktikoje.

4.2.3 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių mini mokymuose, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kas iš mini mokymų Jums buvo labiausiai naudinga?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Bendravimas/pažintis su	<i><...Aktyvus darbas grupėse, komandoje, puikiai lektorių</i>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
kolegomis ir jų patirties sklaida	<p><i>perteiktos teorinės žinios...></i></p> <p><i><...Pasidalijimas gerąja patirtimi...></i></p> <p><i><...Bendravimas su kolegomis ir lektoriais...></i></p> <p><i><...Šiltas bendravimas ir bendradarbiavimas...></i></p> <p><i><...Dirbti kartu su kolegomis, sužinoti naujų idėjų, dalykų...></i></p> <p><i><...Kolegų praktiniai patarimai...></i></p> <p><i><...Patirties aptarimas, praktinių užduočių atlikimas ir aptarimas...></i></p> <p><i><...Praktinė veikla, darbas grupėmis, kolegų pažinimas...></i></p> <p><i><...Praktinės užduotys, dalinimasis praktine patirtimi...></i></p> <p><i><...Darbas komandoje, kai kurios formos dalykų integracijos per pamokinę veiklą...></i></p>	
Konkrečių mokymo metodų perėmimas iš kolegų	<p><i><...Naujas požiūris į integruojamus dalykus. Lektorių paskaitos/pranešimai, nuorodos...></i></p> <p><i><...Nauji metodai, motyvacijos tobulinimas, psichologinės žinios...></i></p> <p><i><...Nauji mokymo metodai. Kompiuterinės programėlės, kurias galima panaudoti darbe...></i></p> <p><i><...Sužinojau naujų ugdymo metodų...></i></p> <p><i><...Naujų metodikų pristatymas...></i></p> <p><i><...Įgytos žinios, nauji metodai...></i></p>	
Žymėjimas	(N≥60)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)	Vidutiniškas
	(N<30)	Menkas kategorijos prisotinimas

Išanalizavus apklaustųjų pedagogų atsakymus į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai mini mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?“, buvo išskirtos penkios kategorijos: trūkumų nėra, teorijos pritaikymo praktikoje trūkumas, netinkamas mokymų laikas, nekompetentingi lektoriai, per trumpa mokymų trukmė (žr. 4.2.4 lentelę). Didžioji dauguma mini mokymuose dalyvavusių pedagogų atvirose atsakymuose nurodė esantys patenkinti mokymais ir šių mokymų trūkumų neįvardino. Mokytojai nurodė, jog mokymų metu gavo daug teorinių žinių, bet per mažai praktinių teorinių žinių pritaikymo pavyzdžių bei konkrečių patarimų. Be to, mokytojai nurodė, jog mini mokymai buvo organizuoti netinkamu laiku, todėl jautė nuovargį ir sumažėjo mokymų efektyvumas (kaip trūkumą mokytojai nurodė tai, kad negerai, jog mokymai vyko ne mokinių atostogų metu, bet po darbo). Prie mini mokymų trūkumų taip pat galima priskirti neigiamus atsiliepimus apie lektorių, vedusių mini mokymus, kompetenciją. Tokią nuomonę išsakę pedagogai mano, kad lektoriai yra atitrūkę nuo realios situacijos mokyklose, jų dėstomos teorijos menkai pritaikomos praktikoje. Be to, keletas mokytojų kaip trūkumą įvardino mini mokymų trukmę. Anot jų, mokymai turėtų būti bent jau ilgesnės trukmės arba geriausiai, kad jie būtų tęstiniai.

4.2.4 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių mini mokymuose, atsakymų į atviro tipo klausimus „Kokie buvo pagrindiniai Mini mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Trūkumų nėra	<p><...Trūkumų nepastebėjau. Nors man tai buvo pirma ir vienintelė galimybė dalyvauti tokiuose mokymuose, tačiau pirmas blynas buvo tikrai neprisvilęs ...></p> <p><...Didelių nepastebėjau. Kai mokymai vyksta po pamokų, jau sudėtinga dirbti intensyviai...></p> <p><...Man viskas patiko. ...></p> <p><...Mini mokymuose trūkumų nepastebėjau...></p> <p><...Negalėčiau įvardinti esminių trūkumų, viskas buvo naudinga...></p> <p><...Trūkumų nebuvo. Tiesiog nėra ko kabinėtis. Lektoriai atvyko į mokyklą ir sąžiningai atliko savo darbą...></p> <p><...Viskas buvo gerai, trūkumų nesimatė, viskas suplanuota, apgalvota...></p>	
Teorijos pritaikymo praktikoje trūkumas	<p><...Išklausius teorinę dalį norisi su metodais iškart susipažinti praktiškai, ne tada kai išklausai visą teoriją, po kelių dienų tik supažindina praktiškai...></p> <p><...Mažiau teorijos, bet daugiau konkrečios praktikos. Patys praktiškai padirbėtų su mūsų mokyklos mokiniais prieš seminarą, o tada praktiniai patarimai...></p> <p><...Daug teorijos, mažai praktinių patarimų...></p> <p><...Galima būtų panaudoti daugiau</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<i>praktinių veiklų...></i>	
Netinkamas mokymų laikas	<p><i><...Sudėtinga „susidėlioti“ laike. Geriau, jei mokymai vyktų mokinių atostogų metu. Mokymai turėtų vykti visiems mokyklos (arba daugumai) mokytojams, bet ne mažai grupei...></i></p> <p><i><...Jautėsi nuovargis, kad užsiėmimai vyko iš karto po pamokų...></i></p> <p><i><...Mokymai turi vykti ne po darbo, nes jie naudos tiek neduos, kai esame pavargę ,organizuoti iš ryto...></i></p> <p><i><...Mokymai vyko po pamokų ir jau buvo sunkoka susikaupti...></i></p> <p><i><...Mokymų laikas. Nebuvo galimybės pasirinkti patogaus mokyklai laiko...></i></p> <p><i><...Pakoreguoti laiką. Pageidautina, kad mokymai vyktų prieš mokslo metų pradžių...></i></p>	
Nekompetentingi lektoriai	<p><i><...Lektorių silpnos žinios apie mokinių, turinčių didelių ir labai didelių specialiųjų poreikių, ugdymą...></i></p> <p><i><...Lektoriai siūlydami savo patarimus galvoja, kad jie visose mokyklose lengvai pritaikomi. Tik nepagalvoja apie mokinių kontingentą miestuose, miesteliuose ar kaimuose...></i></p> <p><i><...Lektorių nekompetencija. Primityvoka informacija...></i></p> <p><i><...Manau, kad labai svarbu, koks lektorius veda mokymus. Svarbi ir komanda mokyklos. Svarbu lektoriaus ir mokyklos komandos bendradarbiavimas, susitarimų laikymasis...></i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Per trumpa mokymų trukmė	<...Manau, kad per mažai buvo laiko, kad galima būtų pasidalyti ir savo patirtimi ir pateikti vieno ar kito metodo trūkumus, jei jie jau buvo taikyti savo darbe...> <...Matau tik vienintelį trūkumą - norėčiau, mini mokymai būtų ilgesni mokykla laimėjo tik vienerius mokymus, norėtusi tęstinumo...>	
Žymėjimas	(N≥30)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(15<N<30)	Vidutiniškas
	(N<15)	Menkas kategorijos prisotinimas

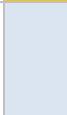
Išanalizavus mokytojų atsakymus į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti?“, buvo išskirtos septynios kategorijos: pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas, darbas su nemotyvuotais ir specialių poreikių turinčiais mokiniais, mokymo diferencijavimas ir pamokų integravimas, mokinių vertinimas ir įsivertinimas, pedagogo psichologinis darbas su mokiniais, klasės valdymas ir darbas su mokinių tėvais. (žr. 4.2.5 lentelę).

4.2.5. lentelė. Mokytojų, dalyvavusių mini mokymuose atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas	<p><...Kadangi aš esu muzikos mokytoja, norėtu si sudalyvauti mano srities kursuose...></p> <p><...Istorijos dalykiniuose...></p> <p><...Tiktų bet kokia tema, susijusi su ugdymo proceso tobulinimu...></p> <p><...Savo dalyko. Pamokos gamtoje...></p> <p><...Pagal specialybę -chemijos...></p> <p><...Pamokų struktūros klausimais...></p> <p><...Pamokos įžanga ir pabaiga - refleksija. Pamokos laiko vadyba....></p> <p><...Pamokos struktūra, veiklų planavimas...></p>	
Darbas su nemotyvuotais ir specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais	<p><...Jaunimo motyvacijos skatinimo ir darbo su nemotyvuotais mokiniais įgūdžių tobulinimo...></p> <p><...Darbas su silpnais mokiniais...></p> <p><...Darbas su specialiųjų poreikių mokiniais...></p> <p><...Darbo metodai su hiperaktyviais vaikais...></p> <p><...Logopedija, specialioji pedagogika...></p> <p><...Mokinių motyvacija!!!! ...></p> <p><...Mokinių motyvacijos skatinimas...></p>	
Mokymo diferencijavimas ir pamokų integravimas	<p><...Diferencijavimas, individualizavimas, dalykų integracija...></p> <p><...Mokymosi diferencijavimas. Gabių ir talentingų vaikų ugdymas...></p> <p><...Mokymosi diferencijavimas Pagalba mokantis...></p>	

	<p><...Tarpdalykiniai ryšiai ir integracija...></p> <p><...Ugdymo turinio individualizavimas ir diferencijavimas...></p> <p><...Dalykų integracija ir ryšiai; Mokymo veiklos diferencijavimas; Mokymosi stiliai. Kaip juos atpažinti...></p>	
Mokinių vertinimo ir įsivertinimo tematika	<p><...Pradinių klasių mokinių vertinimas...></p> <p><...Vertinimas kaip pažinimas, kaip ugdymas...></p> <p><...Vertinimo, darbo su specialiujų poreikių vaikais...></p> <p><...Vertinimo, įsivertinimo...></p> <p><...Mokinių vertinimo inovacijos ir ugdymo standartai...></p> <p><...Dar reikėtų vaikų asmeniniam įsivertinimui skirtų mokymų...></p>	
Pedagogo psichologinis darbas su mokiniais	<p><...Jaučiu , kad trūksta psichologinių žinių...></p> <p><...Norėtusi psichologiniais klausymais...></p> <p><...Psichologinės tematikos...></p> <p><...Psichologiniuose, apie stresą , ko valdymą...></p> <p><...Stresų ir konfliktų valdymas...></p>	
Klasės valdymo tematika	<p><...Klasės valdymo problemų sprendimas, dirbant su paaugliais...></p> <p><...Klasės vadovo vadybos...></p> <p><...Klasės valdymas ir motyvacijos gerinimas...></p> <p><...Klasės valdymas...></p>	
Darbo su mokinių tėvais tematika	<p><...Gal geriau tėvų motyvacija. Būtų įdomu kartu tėvams ir mokytojams, vaikams ir tėvams. Išsiaiškintume daugelį problemų...></p> <p><...Norėčiau dalyvauti bendravimo su šeima, būtent mokinių tėvų įtraukimo į</p>	

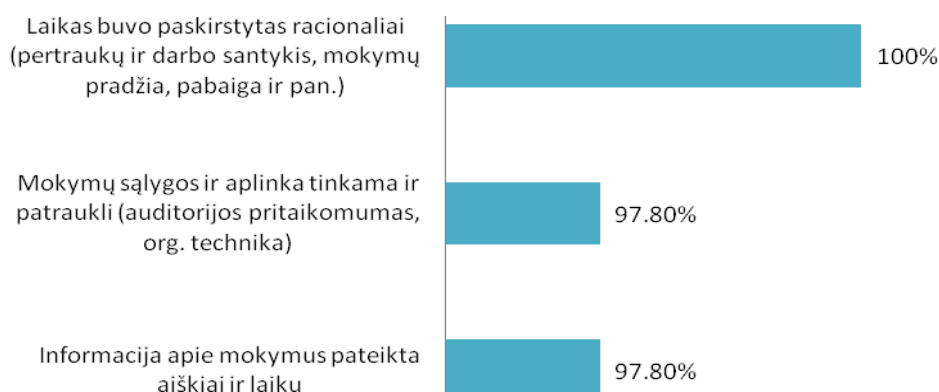
	<p><i>mokyklos bendruomenės gyvenimą, mokymuose. Kadangi dabartinio kaimo vaikai dažnai turi komunikacinių arba emocinių sutrikimų, norėčiau dalyvauti mokymuose, kaip valdyti mažametį užsispyrėlį arba kaip ugdyti komunikacinę kompetenciją tiems vaikams, kurie į mokyklą ateina labai neaiškiai kalbėdami, domina ir priešmokyklinių vaikų ugdymas...></i></p> <p><i><...Pageidaučiau dalyvauti mokymuose apie mokinių motyvacijos skatinimą ir darbą su tėvais...></i></p>	
--	---	--

Žymėjimas	(N≥60)		Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)		Vidutiniškas
	(N<30)		Menkas kategorijos prisotinimas

Pažymėtina, kad mokytojai įvardino platų mini mokymų temų spektrą, kuriuose norėtų dalyvauti ateityje. Didžiausias poreikis tirtuoju atveju tenka kelių pagrindinių tematikų mokymams, tai: pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas, mokymai ir seminarai apie darbą su specialių poreikių mokiniais bei mokinių motyvacijos kėlimo klausimai. Be to, mokytojus domina mokinių vertinimo ir įsivertinimo tematika bei pamokų integravimo ir mokymo diferencijavimo klausimai.

4.3 Stažuočių Lietuvoje vertinimas

Vertindami stažuočių Lietuvoje patirtį, absoliuti dauguma mokytojų pritarė teiginiui, kad mokymų laikas buvo paskirstytas racionaliai (100 proc.) (žr. 4.3.1 pav.). Mokymų sąlygos ir aplinka visumoje vertinamos labai palankiai (97.8 proc.). Mokytojų nuomone, informacija apie mokymus buvo pateikta aiškiai ir laiku (97.8 proc.).

4.3.1 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (stažuočių Lietuvoje) organizavimo vertinimą, proc., N=45

Tyrimo metu mokytojų buvo teirujamasi kuo inovatyvūs pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiai (stažuočių Lietuvoje) jiems buvo naudingi. Dauguma mokytojų teigė, jog stažuočių suteikė jiems galimybę susipažinti su kitos mokyklos veikla (100 proc.), taikomomis mokymo sistemomis (97.8 proc.) ir kt. (detaliau žr. 4.3.2 pav.). Be to, mokytojų nuomone, šie mokymai paskatino užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius tarp mokyklų (95.6 proc.), pasisemti naujų idėjų, kurios taikytinos jų profesinėje veikloje (95.6 proc.). Mokytojai pritarė, jog stažuočių Lietuvoje padėjo analizuoti problemas, atrasti jų sprendimo būdus (91.1 proc.), sudarė sąlygas susipažinti su kitose mokyklose taikomais mokymo būdais ir metodais (91.1 proc.). Tuo metu, pedagogai buvo mažiau linkę pritarti, kad stažuočių metu galėjo pasirinkti mokymų tematines sritis (80 proc.).

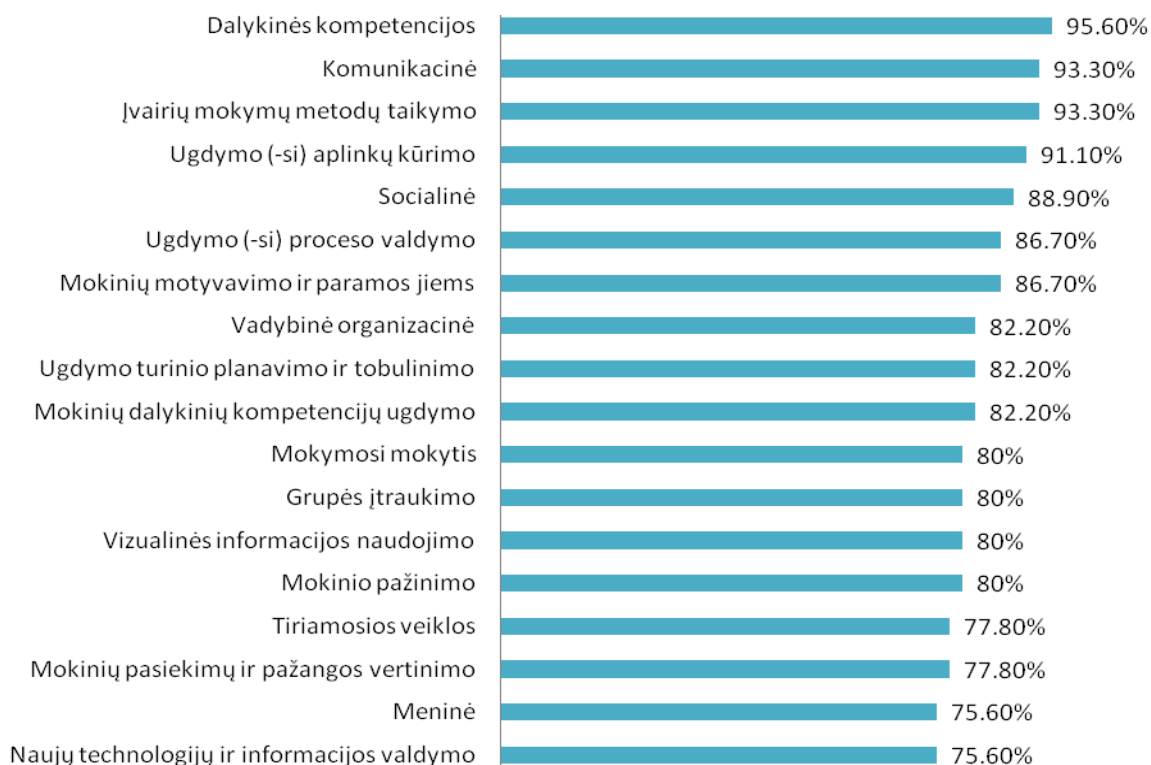
4.3.2 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (stažuotės Lietuvoje) teikiamą naudą, proc., N=45

Stažuotės Lietuvoje atveju, didžiausią naudą mokytojai išvelgia suteiktų praktinių gebėjimų ir įgūdžių srityje (95.6 proc.) (žr. 4.3.3 pav.). Teigiamą mokymų naudą pedagogai išvelgia savo tiesioginei profesinei veiklai (93.3 proc.). Mokytojai nurodė, jog šie mokymai visiškai atitiko jų mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas (91.1 proc.) bei lūkesčius (91.1 proc.), buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją (88.9 proc.) ir kt.

4.3.3 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (stažuotės Lietuvoje) teikiamą naudą įvairiose srityse, proc., N=45

Didžioji dalis mokytojų buvo linkę pritarti, jog inovatyvūs mokymai naudingi tobulinant dalykines kompetencijas (95.6 proc.), komunikaciją (93.3 proc.), įvairių mokymų metodų taikymą (93.3 proc.) bei ugdymo aplinkų kūrimą (91.1 proc.). Pažymėtina, jog remiantis mokytojų išsakyta nuomone galima daryti prielaidą, jog tokio pobūdžio renginiai yra naudinga investicija tobulinant profesinę kompetenciją. Detalesni duomenys apie inovatyvių mokymų teikiamą naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui pateikiami 4.3.4 paveiksle.

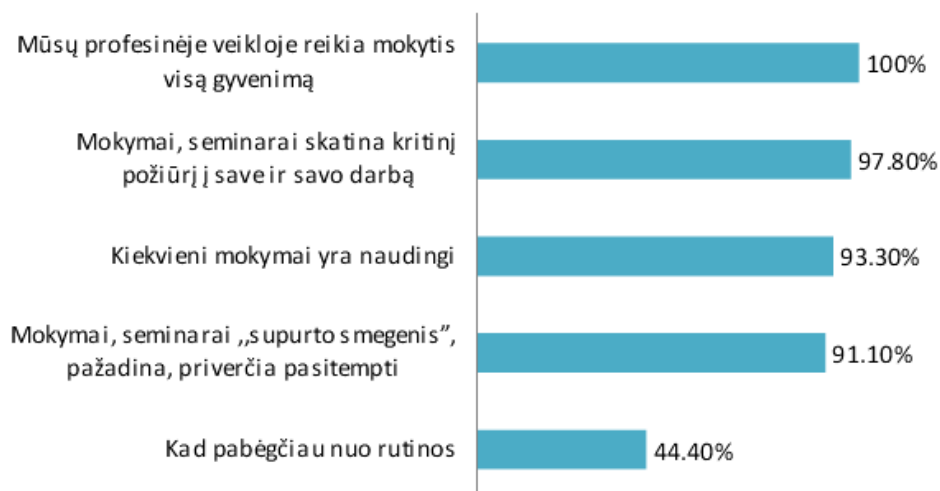
4.3.4 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (stažuotės Lietuvoje) teikiamą naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui, proc., N=45

Pažymėtina, kad visi mokymų aspektai mokytojų vertinami teigiamai. Stažuotės Lietuvoje mokytojų vertinamos labai palankiai dar ir dėl to, kad stažuotės metu abi pusės jaučiasi tikri kolegos, neįtampa įtampa, nes stažuotojas ne „vizituoja“ mokyklą, o kartu „mokosi“ (100 proc.) (žr. 4.3.5 pav.). Taip pat respondentai nurodė, jog stažuotės metu buvo sudarytos galimybės susipažinti su kitų mokyklų pedagogais, kurie yra savo srities specialistai (100 proc.). Respondentų manymu stažuojantis galima pamatyti ir įvertinti mokyklos gyvenimą, domėtis tomis sritimis, kurios yra aktualios (100 proc.).

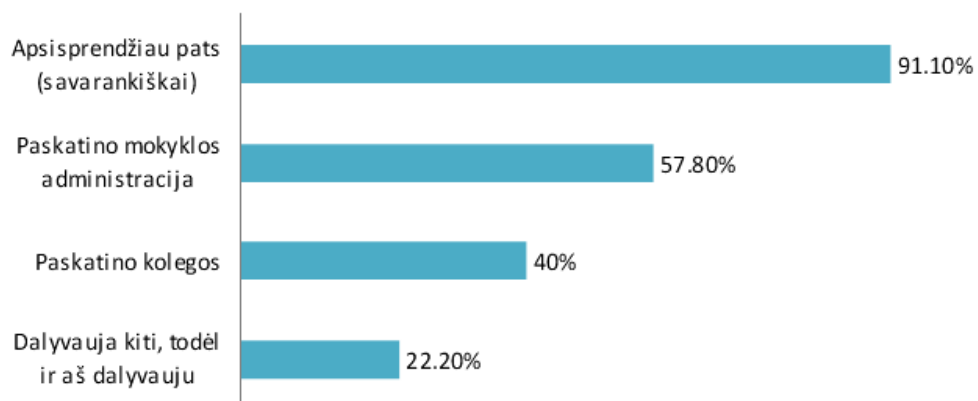
4.3.5 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (stažuotės Lietuvoje) vertinimą, proc., N=45

Absoliuti dauguma mokytojų teigė, jog jų profesinėje veikloje būtina mokytis visą gyvenimą (100 proc.) (žr. 4.3.6 pav.). Pastaroji aplinkybė gali būti traktuojama, kaip skatinantis veiksnys dalyvauti inovatyviuose kvalifikacijos tobulinimo renginiuose. Be to, mokytojai pritaria, kad mokymai ar seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą (97.0 proc.). Mokytojai pritarė, kad kiekvieni mokymai yra naudingi (93.3 proc.) bei geba „supurtyti smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti ir tik mažiau nei pusė mokytojų (44.4 proc.) sutiko su teiginiu, jog dalyvavo mokymuose siekdami pabėgti nuo rutinos.

4.3.6 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai kas lėmė dalyvavimą įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, proc., N=45

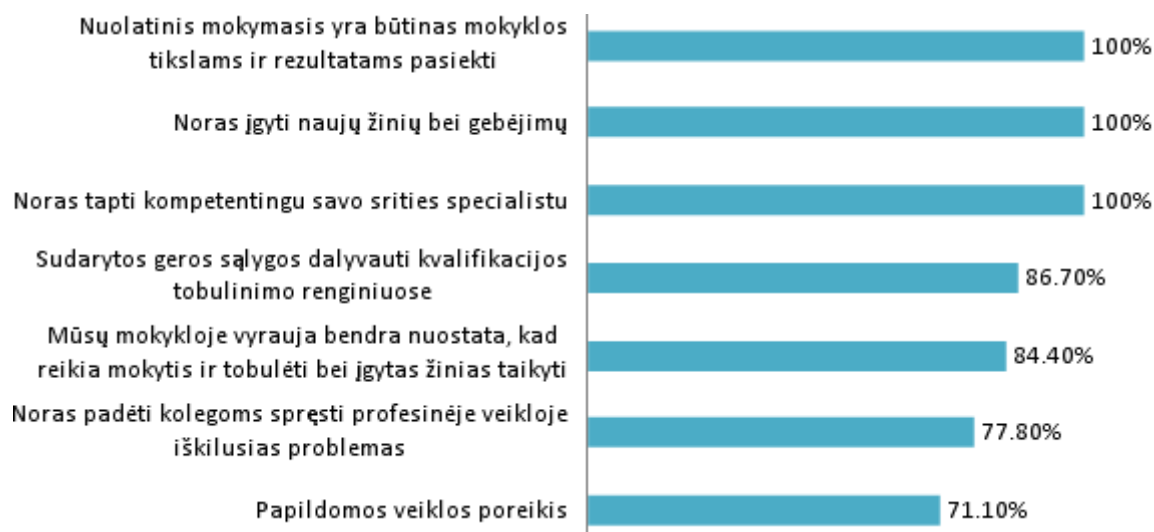
Dauguma mokytojų (91.1 proc.) teigė mokymuose apsisprendę dalyvauti patys (žr. 4.3.7 pav.), daugiau nei pusė (57.8 proc.) mokytojų nurodė, jog juos paskatino mokyklos administracija. Mažiau nei pusei mokytojų (40 proc.), apsisprendimui dalyvauti įtaką turėjo kolegos ir vos penktadalis (22.2 proc.) nurodė, jog dalyvauja tik todėl, kad dalyvauja kiti.

4.3.7 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas paskatino apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (stažuotės Lietuvoje), proc., N=45

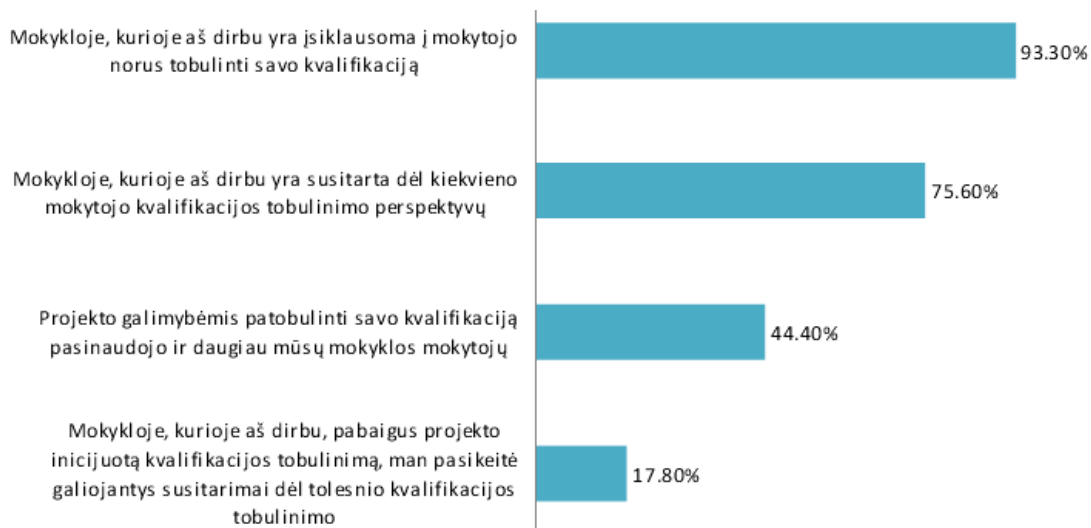
Taigi, tyrimo duomenys dar kartą patvirtina, jog inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose dalyvaujantys mokytojai yra suinteresuoti ir motyvuoti. Pažymėtina, jog didžioji dauguma mokytojų pritaria, kad nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti (100 proc.). Taip pat savo apsisprendimą dalyvauti stažuotėse argumentuoja noru įgyti naujų žinių bei

gebėjimų (100 proc.) ir tapti kompetentingais savo srities specialistais (100 proc.). Išsamesni duomenys apie veiksnius, lėmusius mokytojų apsisprendimą dalyvauti stažuotėse, pateikiami 4.3.8 paveiksle.

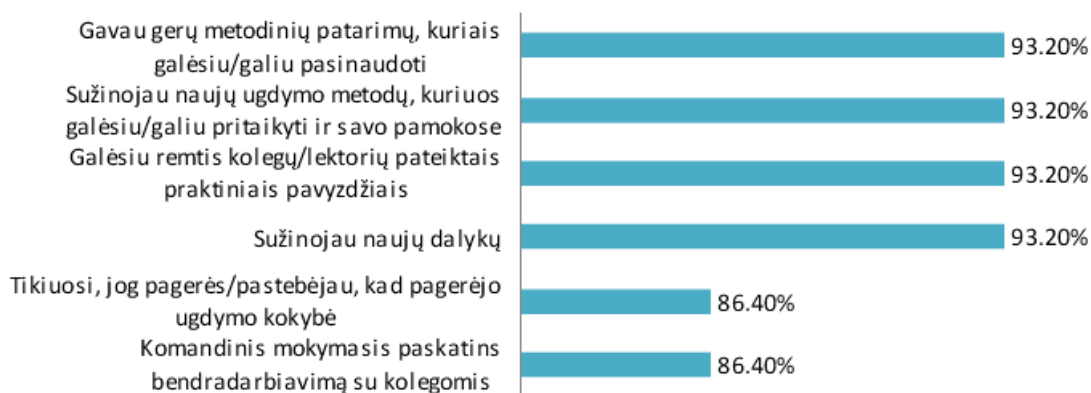
4.3.8 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal veiksnius lėmusius dalyvavimą inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (stažuotės Lietuvoje), proc., N=45

Didžioji dalis mokytojų teigė, jog mokykloje, kurioje jie dirba, yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją (93.3 proc.) (žr. 4.3.9 pav.). Du trečdaliai mokytojų pritarė nuostatai, kad darbovietėje yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų (75.6 proc.). Kiek nei penktadalis (17.8 proc.) mokytojų nurodė, jog po dalyvavimo mokymuose jiems pasikeitė galiojantys susitarimai, apimantys kvalifikacijos tobulinimo galimybes. Tai leidžia teigti, jog mokyklose pedagogai yra skatinami tobulėti ir siekti karjeros.

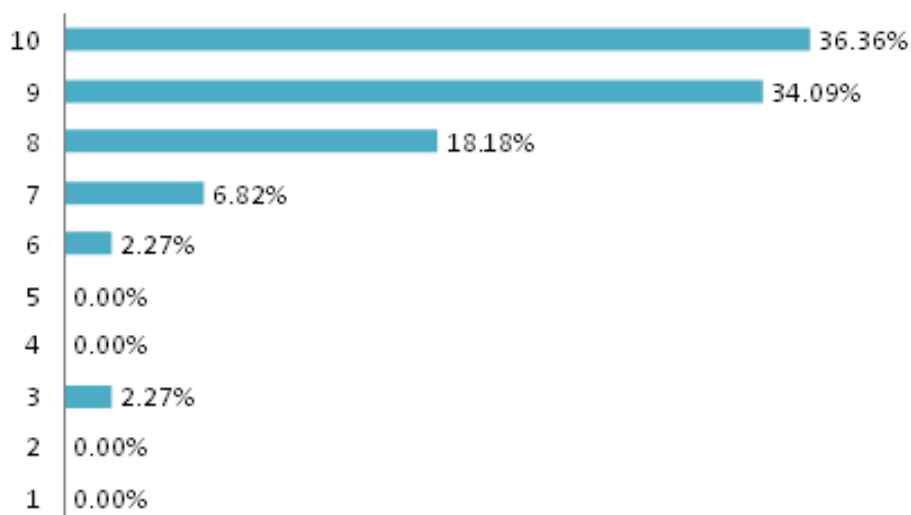
4.3.9 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal pritarimą teiginiams, proc.,
N=45

Remiantis tyrimo duomenų rezultatais, galima teigti, jog stažuočių Lietuvoje projekto metu dalyviams buvo suteikta gerų metodinių patarimų, kuriais jie galės pasinaudoti ateityje ar jau yra pritaikę savo praktikoje (93.2 proc.) (žr. 4.3.10 pav.). Taip pat šio pobūdžio renginių teigiamą vertinimą atspindi mokytojų pritarimas nuostatai, jog stažuotės metu jie sužinojo apie naujų ugdymo metodų pritaikomumą (93.2 proc.), taip pat mokytojai teigė, kad galės pritaikyti kolegų pateiktus praktinius pavyzdžius (93.2 proc.). Šiek tiek kritiškiau tyrime dalyvavę pedagogai buvo linkę vertinti tikimybę, jog po mokymų pagerės ugdymo kokybė (86.4 proc.) ar komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis (86.4 proc.).

4.3.10 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kaip dalyvavimas inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (stažuotės Lietuvoje) pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą, proc., N=45

Teigiamas mokymų vertinimas pastebimas ir apibendrintame mokymų vertinime dešimtbalėje skalėje. Didžioji dalis (36.4 proc.) mokytojų stažuotes Lietuvoje buvo linkę vertinti puikiai, dešimčia balų (žr. 4.3.11 pav.). Daugiau nei trečdalis mokytojų (34.09 proc.) - vertino devyniais balais, mažiau nei penktadalis (18.18 proc.) mokymus – aštuoniais balais.

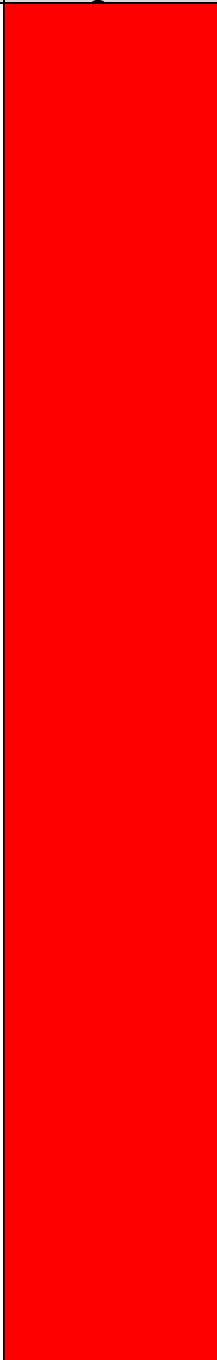
4.3.11 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (stažuotės Lietuvoje) vertinimą (gauta nauda ir pasitenkinimas) 10 balų skalėje, proc., N=45

Išanalizavus mokytojų atsakymus į klausimą „*Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę?*“, buvo išskirtos 2 kategorijos: pritarimas inovatyviems mokymo metodams bei tradicinių ir inovatyvių mokymų metodų derinimas (žr. 4.3.1 lentelę).

Kaip galima matyti iš 4.3.1 lentelėje pateikiamų duomenų, mokytojai dalyvavę stažuotėse, yra labiau linkę rinktis inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus bei pastariesiems teikia pirmenybę. Pagrindinės priežastys, dėl ko mokytojai yra linkę rinktis inovatyvius metodus, yra tas faktas, kad taikydami šiuos metodus žymiai lengviau sudominti dabartinės kartos moksleivius. Be to, keičiasi ir mokymo(si) aplinka, kuriamos naujos technologijos, taikomi nauji mokymo metodai ir t.t. Mokytojai taip pat akcentavo, kad reikėtų mokytojų stažuotėms užsienio šalyse, tai suteiktų puikias galimybes perimti visiškai kitokią darbo su moksleiviais patirtį. Antroji išskirta kategorija, ženkliai mažesne pasisakymų skaičiumi, tai siūlymas derinti tradicinius mokymo metodus su inovatyviais. Pasisakymuose vyrauja

nuomonė, jog taikant tik į vieno tipo metodus, gali sumažėti mokymų efektyvumas, todėl reikėtų derinti tiek tradicinius, tiek inovatyvius mokymo metodus.

4.3.1. lentelė. Mokytojų, dalyvavusių stažuotėje Lietuvoje, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
<p>Pritarimas inovatyviems mokymo metodams</p>	<p><...Inovatyviems metodams, nes norisi iššūkių ir pokyčių darbe...></p> <p><...Labai tiko ir patiko 1 savaitės stažuotės programa Šeduvos gimnazijoje. Taip pat patiko grupinės supervizijos. Tai naujos kvalifikacijos tobulinimo formos suteikusios labai daug praktinės ir asmeninės patirties, taikytinos tiesioginiame darbe...></p> <p><...Stazuotė man buvo labai geras dalykas. Patirtį po stažuotės pirmiausia paskleidžiau savo mokykloje, paskui ir rajone. Pirmenybę teikčiau tik inovatyviems metodams...></p> <p><...Labiau linkusi rinktis inovatyvius metodus- tai tobulintų, mano, kaip mokytojo, dalykinę kompetenciją, leistų priartėti prie mokinių- jie labiau linkę į inovacijas...></p> <p><...Pirmenybę teikčiau inovatyviems, nes technika sparčiai tobulėja, o ir jaunimas ateina kasmet kitoks, kitokių poreikių...></p> <p><...Man visada patinka inovatyvūs metodai. Bandau pati taikyti šiuos metodus, nes mokiniams įdomiau mokytis. Smagu su šiais metodais susipažinti...></p> <p><...Tiktai inovatyviems, nes keičiasi mokiniai, jų motyvacija, mokytojas taip pat turi tobulėti,</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>taikytis prie mokinių, priimti juos kokie yra ir stengtis sudominti naujais mokymo metodais ir būdais...></i></p> <p><i><...Mielai vėl dalyvaučiau tokiaame kvalifikacijos tobulinimo projekte. Jis yra labai inovatyvus. Juk švietimo sėkmė - tai mokėjimas mokytis vieniems iš kitų...></i></p> <p><i><...Inovatyviems, nes ne visi tradiciniai metodai tebėra aktualūs. Keičiasi mokymo aplinka, mokiniai, mokytojo vaidmuo - reikia naujų tobulinimosi metodų, atitinkančių šiuolaikinio mokytojo vizijas...></i></p> <p><i><...Galimybė išvažiuoti į stažuotę yra puiki, tik reikia atidžiau parinkti mokytojus, kurie organizuoja tą veiklą...></i></p> <p><i>Manau bendraujant ir bendradarbiaujant su kitais kolegomis galima gauti ir duoti teorinių žinių, praktinių patarimų, idėjų pokyčiams...></i></p> <p><i><...Vertinu tik teigiamai. Tobulėjimas bei įvairių gebėjimų tobulinimas padeda įdomiau bei išradingiau vykdyti veiklą pamokose ...></i></p> <p><i>Inovatyvūs mokymo metodai yra įdomesni vaikams, tačiau reikia turėti priemonės, kurių mokykla neturi visiems kabinetams...></i></p> <p><i><...Rinkčiau inovatyvius, norėčiau stažuotis užsienyje...></i></p> <p><i><...Tradicinius mokymo metodus jau esame įvaldę gerai, todėl reikia inovatyvių...></i></p> <p><i><...Patiko, įgijau daugiau pasitikėjimo savimi. Rinkčiausi ką nors nauja, norėčiau, kad būtų įdomu kaip žmogui ir naudinga kaip specialistui...></i></p>	
Tradicinių ir inovatyvių	<i><...Svarbu dalykinis , praktinis mokytojų</i>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
mokymo metodų derinimas	<p><i>bendradarbiavimas, papildantis tiek inotyvia, tiek tradicine metodine veikla...></i></p> <p><i><...Rinkčiausi inovatyvius, bet kartkartėmis pasikartočiau ir tradicinius, prieš kvalifikacijos kėlimą gerai išgilinčiau į siūlomų mokymų turinį...></i></p> <p><i><...Reikia panaudoti racionaliai ir išmintingai ir inovatyvius, ir tradicinius mokymo metodus...></i></p> <p><i><...Inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus vertinu teigiamai. Ir tradicinius, ir inovatyvius metodus vertinu teigiamai...></i></p> <p><i><...Teigiamai, manau, kad visi tobulinimosi kursai mokytojui reikalingi. <...Prioriteto neskirčiau vienam metodui...></i></p> <p><i><...Teigiamai. Ir tradiciniams ir inovatyviems- nereikia visiškai atsisakyti tradicinių metodų...></i></p>	
Žymėjimas	(N≥30)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(15<N<30)	Vidutiniškas
	(N<15)	Menkas kategorijos prisotinimas

Mokytojų atsakymų į atviro tipo klausimą „Kas iš stažuotės Lietuvoje mokymų Jums buvo labiausiai naudinga?“, buvo išskirtos 2 kategorijos: bendravimas/pažintis su kolegomis ir jų veiklos stebėseną bei konkrečių mokymo metodų ir praktikų perėmimas. Abi šios kategorijos buvo gausiai prisotintos ir atsakymų skaičiumi tarpusavyje reikšmingai nesiskyrė, tai rodo, jog abi kategorijos buvo vienodai svarbios ir aktualios pedagogams dalyvavusiems stažuotėse Lietuvoje (žr. 4.3.2 lentelę).

4.3.2 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių stažuotėje Lietuvoje, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kas iš Stažuotės Lietuvoje mokymų Jums buvo labiausiai naudinga?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Bendravimas/pažintis su kolegomis ir jų veiklos stebėseną	<p><...Pažintys, bendravimas...></p> <p><...Naudinga buvo informacija, kurią parsivežiau ir pritaikau savo pamokose...></p> <p><...Dalintis patirtimi su kolegomis iš kito miesto...></p> <p><...Naudingiausia buvo susipažinti iš šalies su kolegų darbu...></p> <p><...Pabūti kitame kolektyve, kad suprastum kokia puiki mano mokykla...></p> <p><...Pamačiau kitos mokyklos mokytojų darbą ir jo specifiką...></p> <p><...Pamokų ir kitų veiklų stebėjimas...></p> <p><...Susipažinimas su kitų mokyklų ugdymo savitumais, aplinka, pedagogais...></p> <p><...Pastaruoju metu, kai klasėje yra ne vienas specialiųjų poreikių mokinys, tapo aktualu, kaip sudominti moksleivius, įtraukti juos į aktyvią mokomąją veiklą, motyvuoti darbui pamokose. Susipažinusi su stažuotės programa, supratau, kad turėsiu galimybę stebėti pamokas kitose aplinkose ir aptarti jų efektyvumą...></p> <p><...Praktiškai pamatyti daug kolegų vedamų pamokų, nes pradinių klasių</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>mokytojams, ko gero, tai yra sunkiausia...></i></p> <p><i><...Stażuotės metu konkrečiai susipažinau su kitos mokyklos mokytojų ir mokinių projektine veikla, kaip Kauno A. Puškino gimnazijoje rengiami projektai. Visada labai naudinga susipažinti su įvairiais kūrybiškais žmonėmis, pasisemti iš jų patirties, o po to žinias pritaikyti savo darbe. Labai patiko mokinių projektai, kurie buvo pristatyti per įvairių dalykų pamokas, iš kurių pasisėmiau nemažai idėjų...></i></p> <p><i><...Stebėjau mokytojų, netradiciniais metodais ,vedamas pamokas...></i></p> <p><i><...Man labai patiko, kad kiekvienoje pamokoje mokiniai įsivertina save ir vertina klasės draugus. Pamokose mokiniai jaučiasi saugūs. Mokytojai ,veddami pamokas sudaro sąlygas ugdytiniams patirti sėkmę, įgyti pasitikėjimą savimi. Mokiniai pamokose yra labai aktyvūs. Kasdien buvo aptariami veiklos rezultatai...></i></p> <p><i><...Galimybė pamatyti gyvenimą kitoje mokykloje, susipažinti su kitais pedagogais, jų mokymo metodais. Man patiko: nebuvo įtampos, pasisėmiau patirties, atitrūkau nuo namų...></i></p> <p><i><...Turėjau galimybę palyginti savo mokyklas <...> su kitame Lietuvos</i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<i>pakraštyje veikiančia mokykla. Su mokytojos metodininkės mokymo formų taikymu, vertinimo sistema, asmeniniu tobulėjimu...></i>	
Konkrečių mokymo metodų ir praktikų perėmimas	<p><i><...Įgyti praktiškos patirties ugdant specialiųjų poreikių turinčius vaikus...></i></p> <p><i><...Įvairūs žaidimai, metodai, kuriuos galiu pritaikyti klasių valandėlių metu ir ne tik...></i></p> <p><i><...Dar kartą įsitikinau individualių užsiėmimų svarba, gilinausi į grupinio darbo planavimo ypatumus ir būtinybę...></i></p> <p><i><...Praktinė pažintis su mokykloje vykdomais meniniais projektais, parodos, mokytojo ir mokinio bendravimas pamokoje, veiklos metodai pamokos metu, mokinių pasiekimai, vertinimas...></i></p> <p><i><...Detaliai susipažinta su mokinių savivaldos struktūra, organizavimo būdais ir metodais; praktinių užsiėmimų metu išmokti metodai, kurių pagalba lengviau modeliuoti mokinių veiksmus, siekiant maksimalaus tikslo dirbant jiems mokinių savivaldoje; įgytų žinių dėka suaktyvinta klasės vadovo, klasių seniūnų, klasės savivaldos bei visos klasės veikla...></i></p> <p><i><...Kaip suvienyti šių grandžių darbą tikslui, kaip komandoje tą tikslą</i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>suformuluoti, kaip vieningai kelti tikslus šeimai ir vaikui, kaip tvarkyti dokumentaciją, kaip nustatyti pokyčius ir juos fiksuoti ir kt. ...></i></p> <p><i><...Pamokos, darbas su mokiniais, dalyvavimas susitikimuose bei dalykiniai pokalbiai....></i></p> <p><i><...Man buvo naudinga metodinės medžiagos apžiūra ir aptarimas, naujų metodų taikymas...></i></p> <p><i><...Pavyko praktiškai patirti, kad Šeduvos gimnazijoje vyksta tikslinga specialiųjų poreikių mokinių integracija, atliepianti vaikų ir jų tėvų poreikius bei lūkesčius. Edukacinės aplinkos ir mokyklos organizuojamos veiklos išsiskiria savo unikalumu: žirgų terapija, mokyklos aplinkos pritaikymas. Visa tai buvo labai naudinga...></i></p> <p><i><...Stažuotės metu labiausiai naudinga buvo praktiniai užsiėmimai, jų apibendrinimai, bei analizė...></i></p> <p><i><...Nauji IT atrodymai, kurie taikomi matematikos pamokose...></i></p> <p><i><...Stažuotės metu patobulinau bendravimo ir bendradarbiavimo, kūrybiškumo, inovatyvių metodų taikymo, mokinių pažinimo, vertinimo ir įsivertinimo, informacinių komunikacinių technologijų panaudojimo, pamokos planavimo, ugdymo turinio</i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<i>planavimo, organizavimo ir diferencijavimo, dirbant su skirtingo amžiaus mokiniais vienu metu, kompetencijas...></i>	
Žymėjimas	(N≥30)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(15<N<30)	Vidutiniškas
	(N<15)	Menkas kategorijos prisotinimas

Mokytojų atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai Stažuotės Lietuvoje mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?“, atsakymų pagrindu buvo išskirtos 3 kategorijos: trūkumų nepastebėta, finansinių dokumentų tvarkymo problemos bei griežtesni mokytojų, atsakingų už stažuotes, atrankos kriterijai. Pati gausiausia kategorija trūkumų nepastebėta, kitos kategorijos nebuvo ypač gausiai prisotintos atsakymais, tai labiau pavieniai konkrečios problemos paminėjimo atvejai (žr. 4.3.3 lentelę).

4.3.3 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių stažuotėje Lietuvoje atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai Stažuotės Lietuvoje mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Trūkumų nepastebėta	<p><...Trūkumų nebuvo. Viskas organizuota puikiai. Maitinimo ir apgyvendinimo sąlygos - idealios. programa - tinkama ir visapusiškai apgalvota...></p> <p><...Man pasisekė, neturėjau problemų nei dėl apgyvendinimo, nei dėl maitinimosi.</p> <p><...Viskas buvo puikiai suorganizuota. Darbotvarkė taip pat buvo turininga, turėjau galimybę susipažinti visais man rūpimais klausimais ir stebėti kolegų vykdomą integruoto ugdytinio ugdymo organizavimą...></p> <p><...Jokių. Viskas buvo labai kruopščiai ir nuosekliai suplanuota, labai racionaliai naudotas laikas, jokios beprasmės veiklos ir net keletas poilsio valandėlių buvo skirtos pažinti vietovę į kurią atvykau. Didžiausia padėka Šakių Aukuro mokyklai ir jų komandai...></p> <p><...Mano stažuotė buvo labai vykusi, todėl apie trūkumus pasakyti negaliu...></p> <p><...Ši stažuotė buvo puikiai organizuota. Malonūs, geri savo dalyko žinovai Prienų <...„Žiburio“ gimnazijos kūno kultūros mokytojai...></p> <p><...Esu labai patenkinta .Ačiū organizatoriams...></p>	

	<...Viskas buvo gerai ,didelių trūkumų nebuvo...> trūkumų nebuvo, buvo viskas suplanuota puikiai, veikla nuo 8.00 iki 16.00...>	
Finansinių dokumentų tvarkymo problemos	<...Man buvo sudėtinga tvarkyti finansinius dalykus. Gal jau pasikeitė kas nors, bet tada galėjau, kad apskritai pradėjau tai...> <...Finansavimo galimybės, t.y – neaiškumas (kas už ką ir kaip turėtų būti) ...>	
Griežtesni mokytojų, atsakingų už stažuotes, atrankos kriterijai	<...Atidžiau parinkti mokytojus, kurie atsakingi už stažuotės procesą...> <...Griežtesnė mokytojo, priimančio stažuotoją atranka...>	
Žymėjimas	(N≥30)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(15<N<30)	Vidutiniškas
	(N<15)	Menkas kategorijos prisotinimas

Išnagrinėjus pedagogų, dalyvavusių stažuotėje Lietuvoje, atsakymus į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose jie pageidautų dalyvauti“, išskirtos 6 pageidaujama mokymų kryptys: pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas, darbas su nemotyvuotais ir specialių poreikių turinčiais mokiniais, organizacinių, teisinių kompetencijų tobulinimas, pedagogo psichologinis darbas su mokiniais, mokinių vertinimas ir įsivertinimas (žr. 4.3.4 lentelę).

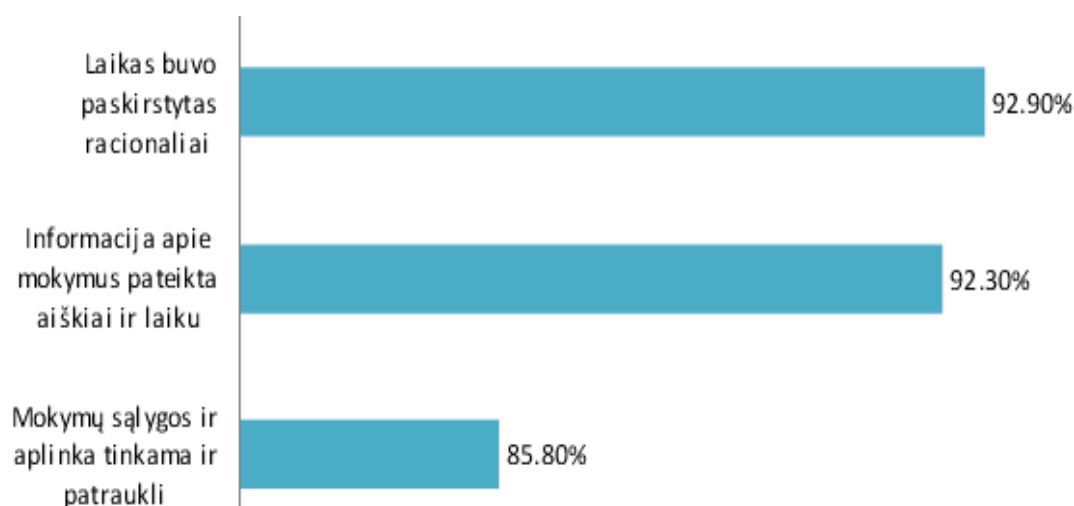
4.3.4 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių stažuotėje Lietuvoje atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas	<p><...Dalykinių kompetencijų tobulinimo (matematikos, pasaulio pažinimo ar lietuvių k.)....></p> <p><...Norėčiau praktinės stažuotės, kurioje galėčiau susipažinti su mažiau pažįstamomis dailės technologijomis, pvz.: keramika, stiklo, odos apdirbimu....></p> <p><...Praktinės veiklos mokymai. Mokymai, kurių metu būtų daugiau įvairių priemonių praktiniam darbui....></p> <p><...Susijusiais su konkrečiu mano darbu - kūno kultūra, sveikatingumu ir pan.></p> <p><...Pedagogo kompetencijos tobulinimo....></p> <p><...Inovatyvūs metodai ir veiklos formos pamokoje....></p> <p><...Norėčiau dalyvauti dalyko mokymuose....></p>	
Darbas su nemotyvuotais ir specialių poreikių turinčiais mokiniais	<p><...Labiausiai norėčiau pastebėti gerų savo dalyko šiuolaikinių pamokų, kurias vestų kompetentingi mokytojai. Darbo su nemotyvuotais ar turinčiais spec. poreikių mokiniais specialistais....></p> <p><...Mane domintų specialiųjų poreikių vaikų ugdymo organizavimo naujovės, šiuolaikiškas ugdytinių ruošimas karjerai, savarankiškam gyvenimui...></p> <p><...Specialių poreikių mokinių integracija bendrojo lavinimo mokykloje.</p> <p><...Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas...></p> <p><...Susijusius su pagalba mokiniams turintiems mokymosi sunkumų. Jei būtų galimybių mielai dalyvaučiau stažuotėse,</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<i>susijusiose su mokinių motyvacijos didinimu, tam naudojamais įvairiais metodais....></i>	
Organizacinių, teisinių kompetencijų tobulinimas	<p><i><...Projekto kūrimo, organizavimo ir dalyvavimo mokykloje, respublikoje ir tarptautiniu mastu....></i></p> <p><i><...Mano darbo sritis - ugdymo organizavimas. Todėl visi mokymai susiję su šia sritimi yra aktualūs....></i></p> <p><i><...Norėčiau susipažinti su ikimokyklinių ugdymo įstaigų vadybos veikla.</i></p> <p><i><...Projektų vykdyme tobulinant ugdymo turinį....></i></p> <p><i>domina teisiniai klausimai , susiję su vaikais (naujausi įstatymai ir pan.)></i></p>	
Pedagogo psichologinis darbas su mokiniais	<p><i><...Psichologinis darbas su mokiniais....></i></p> <p><i><...Pedagoginio - psichologinio kursuose (darbas su kolegomis, ypač su tėvais....></i></p> <p><i><...Mokymasis mokytis, psichologinis mikroklimatas....></i></p>	
Mokinių vertinimo ir įsivertinimo tematika	<p><i><...Mokinių ugdymosi pasiekimų vertinimas, naujovės ugdymo sistemoje, kitų šalių patirtis....></i></p> <p><i><...Mokinių vertinimas, įsivertinimas....></i></p> <p><i><...Pasiruošimas egzaminams ir egzaminų vertinimas....></i></p>	
Žymėjimas	(N≥30)	 Gausus kategorijos prisotinimas
	(15<N<30)	 Vidutiniškas
	(N<15)	 Menkas kategorijos prisotinimas

4.4 Supervizijos vertinimas

Tyrimo metu buvo prašoma įvertinti supervizijos mokymų organizacinius aspektus. Pažymėtina, jog pastarieji buvo vertinami tik teigiamai. Didžioji dauguma (92.9 proc.) mokytojų pritarė, jog mokymų laikas buvo paskirstytas racionaliai (žr. 4.4.1 pav.). Mokytojų teigimu, informacija apie mokymus buvo pateikta aiškiai ir laiku (92.3 proc.). Vadovaujantis tyrimo rezultatais galime teigti, jog mokymų sąlygos bei aplinka buvo tinkama ir patraukli.

4.4.1 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (supervizija) organizavimo vertinimą, proc.,

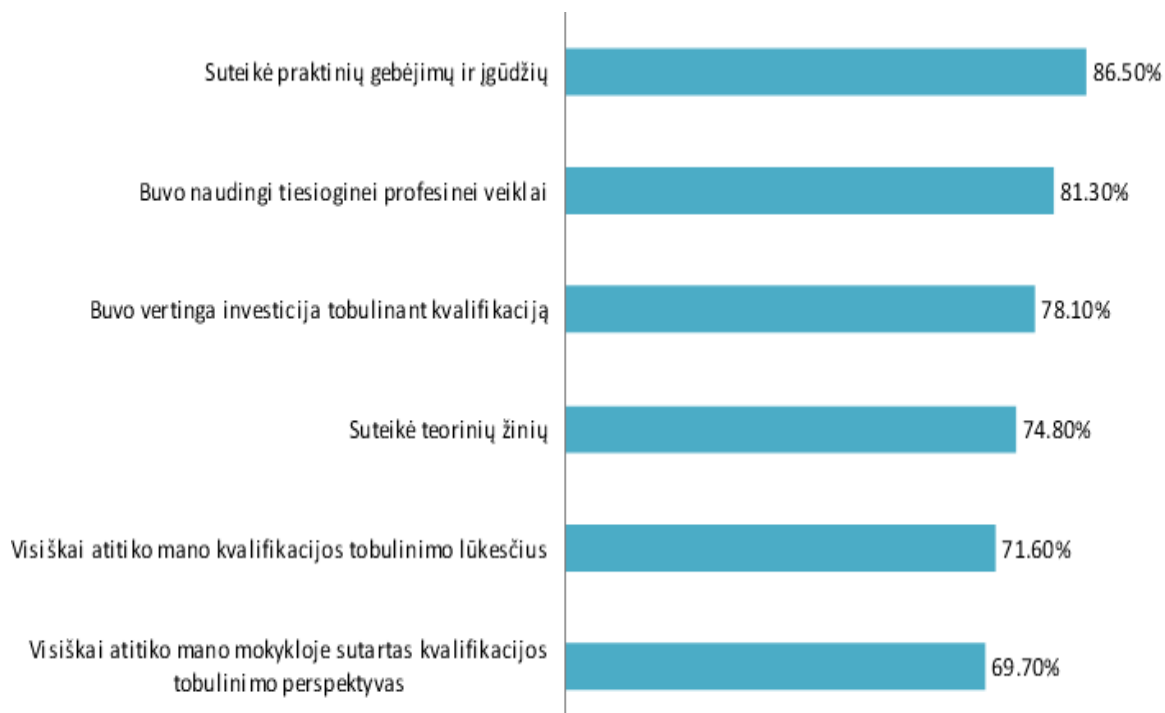
N=155

Mokytojų teigimu šio pobūdžio inovatyvūs mokymai jiems buvo labai naudingi, todėl kad buvo sudarytos palankios galimybės aptarti įvairius profesinius atvejus (91 proc.) (žr. 4.4.2 pav.). Anot tyrimo dalyvių, supervizijos padėjo jiems geriau suvokti savo profesinės veiklos situaciją, tarsi pažvelgti į savo profesinę veiklą iš šalies (85.8 proc.). Tyrimo duomenų pagrindu galima teigti, jog mokytojai buvo linkę pritarti, kad mokymai jiems sudarė galimybes skatinti refleksiją tarp kolegų (84.5 proc.), užtikrino palankias sąlygas formuoti mokytojų tarpusavio palaikymo ir paramos kultūrai (83.2 proc.) ir kt. Mokytojai nurodė, jog šių mokymų metu vykęs problemų aptarimas padėjo rasti tinkamiausius sprendimus (81.3 proc.), leido stiprinti pedagogo identitetą ir profesinę kompetenciją (80 proc.) bei sudarė palankias sąlygas mokytojų profesijos solidarumo formavimuisi (78.1 proc.).

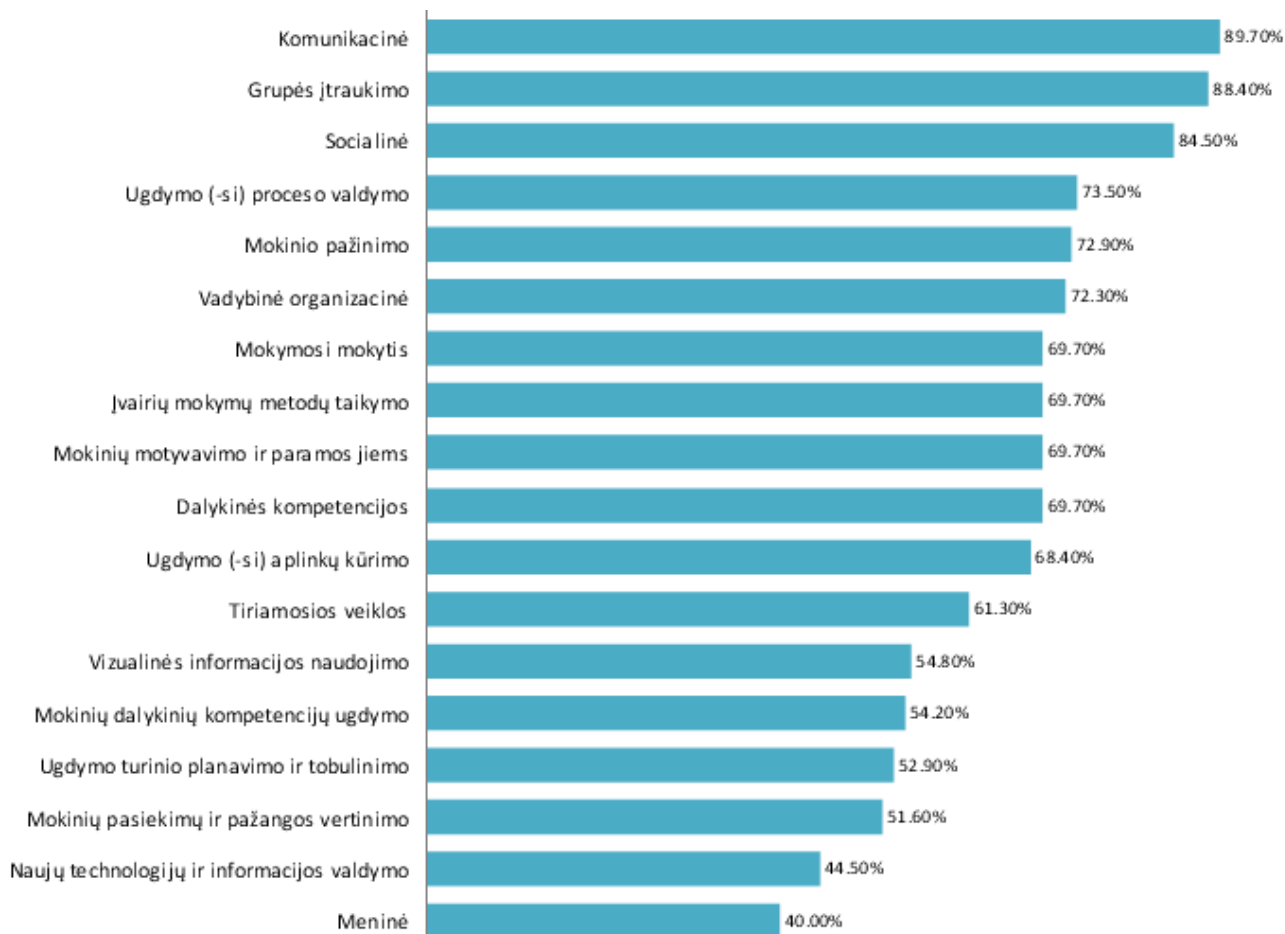
4.4.2 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių kvalifikacijos tobulinimo renginių (*supervizija*) teikiamą naudą, proc., N=155

Didžioji dalis mokytojų pritarė nuostatai, kad supervizijos renginiai jiems suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių (86.5 proc.) (žr. 4.4.3 pav.). Pažymėtina, jog supervizijos buvo naudingos tiesioginei pedagogų profesinei veiklai (81.3 proc.). Be to, mokytojų nuomone, supervizijos buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją (78,1 proc.). Tyrimo duomenų analizės pagrindu galima teigti, jog šie supervizijos visiškai atitiko mokytojų kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius (71.6 proc.) bei mokykloje sutartas tobulinimosi galimybes (69.7 proc.).

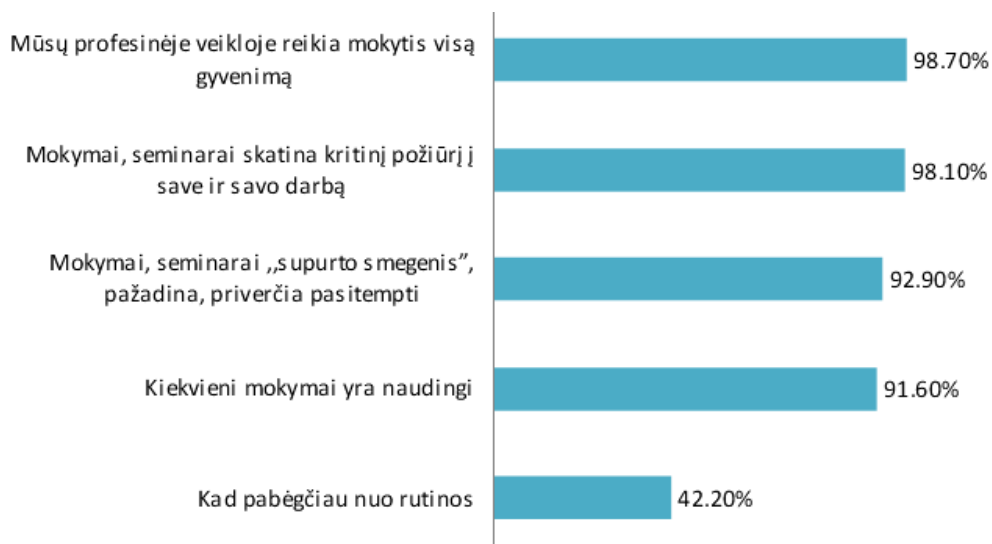
4.4.3 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (supervizija) teikiamą naudą įvairiose srityse, proc., N=155

Supervizijos jų mokytojams buvo itin naudingos komunikacijos (89.7 proc.), grupės įtraukimo (88.4 proc.) bei socialinėse srityse (84.5 proc.). Taip pat mokytojai buvo labiau linkę pritarti, jog supervizijos buvo naudingos tobulinant ugdymo proceso valdymą (73.5 proc.) bei mokinio pažinimo procesą (72.9 proc.). Mokytojai pritarė, kad mokymų metu gavo vadybinių organizacinių (72.3 proc.) žinių. Krištiškiau buvo įvertinti naujų technologijų, informacijos valdymo (44.5 proc.) bei meninės kompetencijos (40 proc.) tobulinimo aspektai. Apibendrinant galima teigti, jog mokytojai buvo linkę pabrėžti tik teigiamus supervizijos projekto aspektus ir vertinimus. Detaliau duomenys pateikiami 4.4.4 paveiksle.

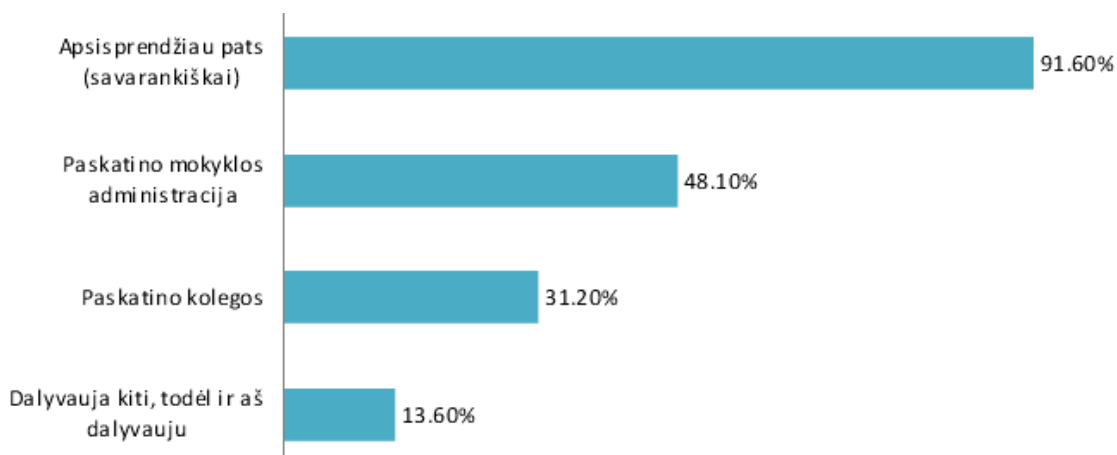
4.4.4 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (supervizija) teikiamą naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui, proc., N=155

Didžioji dauguma mokytojų pritarė teiginiui, jog jų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą (98.7 proc.) (žr. 4.4.5 pav.). Mokytojai sutinka, jog inovatyvūs pedagogų kvalifikacijos tobulinimo mokymai, kaip ir kiti tokio pobūdžio renginiai, neabejotinai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą (98.1 proc.). Mokytojai pritarė, jog mokymai, seminarai verčia pasitempti (92.9 proc.). Anot apklaustųjų kiekvieni mokymai yra naudingi (91.6 proc.). Tik nedidelė dalis (42.2 proc.) tyrime dalyvavusių pedagogų pritarė teiginiui, kuris nurodė, jog dalyvavimas mokymuose buvo galimybė pabėgti nuo rutinos. Tad aptartieji aspektai patvirtina, jog šių inovatyvių kvalifikacijos tobulinimosi renginių dalyviai siekė gauti atitinkamą naudą savo profesinei veiklai. O tai savo ruožtu rodo, jog jų apsisprendimas dalyvauti buvo pagrįstas ir motyvuotas.

4.4.5 pav. Mokytojų pasiskirstymas pagal tai, kas lėmė dalyvavimą įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, proc., N=155

Didžioji dauguma mokytojų (91.6 proc.) teigė, jog jų apsisprendimas dalyvauti mokymuose buvo savarankiškas (žr. 4.4.6 pav.). Pažymėtina ir tai, kad beveik pusės (48.1 proc.) tyrimo dalyvių apsisprendimas buvo sąlygotas mokyklos administracijos paskatinimo. Daugiau nei trečdalį (31.2 proc.) dalyvauti supervizijose paskatino kolegos, o tik kiek daugiau nei dešimtadalis mokytojų (13.6 proc.) dalyvavimo todėl, kad dalyvauja kiti.

4.4.6 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas paskatino apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (supervizija), proc., N=155

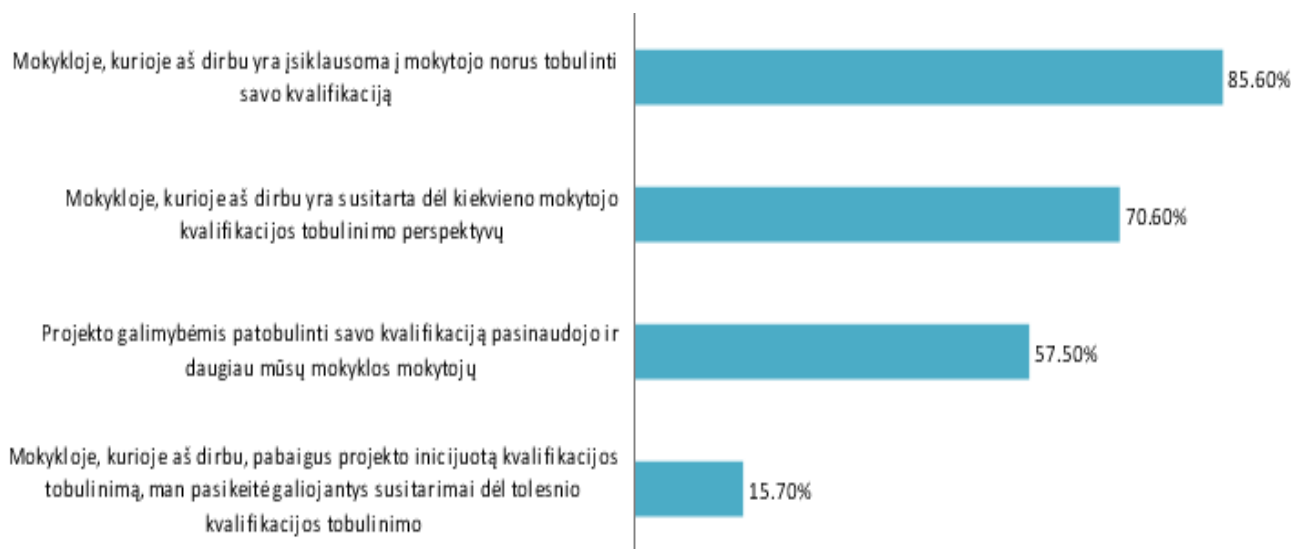
Svarbiausias motyvas nulėmęs pedagogų apsisprendimą dalyvauti supervizijoje buvo noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų (100 proc.) (žr. 4.4.7 pav.). Taip pat, mokytojų nuomone, nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir

rezultatams pasiekti (98.7 proc.). Kita svarbi aplinkybė paskatinusi mokytojus dalyvauti inovatyviuose renginiuose, buvo noras tapti kompetentingu savo srities specialistu (96.1 proc.). Rečiau mokytojai buvo linkę pritarti, jog dalyvauti mokymuose paskatino papildomos veiklos poreikis (73.9 proc.).

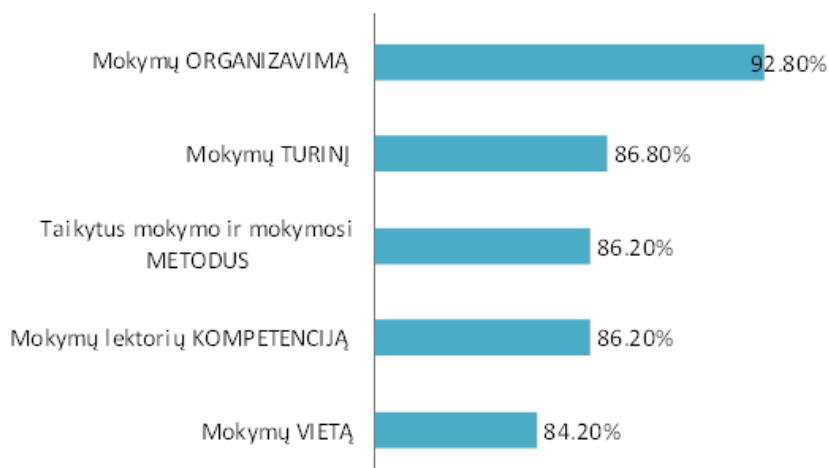
4.4.7 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie veiksnius, lėmusius dalyvavimą inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (supervizija), proc., N=155

Didžioji dalis (85.6 proc.) mokytojų teigė, jog mokykloje, kurioje jie dirba yra įsiklausoma į mokytojų norus tobulinti kvalifikaciją (85.6 proc.) (žr. 4.4.8 pav.). Taip pat mokytojai (70.6 proc.) pritaria, jog jų darbovietėje yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų. Pedagogai, dalyvavę tyrime, buvo linkę pritarti, jog projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau jų mokyklos mokytojų (57.5 proc.). Kiek daugiau nei dešimtadalis mokytojų (15.7 proc.) pritarė, jog mokykloje, kurioje jie dirba, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, jiems pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo.

4.4.8 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal pritarimą teiginiams, proc., N=155

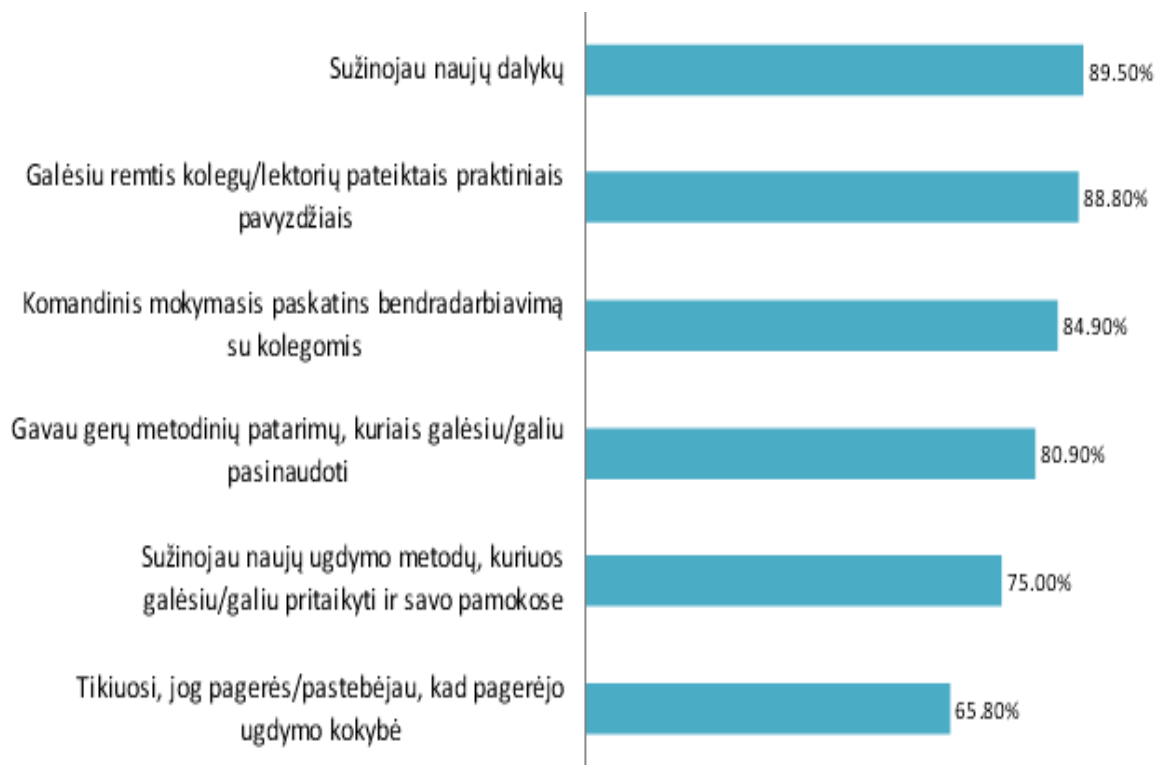
Tyrimo metu buvo norima išsiaiškinti, kaip vykusio projekto renginius, konkrečiai supervizijas, vertina mokytojai. Didžioji dauguma (92.8 proc.) mokytojų geriausiai įvertino mokymų organizavimą (žr. 4.4.9 pav.), mokymų turinį (86.8 proc.), lektorių kompetenciją (86.2 proc.), taikytus mokymo ir mokymosi metodus (86.2 proc.) bei mokymų vietą (84.2 proc.).

4.4.9 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (supervizija) vertinimą pagal atitinkamus kriterijus, proc., N=155

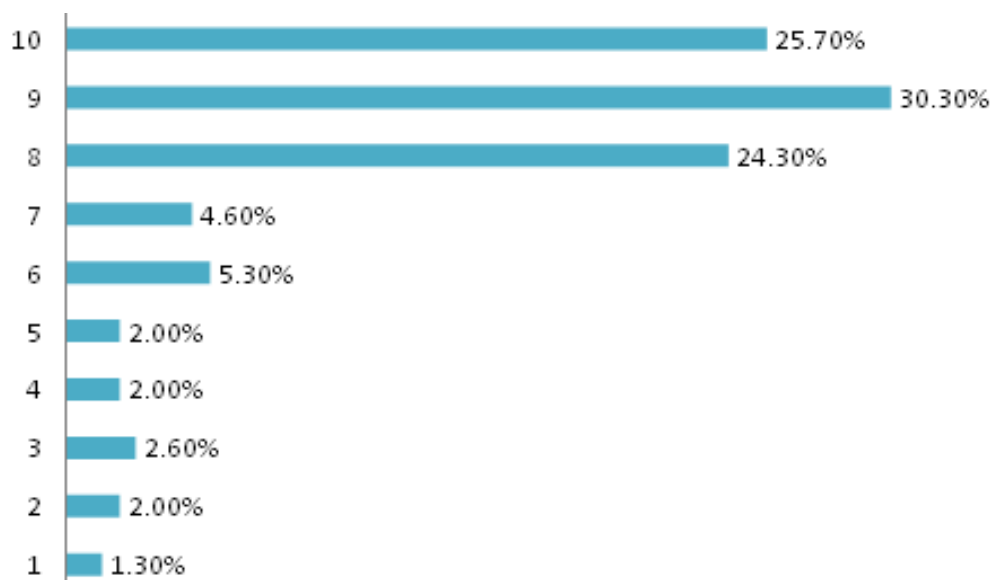
Vadovaujantis tyrimo metu gautais duomenimis, galima teigti, jog didžiausią įtaką mokytojų kasdinei bei profesinei veiklai turėjo naujos žinios gautos mokymų metu (89.5 proc.). Mokytojai pritarė, jog profesinėje veikloje galės remtis kolegų ar lektorių pateiktais pavyzdžiais (88.8 proc.). Iš 4.4.10 paveiksle pateiktų duomenų matome, jog inovatyvių renginių metu inicijuotas komandinis mokymasis paskatina

ir tolimesnį bendradarbiavimą su kolegomis (84.9 proc.). Taip pat respondentai (80.9 proc.) teigia gavę gerų metodinių patarimų, kuriais galės pasinaudoti profesinėje veikloje. Jie linkę pritari, kad sužinojo naujų ugdymo metodų, kuriuos galima pritaikyti pamokose (75 proc.), be to mokytojai tikisi pagerinti ugdymo kokybę (65.8 proc.)

4.4.10 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kaip dalyvavimas inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (supervizija) pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą, proc., N=155

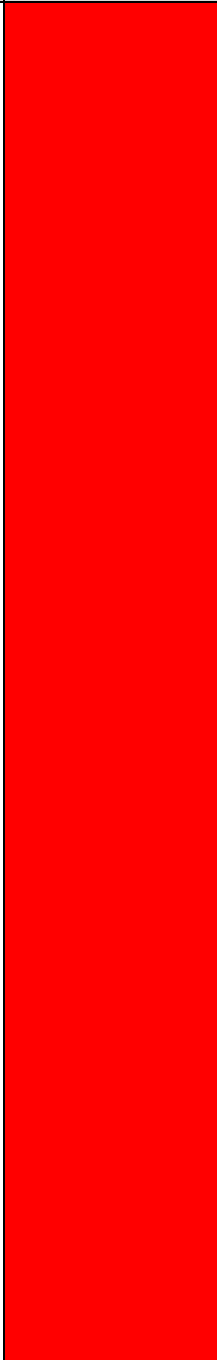
Taigi, apibendrinant galima teigti, jog mokytojai mokymus vertino labai palankiai. Pastarąjį teiginį patvirtina ir apibendrintas vertinimas konkrečiais balais. Daugiau nei ketvirtadalis mokytojų (25.7 proc.) supervizijai priskyrė aukščiausią vertinimą (žr. 4.4.11 pav.). Trečdalis mokytojų (30.3 proc.) supervizijas įvertino devyniais balais, mažiau nei ketvirtadalis (24.3 proc.) - 8 balais. Taigi, apibendrinant galima teigti, kad didžioji dauguma mokytojų supervizijas įvertino labai palankiai.

4.4.11 pav. Supervizijos vertinimas (gauta nauda ir pasitenkinimas), 10 balų skalėje proc., N=155

Išanalizavus mokytojų atsakymus į atviro tipo klausimą „*Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę?*“, buvo išskirtos 3 kategorijos: pirmenybę teikčiau inovatyviems mokymo metodams, tradicinių ir inovatyvių mokymų metodų derinimas bei pirmenybę teikčiau tradiciniams mokymo metodams (žr. 4.4.1 lentelę).

4.4.1 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių supervizijoje atsakymų į atviro tipo klausimą „Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
<p>Pirmenybę teikčiau inovatyviems mokymo metodams</p>	<p><...Būtent mokymų inovatyvumas yra svarbus. Nes tradiciniai metodai teikia žinoma, net ir seną informaciją...></p> <p><...Inovatyviems, kadangi reikia keisti požiūrį tiek į mokymo metodus, tiek į problemų sprendimo būdus...></p> <p><...Inovatyviems. Reikia bandyti naujausius metodus, nes gyvenimo tempas spartus, mokiniai tobulėja, tad ir mokytojas turi siekti naujovių...></p> <p><...Inovatyvius kvalifikacijos tobulinimo metodus vertinu teigiamai ir jiems teikiu pirmenybę. tai yra šiuolaikiniai, veiksmingi metodai, kurie tampa vis įprastesniu reiškiniu...></p> <p><...Jei būtų galimybė rinktis, tai pirmenybę teikčiau inovatyviems. Manau, kad inovacijos grindžiamos naujomis idėjomis, išradimais ,kūryba... ..></p> <p><...Manau, kad pirmiausia rinkčiausi netradicinius, naujesnius metodus...></p> <p><...Pirmenybę teikčiau inovatyviems metodams. Netradicinis bendravimas, problemų iškėlimas, kuris verčia mąstyti, priimti sprendimus. Kiekvieno dalyvio</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>išklausimas, įsigilinimas į problemą...></i></p> <p><i><...Rinkčiausi inovatyvius dėlto, kad tai naujas tarpusavio sąveikos būdas, kuris turėtų būti kažkuo efektyvesnis: patogesnis, greitesnis, įvairiapusiškesnis...></i></p> <p><i><...Teikčiau pirmenybę inovatyviems metodams. Šie metodai įdomesni tiek mokiniams, tiek mokytojams. Paskatinau kitus mokytojus - kolegas iš kitų darbuvių dalyvauti supervizijų mokymuose...></i></p> <p><i><...Tik inovatyviems - tai įdomu, naudinga, moko taikyti įgytas žinias praktikoje...></i></p>	
Tradicinių ir inovatyvių mokymo metodų derinimas	<p><i><...Patinka ir klasikiniai, ir inovatyvūs metodai. Klasikiniai metodai geri tuo, kad gaunama daug naujos informacijos, plečiasi pažinimas, o šiuo metu to labai reikia, nes praktinės patirties pakanka. Inovatyvūs metodai atima daug laiko, informatyvumo prasme yra mažiau reikšmingi, tik įdomesni. Jei mokymuose akcentuojamas pasidalinimas sava patirtimi, dažnokai atrodo, kad „verdame savose sultyse“, po kai kurių inovatyvių mokymų pasirodė, kad nieko naujo nesužinojau, negavau...></i></p> <p><i><...Būtent supervizija yra geras metodas, kai susirenka geranoriška grupė ir veda patyręs supervizorius kaip Sigita (man pasisekė). Bet reikalingi ir kiti, lai žmogus pasirenka pagal savo charakterį...></i></p> <p><i><...Dirbant mokykloje reikalingi ir tradiciniai, ir inovatyvieji metodai.</i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><...Labiau domintų inovatyvūs, bet niekada neatsisakau ir tradicinių, nes „nauja - tai užmiršta sena...></p> <p><...Manau, kad taikyčiau dalį tradicinių ir inovatyvių metodų. Pati komandinio darbo formavimo atmosfera buvo palanki girdėti vieni kitus ...></p> <p><...Kai žmogus žmogų girdi užduoda tikslingus klausimus, išmoksta valdyti diskursą...></p> <p><...Manyčiau, kad inovatyvių ir tradicinių metodų dermė - tinkamiausias būdas tobulinti kvalifikaciją...></p> <p><...Manau, kad vertinga prisiminti tiek senus, tiek išbandyti inovatyvius mokymosi metodus...></p> <p><...Prisiminti senus metodus - labai gerai. Sužinoti ir išmokti naudotis inovatyviais - dar geriau...></p>	
Pirmenybę teikčiau tradiciniams mokymo metodams	<p><...Aš pirmenybę teikčiau tradiciniams metodams...></p> <p><...Pirmenybę teikčiau tradiciniams...></p> <p><...Naudočiausi daugiau tradiciniais...></p> <p><...Tradiciniams susijusiems su dalyko didaktika...></p>	
Žymėjimas	(N≥90)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(40<N<90)	Vidutiniškas
	(N<40)	Menkas kategorijos prisotinimas

Pagal prisotinimą, gausiausia kategorija - *pirmenybę teikčiau inovatyviems mokymo metodams*. Didžioji dalis mokymuose dalyvavusių mokytojų labai

patenkinti inovatyviais mokymais ir jei galėtų, mielai pratęstų mokymus, o ateityje rinktųsi tik inovatyvius mokymo metodus. Pasak mokytojų, tradiciniai metodai nebeatitinka sparčiai kintančio pasaulio poreikių, todėl tikslingiau yra rinktis inovatyvius mokymo metodus, kurie yra įdomesni tiek patiems mokytojams, tiek ir mokiniams. Šiek tiek mažesnė dalis mokytojų rinktųsi tradicinių ir inovatyvių mokymų derinį. Jų nuomone negalima pamiršti pagrindų, t.y. (tradicinių metodų), tačiau juos reiktų papildyti ir praturtinti inovatyviais metodais. Todėl geriausias būdas mokytis ir mokyti yra tradicinių (klasikinių) ir inovatyvių metodų derinimas. Pažymėtina, kad tik labai maža dalis mokytojų mano, kad ateityje būtų tikslinga orientuotis tik į tradicinius mokymo metodus.

Supervizijos dalyvavusių mokytojų atsakymų į atviro tipo klausimą „*Kas iš Supervizijos Jums buvo labiausiai naudinga?*“, buvo išskirtos dvi gausiai prisotintos kategorijos: bendravimas/pažintis su kolegomis ir konkrečių situacijų ir problemų analizė (žr. 4.4.2 lentelę). Vienas iš naudingiausių mokymo dalykų, kurį minėjo didelė dalis mokytojų dalyvavusių stažuotėje buvo - *bendravimas/pažintis su kolegomis*. Šios kategorijos atsakymuose buvo minima, jog labai naudingas buvo nuoširdus bendravimas su kolegomis, dalinimasis gerąja patirtimi bei praktiniai patarimai. Kita pasisakymų kategorija - *konkrečių situacijų ir problemų analizė*. Šiuose pasisakymuose mokytojai nurodė, jog jiems buvo labai naudinga kolegų ir savo darbe pasitaikančių realių situacijų analizė ir aptarimas. Tai leido kitaip pažvelgti į profesinėje veikloje pasitaikančias situacijas, atrasti tinkamiausius sprendimus, kaip išspręsti konkrečią problemą.

4.4.2 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių supervizijoje, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kas iš Supervizijos Jums buvo labiausiai naudinga?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Bendravimas/ pažintis su kolegomis	<p><...Gavau galimybę lyg pamatyti save, savo darbą iš šalies. Supervizijose didžiulis darbo naudingumo koeficientas, negalėčiau net palyginti su jokių kitu metodu. Be jokių pastangų labai aiškūs tampa darbo metodai, rezultatai, reakcijos ir t.t. Ir, be abejo, žmogiškasis faktorius - pamatai, kiek žmonių eina ta pačia kryptimi, dega tais pačiais norais, sutinka panašias kliūtis ir panašiai reaguoja. Pasijunti svarbius dalykus atliekančių žmonių dalimi..></p> <p><...Labai gerai, kad Supervizijoje buvo atrinkti žmonės iš skirtingų mokyklų, todėl buvo galimybė išsikalbėti, išsakyti kas slegia ir bendromis jėgomis surasti išeitį iš susiklosčiusios padėties..></p> <p>Bendravimas, aptarimas, konsultavimas siekiant pagerinti bendravimą ir bendradarbiavimą įstaigoje, kurti naują darbo kultūrą, grindžiamą lygiaverečiu, skaidriu, atviru santykiu..></p> <p><...Betarpiškas bendravimas, nes nedidelė grupė. Puikus lektorius..></p> <p><...Gebėjimas bendradarbiauti, dirbti grupėje, išsakyti savo nuomonę..></p> <p><...Komandinis bendradarbiavimas ir bendravimas, darbas grupėse praktiniai mokymai; aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija..></p> <p><...Labai patiko, kad grupės mažos. Labai nuoširdus supervizorės bendravimas. Naudinga, kad nagrinėjant įvairius atvejus, galima buvo išsakyti savo nuomonę, išklaudyti kitus ir t.t. ..></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis	
	<p><...Mūsų buvo gera grupė, be kaukių, todėl naudingos buvo problemų analizės, alternatyvų kėlimas, problemos sprendimo modeliavimas, grafinis problemos vaizdavimas..></p>		
<p>Konkrečių situacijų problemų analizė ir</p>	<p><...Galimybė analizuoti tiek savo darbe, tiek kolegų darbe pasitaikančias situacijas, ieškoti įvairių sprendimo būdų. Tai leidžia „neužsiciklinti“ ties vienu variantu ir pamatyti sprendimų visumą, atsižvelgiant į situacijos aplinkybes..></p> <p><...Atviras problemos analizavimas, interpretacijos, skatinimas drąsiai pažvelgti į savo klaidas..></p> <p><...Galimybė pažvelgti į savo profesinę veiklą tarsi iš šalies, tiesiog rasti laiko sustoti ir paanalizuoti iškylančias problemas..></p> <p><...Individualių situacijų sprendimo būdai. kadangi nebuvo tiesiogiai darbo santykiais susijusių kolegų - nagrinėjome pedagogų tarpusavio santykius, "mokėmės" spręsti įvairiausias problemas..></p> <p><...Konkrečių situacijų sprendimas, būdų, metodų ieškojimas joms išspręsti ir kt. ..></p> <p><...Mokymasis bendrauti, išklaudyti, suprasti ir įvertinti konfliktines situacijas, suvaldyti emocijas, pastebėti, tai ką pats darai negerai. Manau, kad įgijau labai vertingos patirties, praktiškai išmokau, kaip galima koreguoti neigiamas situacijas, keičiant savo paties elgesį...></p>		
<p>Žymėjimas</p>	<p>(N≥60)</p>		<p>Gausus kategorijos prisotinimas</p>
	<p>(30<N<59)</p>		<p>Vidutiniškas</p>
	<p>(N<30)</p>		<p>Menkas kategorijos prisotinimas</p>

Mokytojų, dalyvavusių supervizijos tipo mokymuose, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai Supervizijos trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?“, buvo išskirtos kategorijos: netinkama laiko vadyba, netinkami mokymų grupės sudarymo principai, lektorių kompetencijos stoka, netinkama mokymų vieta/aplinka ir mokymų turinio trūkumai (žr. 4.4.3 lentelę). Šių kategorijų prisotinimas, ženkliai mažesnis nei pirmosios kategorijos, tai rodo, jog problemos nebuvo sisteminės. Atsakymuose dažniausiai minima problema - *netinkama laiko vadyba bei neefektyvus užsiėmimų laiko naudojimas*. Dalis mokytojų nurodė, jog užsiėmimuose laikas buvo panaudojamas netikslingai ir neefektyviai. Be to, mokymų trukmė yra dirbtinai ištempta, kad tik išnaudotų visą skirtą laiką. Kita dalis mokytojų nurodė, jog mokymų laikas yra netinkamas, nes mokymai organizuojami iš karto po pamokų ar net pamokų laiku, todėl trukdo atlikti savo tiesiogines pareigas mokykloje bei tinkamai priimti informaciją per mokymus. Mokytojai siūlo šiuos mokymus organizuoti per mokinių atostogas.

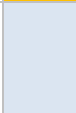
Viena iš problemų, kurią taip pat įvardino mokytojai, tai - netinkamai suformuota mokymų grupė. Mokytojai nurodė, kad dėl to, jog mokymų grupėje buvo pažįstamų žmonių ar net bendradarbių, dėl ko buvo sudėtinga atvirai išsakyti savo nuomonę. Be to, tinkamam darbui trukdė tai, kad dalyviai buvo iš skirtingo tipo įstaigų (pvz. vaikų darželių, mokyklų). Mokytojų nuomone didesnio efektyvumo būtų galima pasiekti diferencijuojant mokymus pagal mokymo įstaigos tipą.

Dalis mokytojų nurodė, kad mokymus vedė nekompetentingas lektorius. Mokytojų nuomone, lektorius buvo nekompetentingas vesti tokio tipo mokymus kartais net „nesuvaldydavo“ mokomos grupės. Mokytojų nuomone, organizatoriams reikėtų skirti ženkliai daugiau dėmesio į lektorių atrankai, kadangi nuo lektoriaus profesionalumo didele dalimi priklauso mokymų sėkmė ir iš esmės išpūdis apie pačius mokymus. Kita problema, kurią įvardino mokytojai, tai mokymų turinio trūkumai. Mokytojai nurodė, jog trūko daugiau paaiškinimų, kas yra supervizija, pasigedo praktinių užsiėmimų, o taip pat pasitaikė nuomonių, kad mokymai yra vienodi ir nuobodūs. Šiame kontekste reikia paminėti, kad supervizija yra labai svarbi ir inovatyvi kvalifikacijos tobulinimo forma. Kita vertus, sertifikuotų supervizorių Lietuvoje tikrai nėra daug.

4.4.3 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių supervizijoje atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai Supervizijos trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Trūkumų nėra	<p><...Labai patiko. Daugiau tokių mokymų. Dalyvaučiau visuose mokymuose. Ir pati norėčiau vesti tokius mokymus. Man labai patinka...></p> <p><...Man patiko viskas, pradedant mokymų grafiku, baigiant mokymų apibendrinimu. Tokius mokymus dažniau reikėtų organizuoti rajonuose...></p> <p><...Man sunkiausia buvo išsakyti savo nuomonę, atsiverti, nes aš esu gana uždaro būdo. Bet tai ne Jūsų mokymo trūkumai...></p> <p><...Man šie mokymai patiko ir davė naudos...></p> <p><...Trūkumų lyg ir nėra. Reikėtų dažniau ir gausiau kviesti mokytojus į šiuos mokymus...></p> <p><...Trūkumų nematau, manau, kad tokių mokymų reikia kiekvienam pedagogui...></p>	
Netinkama laiko vadyba	<p><...Gal per daug laiko skyrėme panašių situacijų sprendimui- Gal pabaigoje užsiėmimų išsisėmėme, nes jie truputį pasidarė nuobodoki...></p> <p><...Darbe nepatiko, reikėjo iškeisti pamokas, nes reikėjo vykti kas dvi savaites, o važinėjom kelios iš kolektyvo...></p> <p><...Ilgai truko, reikėjo įsipareigoti ir nepraleisti užsiėmimų, ir visa tai vyko tiesioginio darbo metu...></p> <p><...Laiko derinimas su dalyviais...></p> <p><...Laiko išplanavimas (pageidautina per mokinių atostogas arba penktadieniais)...></p> <p><...Netinkamas organizavimo laikas - geriau organizuoti per mokinių atostogas...></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><...Norėtusi, kad mokymų datos nebūtų prieš pat mokinių atostogas, nes mokyklose vyksta daug renginių ir darosi problema kai reikia išvažiuot...></p> <p><...Per ilgai ištesti mokymai, vyko pamokų metu, nuo to nukentėjo mano pamokos...></p>	
Netinkama mokymų vieta/aplinka	<p><...Mokymai labai patiko, tik patalpa buvo šalta...></p> <p><...Mokymosi sąlygos (patalpos, maitinimas). Kadangi mokymai reikalauja didelių mąstymo pastangų, yra intensyvūs, norėjosi patogesnių bei jaukesnių sąlygų...></p> <p><...Nekūrenamos patalpos gruodžio mėn. ...></p>	
Netinkamai suformuota mokymų grupė	<p><...Grupės dalyviai galėtų būti ne iš to paties rajono ar miesto...></p> <p><...Manau, kad apskritis yra nedidelė ir mokymuose sutinki pažįstamų kolegų. Todėl labai sunku nuoširdžiai atsiverti. Be to, grupėje buvo ir mokytojų, ir administracijos atstovų. Jų požiūriai labai skirtingi, tai apsunkino darbą ir bendrą supratimą...></p> <p><...Manau, kad blogai kai iš vienos mokyklos dalyvauja po kelis asmenis. <...Pirmuose mokymuose buvome suskirstyti į skirtingas grupes, o antruose dalyvavo labai daug kolegų. Viskas lyg ir gerai, bet sunku užgarantuoti konfidencialumą o ir kalbėti apie pažįstamus žmones nėra lengva...></p> <p><...Manau, kad reikėjo išskirti pagal įstaigas. Nes kai aš dalyvavau, kartu buvo iš darželio, pradinių mokyklų, vidurinių. Manau visų šių darbuotojų darbo specifiška skiriasi, todėl reikėjo diferencijuoti, būtų davę daugiau praktinės naudos...></p>	
Lektorių kompetencijos stoka	<p><...Supervizija buvo visiška tragedija, kankynė. Norėčiau pasiūlyti labiau domėtis lektorių gebėjimu vesti tokius mokymus...></p> <p><...Galbūt lektoriaus komunikabilumo, kompetencijos</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>trūkumas. Visų užsiėmimų metu vyravo įtampa...></i></p> <p><i><...Labai svarbus moderatoriaus vaidmuo, nuo jo kompetencijos didžia dalimi priklauso sėkmė...></i></p> <p><i><...Lektoriaus nekompetencija ir jo mūsų šalies švietimo sistemą reglamentuojančių dokumentų nežinojimas...></i></p> <p><i><...Pagrindinė problema buvo lektorius. Teko girdėti, kad kitų lektorių vedami mokymai buvo labai įdomūs ir naudingi. Mūsų grupei šiuo atveju nepasisekė. Įdomu būtų paklausti kito lektoriaus...></i></p> <p><i><...Supervizijas vesti turėtų labai kvalifikuoti lektoriai...></i></p> <p><i><...Užsiėmimų vadovas ne visada „suvaldė grupę“, manau trūko kompetencijos...></i></p>	
Mokymų turinio trūkumai	<p><i><...Norėjosi teorinių psichologinių žinių...></i></p> <p><i><...Norėtusi daugiau teorinių žinių, paremtų pavyzdžiais. Labiau struktūrizuoti problemų sprendimo būdus...></i></p> <p><i><...Trūko platesnio visuminio Supervizijos metodo pristatymo, jo taikymo pagrindimo. Per anksti peršokta į praktinę dalį. Kai kurie susitikimai atrodė ištempti, per daug akcentuotos, „narstytos“ smulkios situacijos.</i></p> <p><i><...Truputėlį vienodumas atsibodo...></i></p> <p><i><...Nebuvo konkretumo, aiškumo...></i></p>	
Žymėjimas	(N≥60)	 Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)	 Vidutiniškas
	(N<30)	 Menkas kategorijos prisotinimas

Išnagrinėjus atsakymus į klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti“, buvo išskirtos 5 mokymų tematikos: psichologinė tematika, pamokų vedimas ir mokymo metodai, organizacinių, teisinių kompetencijų tobulinimas, darbas su mokinių tėvais, bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžių lavinimas (žr. 4.4.4 lentelę). Labiausiai mokytojai akcentavo, kad jiems trūksta psichologinių žinių. Tai, kad vyrauja toks ženklus psichologinių žinių poreikis, leidžia daryti prielaidą, jog rengiant pedagogus jiems yra suteikiama per mažai psichologinių žinių. Kita ypač dažnai minėta pageidaujama mokymų tematika susijusi su mokytojų dėstomų mokomų dalykų dėstymo metodika. Šios tematikos mokymuose mokytojai norėtų išmokti efektyviau vesti pamokas, išmokti naujų metodų, kuriuos galėtų pritaikyti savo pamokose bei išmokti taikyti įvairias terapijas (meno, muzikos ir etc.). Be to, mokytojai norėtų išmokti skatinti mokinių motyvaciją, labiau juos sudominti savo mokomu dalyku ir padėti mokiniams siekti geresnių rezultatų. Mokytojų atsakymų pagrindu galima teigti, kad mokytojams labai trūksta organizacinių ir teisinių kompetencijų. Šios tematikos mokymuose, mokytojai norėtų sužinoti įvairių vadybinių, administracinių, teisinių dalykų, kurie galėtų pagelbėti tiek vykdant savo tiesiogines pareigas, siekiant karjeros ir t.t. Supervizijos dalyviai taip pat pageidavo ateityje pagilinti darbo su tėvais įgūdžius. Jie norėjo sužinoti galimas metodikas, kaip tėvus būtų galima įtraukti į mokymo procesą, taip pagerinant vaikų mokymosi pasiekimus ar sprendžiant įvairias iškilusias problemas.

4.4.4 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių supervizijoje atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Psichologinė tematika	<p><...Įvairiausio pobūdžio psichologiniuose seminaruose...></p> <p><...Kadangi mūsų aplinkoje žmonės tampa vis irzlesni, tai labai norėtusi tokių, kurie padėtų suprasti ir padėti tokiems žmonėms, psichologinių ir pan. ...></p> <p><...Mane domina psichologijos kursai...></p> <p><...Praktiniuose, psichologiniuose, gyvenimo įgūdžių ugdymo metodikos...></p> <p><...Psichologiniuose: streso valdymas...></p> <p><...Psichologo reali įtaka mokymo procesui ir</p>	

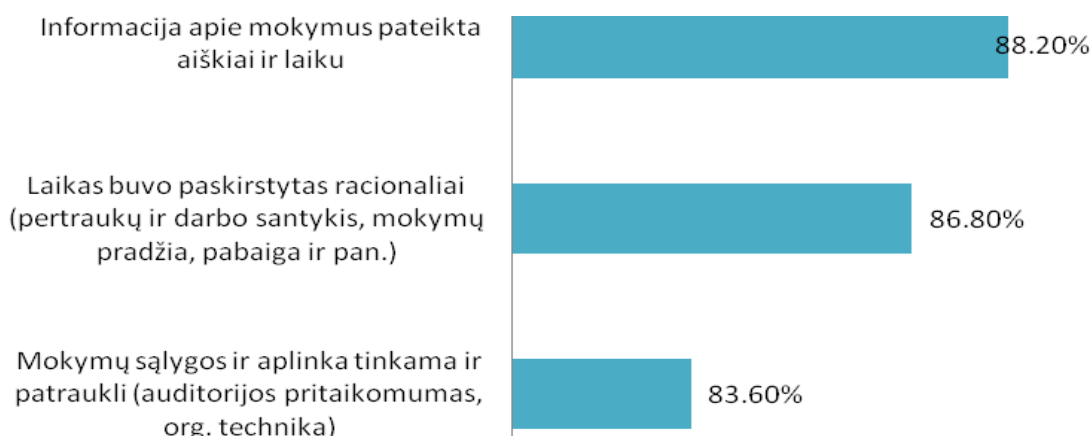
Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><i>mokyklos bendruomenei... ką tobulinti psichologui, kad būtų priimtinesnis daugumai kolegų... ar kažką panašaus...></i></p> <p><i><...Reikėtų mokymų apie mus pačius,- kaip mokytojui išsaugoti gerą psichinę sveikatą, kaip susidoroti su emociniu nuovargiu...></i></p>	
Pamokų vedimas ir mokymo metodai	<p><i><...Būtent susijusios su ugdymo metodais, mokinių motyvacijos skatinimo būdais...></i></p> <p><i><...Dalykinių naujovių, pasaulinės praktikos...></i></p> <p><i><...Domina praktiniai mokymai su įvairių terapijų (meno, muzikos, dramos) aspektais...></i></p> <p><i><...Efektyvūs užsienio kalbos mokymo būdai ir metodai, naujovės...></i></p> <p><i><...Mokinių mokymosi motyvacijos skatinimo, naujų mokymosi metodų pristatymo...></i></p> <p><i><...Metodinės, mokinių vertinimo ir įsivertinimo būdai ir metodai...></i></p>	
Organizacinių ir teisinių kompetencijų tobulinimas	<p><i><...Situacijų sprendimas. Paslaugų teikimas mokykloje. Suaugusių žmonių motyvavimas. Įstaigos bendruomenės įvaizdžio kūrimas...></i></p> <p><i><...Norėčiau dalyvauti su mokyklos vadyba susijusiose tematikose...></i></p> <p><i><...Man aktualūs vadybiniai klausimai, nes dirbu pavaduotoja ugdymui...></i></p> <p><i><...Apie mokytojų teises mokykloje. Kokias galimybes turi mokytojas sulaukti pagalbos jei administracija yra pagrindinis „priešas“...></i></p>	
Darbas su mokinių tėvais	<p><i><...Darbas su mokinių tėvais...></i></p> <p><i><...Kaip bendrauti su „dabartiniais“ tėvais...></i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai (kalba netaisyta)		Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><...Kaip motyvuoti mokinių tėvus aktyviau domėtis savo vaikų mokykliniu gyvenimu...></p> <p><...Konkrečių vaikų elgesio problemų korekcija kartu su šeima...></p> <p><...Tarpusavio santykių, tėvų ir vaikų bendravimo problemos...></p>		
Žymėjimas	(N≥60)		Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)		Vidutiniškas
	(N<30)		Menkas kategorijos prisotinimas

Apibendrinant, labiausiai mokytojai pageidauja ateityje dalyvauti mokymuose susijusiuose su tiesioginiu jų darbu, tai įvairiomis naujomis mokymo metodikomis, bei pagerinti savo psichologinį pasirengimą. Taip pat reikalingos organizacinių, teisinių, darbo su tėvais bei bendravimo ir bendradarbiavimo tematikos mokymai.

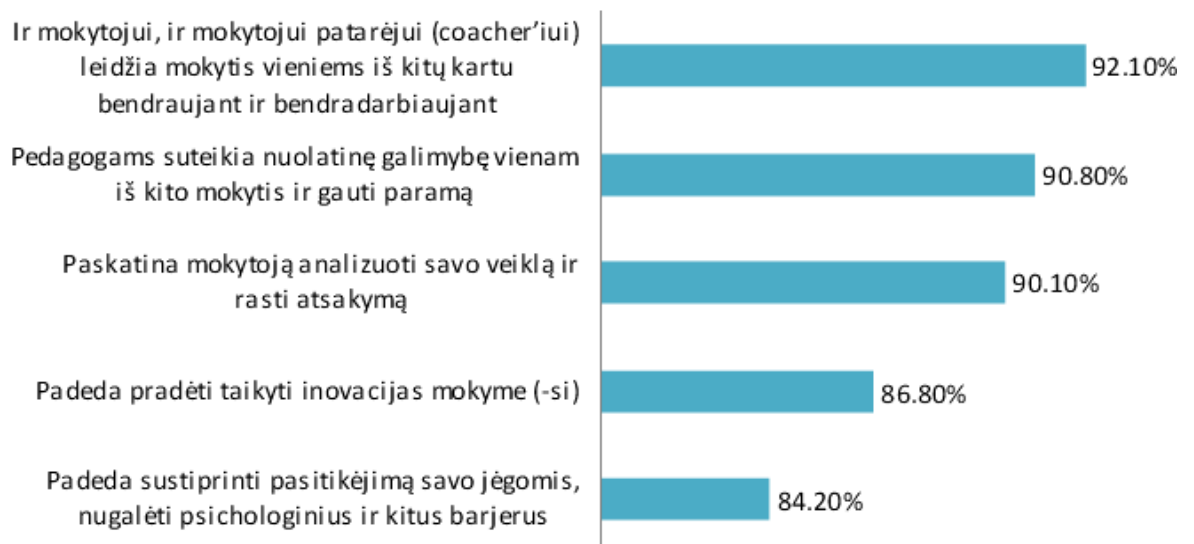
4.5 Paramos kolegai (Peer Coaching) mokymų vertinimas

Vertinant inovatyvių pedagogų kvalifikacijos, šiuo atveju paramos kolegai, tobulinimo renginių organizavimą, pažymėtina, kad visi organizaciniai aspektai mokytojų buvo įvertinti itin teigiamai. Labai palankiai mokytojai įvertino informacijos apie mokymus pateikimą (88.2 proc.) (žr. 4.5.1 pav.). Mokytojų teigimu, mokymams skirtas laikas buvo naudojamas racionaliai (86.8 proc.), o mokymų sąlygos tinkamos (83.6 proc.).

4.5.1 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (paramos kolegai) organizavimo vertinimą, proc., N=152

Paramos kolegai mokymuose dalyvavusių mokytojų nuomone, mokymai naudingi ir mokytojui, ir mokytojui patarėjui, kadangi leidžia mokytis vieniems iš kitų bendraujant ir bendradarbiaujant (92.1 proc.) (žr. 4.5.2 pav.). Tokio pobūdžio mokymai pedagogams suteikia nuolatinę galimybę vienas iš kito mokytis ir gauti paramą (90.8 proc.), bei pedagogui analizuoti savo veiklą ir rasti atsakymus į rūpimus klausimus (90.8 proc.). Paramos kolegai mokymų tipas, anot mokytojų, padeda pradėti taikyti inovacijas mokyme (90.1 proc.). Mokytojai pritarė, kad paramos kolegai mokymai padeda sustiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, nugalėti psichologinius ir kitus barjerus (84.2 proc.).

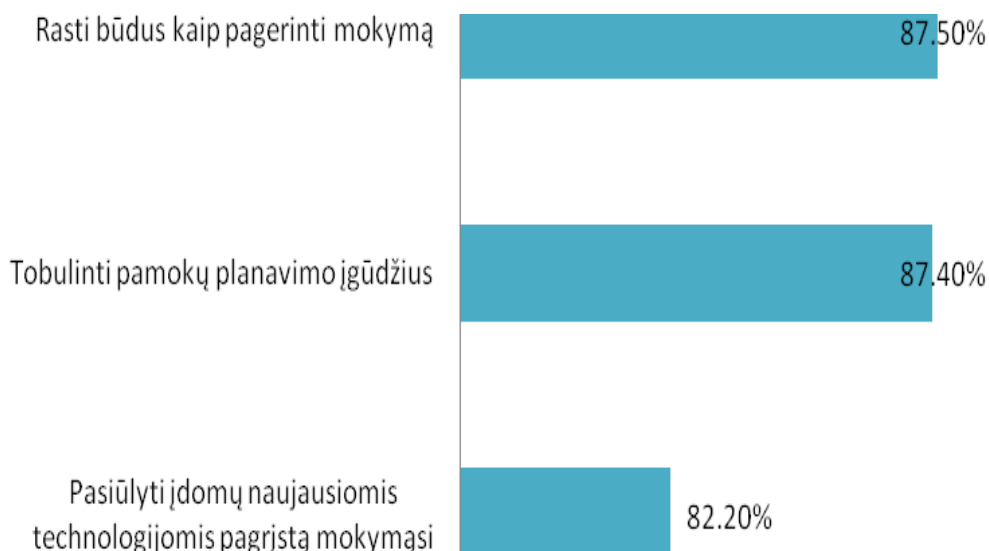
4.5.2 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (paramos kolegai) teikiamą naudą, proc., N=152

Vadovaujantis mokytojų vertinimu, pažymėtina, jog didžiausią naudą šie mokymai suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių srityse (89.5 proc.) (žr. 4.5.3 pav.). Mokytojai akcentavo, kad *paramos kolegai* metodas buvo naudingas tiesioginei profesinei veiklai (86.8 proc.) bei suteikė teorinių žinių (84.9 proc.). Ne mažiau naudingi paramos kolegai mokymai buvo ir tobulinant kvalifikaciją (79.6 proc.). Paramos kolegai mokymai visiškai atitiko mokymai kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius (76.3 proc.) bei mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas (71.7 proc.).

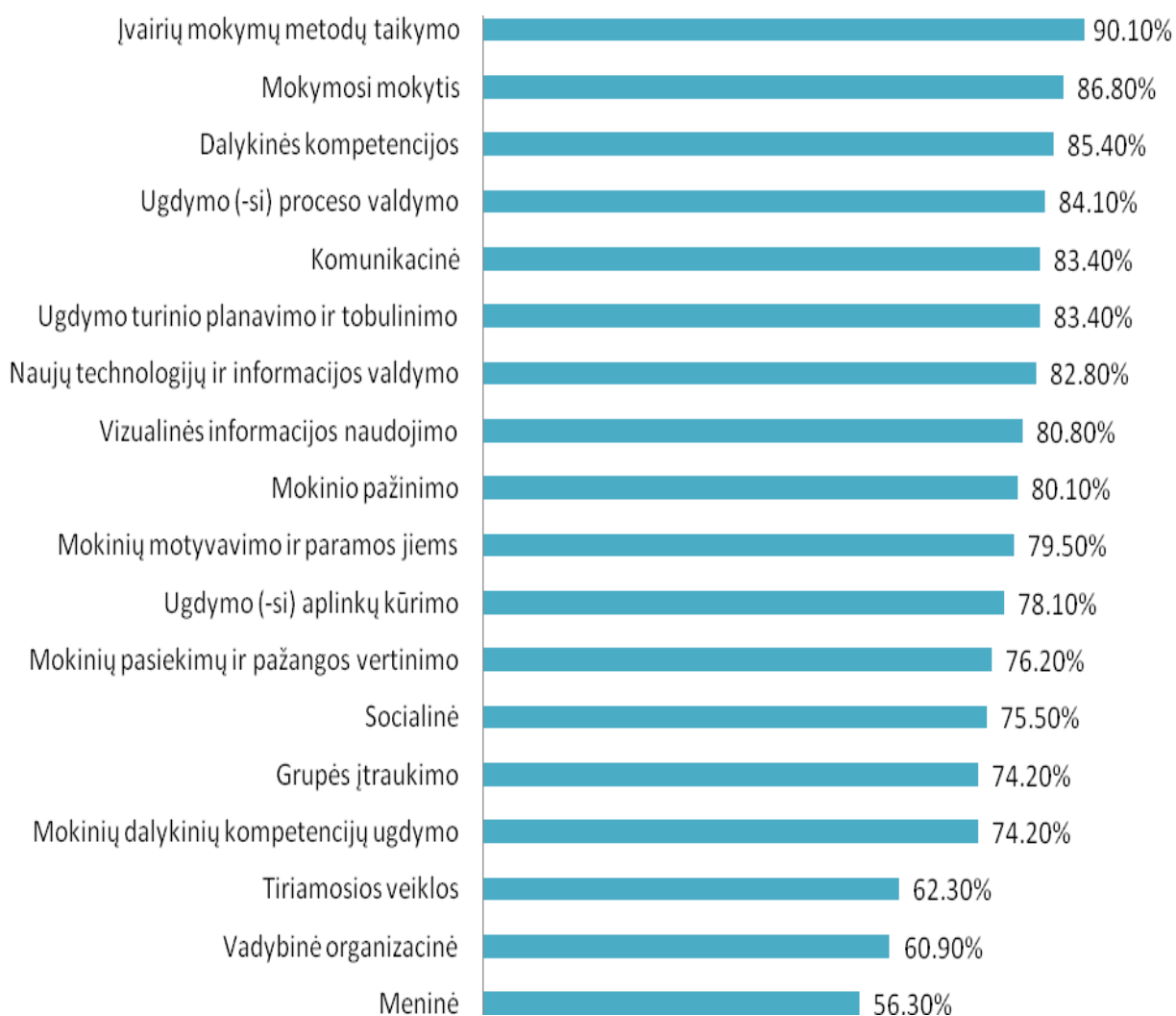
4.5.3 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (paramos kolegai) teikiamą naudą įvairiose srityse, proc., N=152

Mokytojai labai palankiai vertino mokytojus patarėjus, kadangi jie padėjo rasti būdus, kaip pagerinti mokymą (87.5 proc.) (žr. 4.5.4 pav.). Mokytojai nurodė, kad šių mokymų metu jiems buvo padedama tobulinti pamokų planavimo įgūdžius (87.4 proc.) bei pasiūlė įdomius, naujomis technologijomis pagrįstus mokymosi metodus (82.2 proc.).

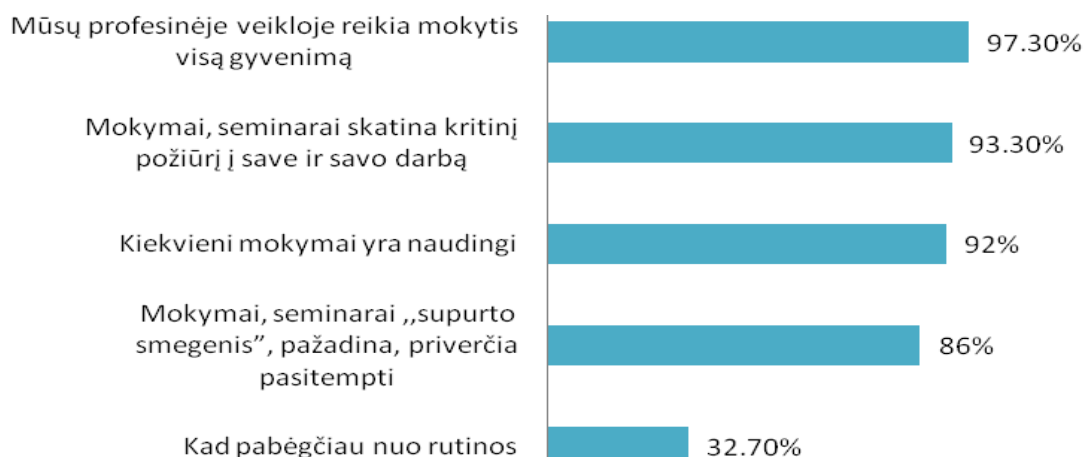
4.5.4 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (paramos kolegai) mokytojų patarėjų pagalbos vertinimą, proc., N=152

Inovatyvių mokymų metu naudą gautą mokytojų buvo prašoma įvertinti pagal konkrečias sritis. Palankiausiai buvo įvertintas įvairių mokymų metodų taikymo (90.1 proc.), mokymosi mokyti (86,8 proc.), dalykinės kompetencijos (85,4 proc.) bei ugdymo (-si) proceso valdymo (84.1 proc.) sričių vertinimas (žr. 4.5.5 pav.). Galima pastebėti, jog šiek tiek kritiškiau mokytojai buvo linkę vertinti naudą, gautą tiriamosios veiklos (62.3 proc.), vadybinės organizacinės (60.9 proc.) bei meninės (56.3 proc.) srities atžvilgiu. Nepaisant to, tyrimo dalyviai tik teigiamai vertino pagalbos kolegai mokymų metodą bei jo teikiamą naudą profesinei veiklai.

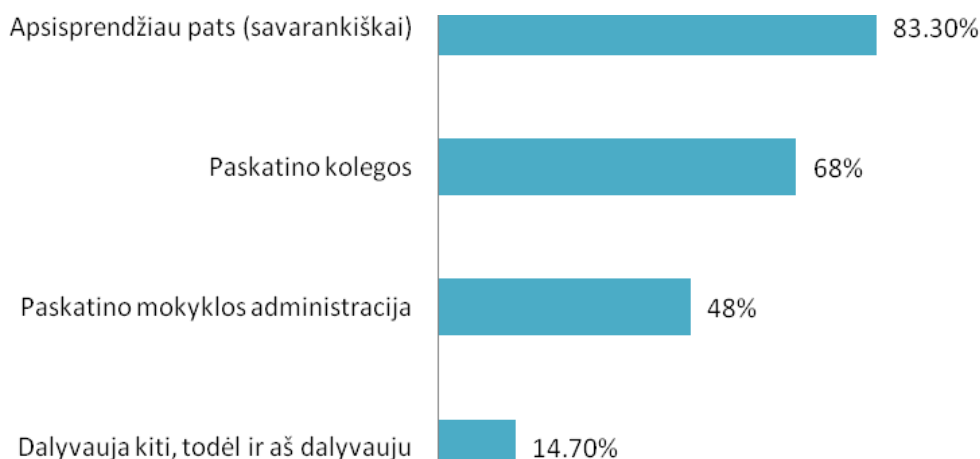
4.5.5 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių (paramos kolegai) teikiamą naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui, proc., N=152

Iš tyrimo metu gautų duomenų matome, jog mokytojai pritaria, jog jų profesinėje veikloje būtina mokytis visą gyvenimą (97.3 proc.) (žr. 4.5.6 pav.). Jų nuomone mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą (93.3 proc.). Taip pat didžioji dauguma mokytojų, dalyvavę paramos kolegai mokymuose, buvo linkę pritarti, kad kiekvienai mokymai yra naudingi (92 proc.). Mokytojų nuomone, tokio pobūdžio mokymai, „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti (86 proc.). Tik kiek daugiau nei trečdalis (32.7 proc.) tyrime dalyvavusių mokytojų nurodė, jog mokymai naudingi norint pabėgti nuo rutinos. Tad apibendrinant galima teigti, jog mokymai mokytojų yra suvokiami kaip priemonė įgyti naujų žinių bei tobulėti profesinėje veikloje.

4.5.6 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas lėmė dalyvavimą įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, proc., N=152

Didžioji dauguma (83.3 proc.) mokytojų nurodė, jog paramos kolegai mokymuose apsisprendė dalyvauti savarankiškai (žr. 4.5.7 pav.). 68 proc. mokytojų apsisprendžiant turėjo kolegų bei mokyklos administracija (48 proc.). Tačiau svarbu pastebėti, jog kolegų paskatinimas gali būti sąlygotas pasidalinta gera patirtimi. Vos daugiau nei dešimtadalis (14.7 proc.) savo apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose argumentavo tuo, kad dalyvauja kiti. Taigi, galima teigti, jog šiuo atveju mokymuose dalyvavusi didžioji dauguma pedagogų buvo labai motyvuoti.

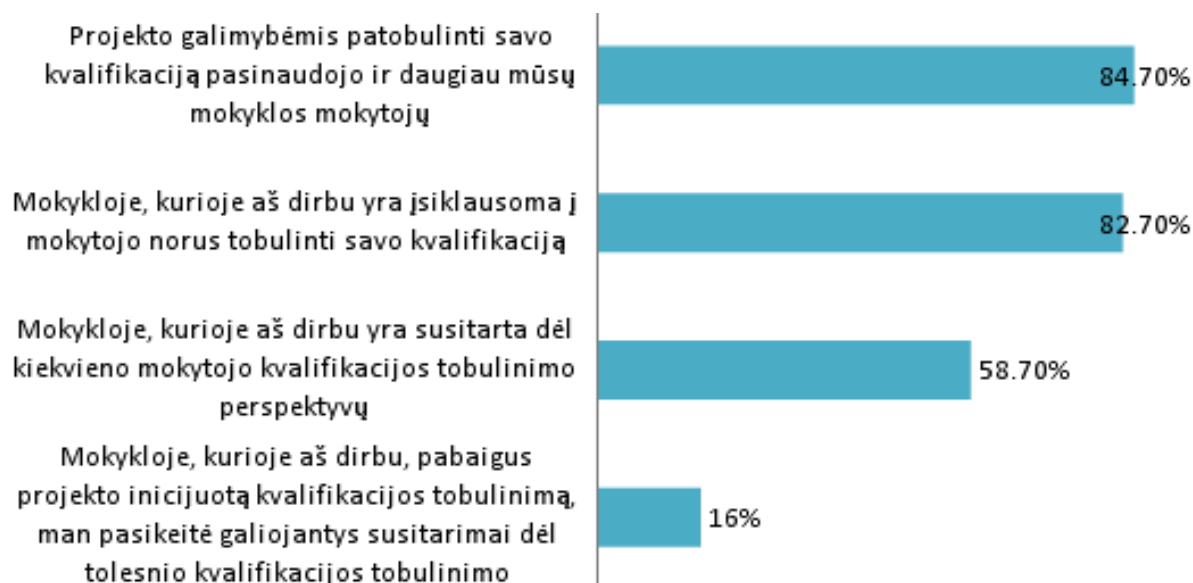
4.5.7 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kas paskatino apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai), proc., N=152

Pagrindinės priežastys, paskatinusios respondentus dalyvauti paramos kolegai mokymuose, buvo noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų (98 proc.) bei tapti kompetentingu savo srities specialistu (94 proc.). Be to, mokytojai nurodė, jog nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti (93.3 proc.). Šis teiginys rodo, jog mokymuose mokytojai dalyvauja ne tik siekdami asmeninių tikslų, bet ir dėl savo darbovietės tikslų įgyvendinimo. Kiek mažiau nei pusė mokytojų pritarė nuostatai, jog mokymuose dalyvauja dėl papildomos veiklos poreikio (46.7 proc.). (Detaliau žr. 4.5.8 paveiksle).

4.5.8 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie veiksnius, lėmusius dalyvavimą inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai), proc., N=152

Mokytojai nurodė, jog šio projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mokyklos mokytojų (84.7 proc.) (žr. 4.5.9 pav.). Didžioji dauguma mokytojų teigė, jog mokykloje, kurioje dirba yra įsiklausoma į jų norus tobulinti kvalifikaciją (82.7 proc.) bei yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų (58.7 proc.), tačiau tik mažiau nei penktadalis (16 proc.) pritarė, kad mokykloje, kurioje jie dirba, pasibaigus projekto iniciuotam kvalifikacijos tobulinimui, jiems pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolimesnio kvalifikacijos tobulinimo.

4.5.9 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal pritarimą teiginiams proc.,

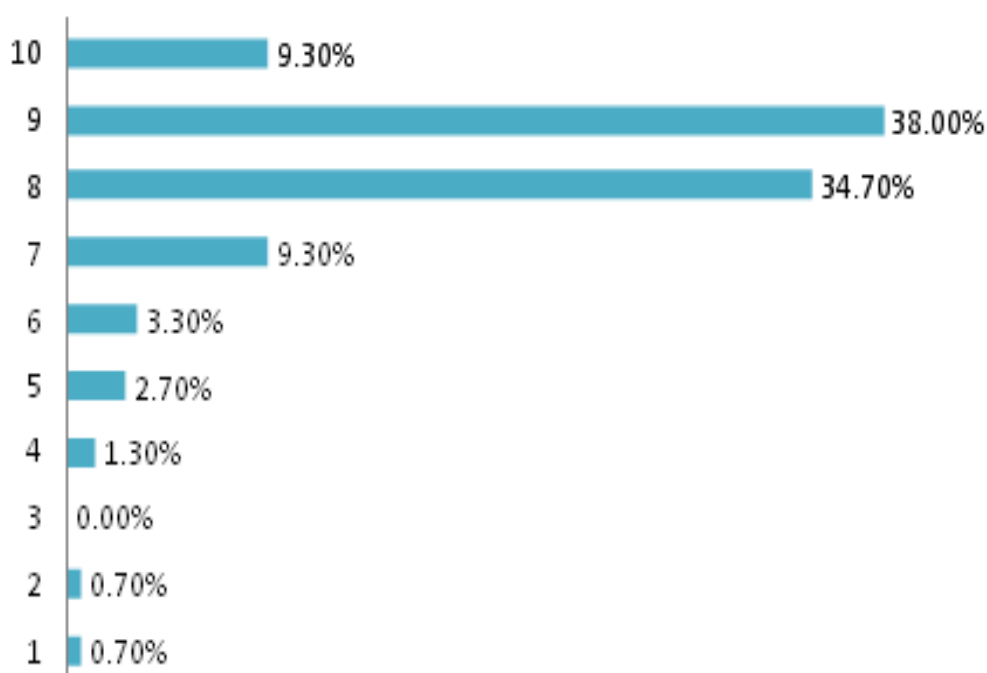
N=152

Didžioji dalis mokytojų buvo linkę pritariti, jog dalyvavimas paramos kolegai mokymuose jiems suteikė galimybę remtis kolegų pateiktais praktiniais pavyzdžiais (94 proc.), mokymų metu įgytas žinias apie naujus ugdymo metodus bus galima pritaikyti savo pamokose (90 proc.). Be to, mokytojai nurodė, kad sužinojo naujų dalykų (90 proc.), gavo gerų metodinių patarimų, kuriais galės pasinaudoti profesinėje veikloje (89.3 proc.). (detaliau žr. 4.5.9 paveiksle).

4.5.9 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal, tai kaip dalyvavimas inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai) pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą, proc., N=152

Teigiamas paramos kolegai mokymų vertinimas atsispindi ir apibendrintame mokytojų mokymų vertinime balais. Aukščiausią vertinimą mokymams skyrė mažiau nei dešimtdalis (9.3 proc.) mokytojų, didžioji jų dalis mokytojų (38 proc.) paramos kolegai mokymams skyrė devynis balus (detaliau žr. 4.5.10 pav.), daugiau nei trečdalis (34.7 proc.) paramos kolegai mokymus įvertino aštuoniais balais. Mokymų vertinimas aukščiausiais balais leidžia daryti prielaidą, kad iš esmės mokymai atitiko mokytojų lūkesčius.

4.5.10 pav. Paramos kolegai vertinimas (gauta nauda ir pasitenkinimas) 10 balų skalėje, proc., N=152

Išanalizavus mokytojų, dalyvavusių paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymuose, atsakymus į atviro tipo klausimą „Kas iš Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų Jums buvo labiausiai naudinga?“ buvo išskirtos trys kategorijos: bendravimas/pažintis su kolegomis ir patirties sklaida; konkrečių mokymo metodų ir praktikų perėmimas bei pamokos planavimo patobulinimas (žr. 4.5.1 lentelę).

4.5.1 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymuose atsakymų į atviro tipo klausimą „Kas iš Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų Jums buvo labiausiai naudinga?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai	Kategorijos prisotinimo laipsnis
<p>Bendravimas/pažintis su kolegomis ir jų patirties sklaida</p>	<p><i><...Bendradarbiavimas su kolegomis, mokymasis įveikti sunkumus, kurie išskildavo mokantis naujų dalykų...></i></p> <p><i><...Bendradarbiavimas, darbas mažoje grupėje, pasidalijimas patirtimi...></i></p> <p><i><...Bendradarbiavimas, naujos žinios, nauji ir užmiršti seni metodai...></i></p> <p><i><...Bendravimas su kolegomis iš kt. mokyklų...></i></p> <p><i><...Bendravimas. Praktinėse užduotyse didžiausia galimybė visapusiškai mokytis: kiekvienas dalyvis (ne tik mokytojas) turi savo požiūrį, patirtį, asmens savybes. Grupėje galima pasimokyti ne tik kaip daryti (elgtis), bet ir kaip nedaryti...></i></p> <p><i><...Tiesiog kolega pateikė praktinių patarimų, kaip naudoti daugiau inovatyvių mokymo metodų, kurie aktyvintų mokinius. Labiausiai man buvo naudingas praktinis mokymas...></i></p> <p><i><...Kolegų praktiniai patarimai...></i></p> <p><i><...Praktinė veikla...></i></p> <p><i><...Praktinių įgūdžių tobulinimas...></i></p>	
<p>Konkrečių mokymo metodų ir praktikų perėmimas</p>	<p><i><...Sužinojau naujų ugdymo metodų ir galėjau juos pritaikyti praktiniame darbe...></i></p> <p><i><...Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu pritaikyti ir savo pamokose...></i></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai	Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<p><...Nauji metodai pamokoms pajvairinti...></p> <p><...Sužinojau ir sėkmingai pritaikiau savo veikloje naujų mokymo metodų, daug dirbome prie pamokų planavimo. Labiausiai džiaugiuosi nuoširdžiu bendradarbiavimu Man naudingiausia - naujų metodų panaudojimas pamokoje, grupinis...></p> <p><...Nauji metodai, žinios...></p>	
Pamokos planavimo patobulinimas	<p><...Pamokos struktūros modeliai, nauji mokymo metodai, stebėta pamoka...></p> <p><...Pamokos planavimas, klasės valdymas...></p> <p><...Pamokos planavimas...></p> <p><...Pamokos planavimo tobulinimas...></p>	
Žymėjimas	(N≥90)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(40<N<90)	Vidutiniškas
	(N<40)	Menkas kategorijos prisotinimas

Mokytojai, dalyvavę paramos kolegai (Peer Coaching) mokymuose, bendravimą su kolegomis, jų veiklos stebėseną ir patarimus bei konkrečių mokymo metodų ir praktikų perėmimą įvardino kaip du pagrindinius šio mokymų tipo privalumus (gausiai prisotintos kategorijos).

Išanalizavus tyrime dalyvavusių mokytojų atsakymus į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?“ buvo išskirtos keturios kategorijos: trūkumų nebuvimas; problemos su laiku/ netinkama laiko vadyba; teorijos taikymo praktikoje trūkumas; mokymų tęstinumo trūkumas (žr. 4.5.2 lentelę).

4.5.2 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymuose, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokie buvo pagrindiniai Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje?, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Trūkumų nebuvimas	<p><...Nebuvo trūkumų...></p> <p><...Nebuvo. Daugiau tokių mokymų...></p> <p><...Negaliu įvardinti trūkumų...></p> <p><...Nepastebėjau jokių trūkumų...></p> <p><...Nepastebėjau trūkumų...></p>	
Problemos su laiku/ netinkama laiko vadyba	<p><...Nepatogumų sukėlė griežti reikalavimai numatant konkretų užsiėmimų laiką. Norėtusi, kad būtų galima ją keisti, atsižvelgiant į mokytojo užimtumą (pavyzdžiui, mokinių atostogų metu galėtų vykti net keli užsiėmimai) ...></p> <p><...Mokymų laikas po darbo dienos...></p> <p><...Laiko suderinamumo klausimai. ...></p> <p><...Galbūt per mažai laiko. Ne viskas suspėta labai išsamiai išnagrinėti...></p> <p><...Galėtų būti skirta daugiau laiko mokymams...></p>	
Teorijos taikymo praktikoje trūkumas	<p><...Daug teorinio mokymo, trūko praktikos ir realių gerų pamokų pavyzdžių...></p> <p><...Šiek tiek pritrūko daugiau praktinės veiklos, daugiau aktyvių metodų...></p> <p><...Permažai praktinių pavyzdžių...></p> <p><...Programa tik popieriuje...></p>	
Mokymų testinimo trūkumas	<p><...Čia aišku ne trūkumas, bet manau tas darbas turi tęstis nuolat, galbūt net reikėtų pagalvoti apie naują etatą mokykloje, tai mokytojo konsultanto, į kurį galima būtų kreiptis ir jis padėtų, kaip padėjo kolega...></p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai		Kategorijos prisotinimo laipsnis
	<...Mokymai vienkartiniai - turėtų būti sisteminiai...>		
Žymėjimas	(N≥60)		Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)		Vidutiniškas
	(N<30)		Menkas kategorijos prisotinimas

Didžiausia dalis paramos kolegai mokymuose dalyvavusių pedagogų neįvardino jokių su mokymais susijusių trūkumų (gausiausiai prisotinta kategorija). Tai leidžia daryti prielaidą, kad visumoje mokymų dalyviai mokymais liko patenkinti. Tarp respondentų, įvardinusių trūkumus, dažniausias nusiskundimas buvo susijęs su laiko vadyba, t.y. vieniems mokymai pasirodė per trumpi, kiti manė, kad buvo spragų derinant mokymų laiką. Taip pat buvo mokytojų, kurie teigė, jog mokymų metų buvo per daug teorinės informacijos ir trūko praktinių pavyzdžių bei praktinės veiklos. Keletas paramos kolegai (Peer Coaching) mokymų dalyvių išreiškė nuomonę, jog mokymai turėtų būti tęstiniai.

Išanalizavus mokytojų atsakymus į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti?“ buvo išskirtos šios kategorijos: pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas, darbas su nemotyvuotais ir specialių poreikių turinčiais mokiniais; pedagogo psichologinis darbas su mokiniais; mokinių vertinimo ir įsivertinimo tematika; naujų ir kompiuterinių technologijų taikymas; mokymo diferencijavimas (žr. 4.5.3 lentelę).

4.5.3 lentelė. Mokytojų, dalyvavusių paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymuose, atsakymų į atviro tipo klausimą „Kokios tematikos mokymuose pageidautumėte dalyvauti?“, analizė

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai	Kategorijos prisotinimo laipsnis
Pedagogo kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu, tobulinimas	<p><...Savo dėstomo dalyko...></p> <p><...Literatūros mokymas 9-12 klasėse. Įvairių metodų praktinis taikymas...></p> <p><...Anglų k. mokymo praktiniuose užsiėmimuose...></p> <p><...Biologijos tiriamieji darbai...></p> <p><...Dalykiniuose...></p> <p><...Pamokos struktūros tobulinimo (ypač sudominimo, motyvacijos skatinimo), mokymo metodų ir būdų įvairovės taikymo pamokose...></p> <p><...Pamokos vadybos....></p>	
Darbas su nemotyvuotais ir specialių poreikių turinčiais mokiniais	<p><...Kaip sudominti niekuo nesidominčius. Norėtusi rimtų praktinių pavyzdžių. Patiktų, kad kalbėtų tie, kurie dirbė su ypač sunkiais vaikais ir jiems pavykę, o ne tie, kuriems yra sukurtos ypatingos sąlygos: dirba su rinktiniais vaikais ir dalinasi patirtimi, kurios negali pritaikyti...></p> <p><...Apie mokinių motyvacijos kėlimą ir pagalbą jiems...></p> <p><...Darbas su mokymosi motyvaciją praradusiais mokiniais...></p> <p><...Mokinių motyvacijos skatinimas. Darbas su sunkiai valdomais mokiniais...></p> <p><...Naujų mokymo metodų, kaip skatinti mokinius aktyviau dalyvauti pamokos veikloje, kelti jų motyvaciją...></p>	
Pedagogo psichologinis darbas su	<p><...Asmenybės pažinime...></p> <p><...Konfliktų valdymo, kaip nesileisti</p>	

Kategorija	Autentiški mokytojų pasisakymai	Kategorijos prisotinimo laipsnis
mokiniais	<i>manipuliuojamam...></i> <...Kritinių situacijų valdymas...>	
Mokinių vertinimo ir įsivertinimo tematika	<...Apie mokinių vertinimą...> <...apie vertinimą...> <...Domina vertinimo klausimai...>	
Naujų kompiuterinių technologijų taikymas	<...Technologijų pritaikymas pamokose, bet norėtusi ir pvz. realų matyti...> <...Technologijų taikymas...> <...Ugdymo aplinkos be IT kūrimas...> <...IKT...> <...IT mokymas...>	
Mokymo diferencijavimas	<...Mokymo diferencijavimas, darbas su gabiais mokiniais...> <...Mokymo individualizavimas ir diferencijavimas...>	
Žymėjimas	(N≥60)	Gausus kategorijos prisotinimas
	(30<N<59)	Vidutiniškas
	(N<30)	Menkas kategorijos prisotinimas

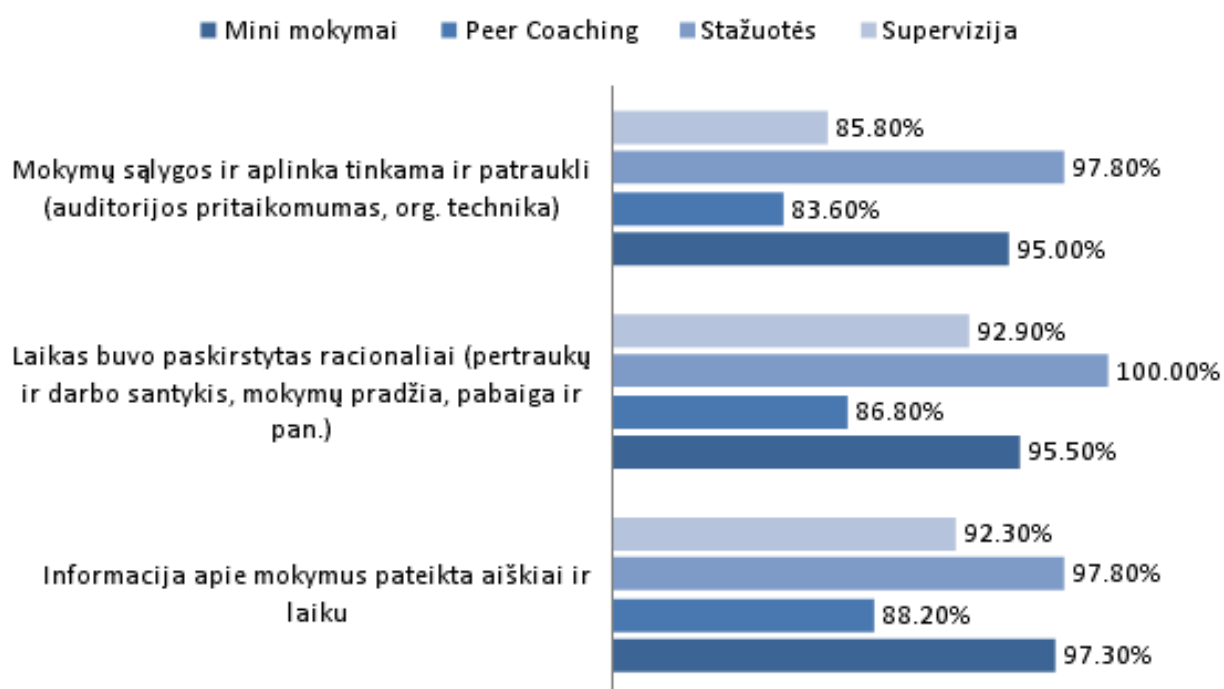
Remiantis mokytojų atsakymų analize galima teigti, kad tirtuoju atveju tarp pedagogų egzistuoja didžiausias poreikis mokymams, kurie susiję su pamokos vedimo tobulinimu, mokytojo dėstoma disciplina ir darbas su specialių poreikių turinčiais bei nemotyvuotais mokiniais (gausiai prisotintos kategorijos). Trys rečiau paminėtos temos: pedagogo psichologinis darbas su mokiniais, mokinių vertinimo ir įsivertinimo aspektai ir modernių technologijų naudojimo pamokoje klausimai (vidutiniškai prisotintos kategorijos).

Taigi, apibendrinant galime teigti, kad tirtuoju atveju egzistuoja platus spektras mokymų temų, kurios domina mokytojus. Labiausiai pedagogai norėtų įgyti žinių apie jiems asmeniškai aktualiausias problemas (savo dėstomo dalyko tematika,

pamokos vedimo tobulinimas) bei apskritai šiuolaikinėse mokyklose aktualiomis temomis (darbas su nemotyvuotais ir specialių poreikių turinčiais mokiniais).

4.6 Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų mokytojų vertinimų palyginimas

Visų tipų inovatyviuose mokymuose dalyvavusių mokytojų nuomonės mokymų atžvilgiu yra labai palankios ir ženkliai skirtumų tarp grupių nenustatyta, sąlyginai kiek palankiau yra vertinami mini mokymai bei stažuotės (detaliau žr. 4.6.1 pav.).

4.6.1 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimą, proc., N=574

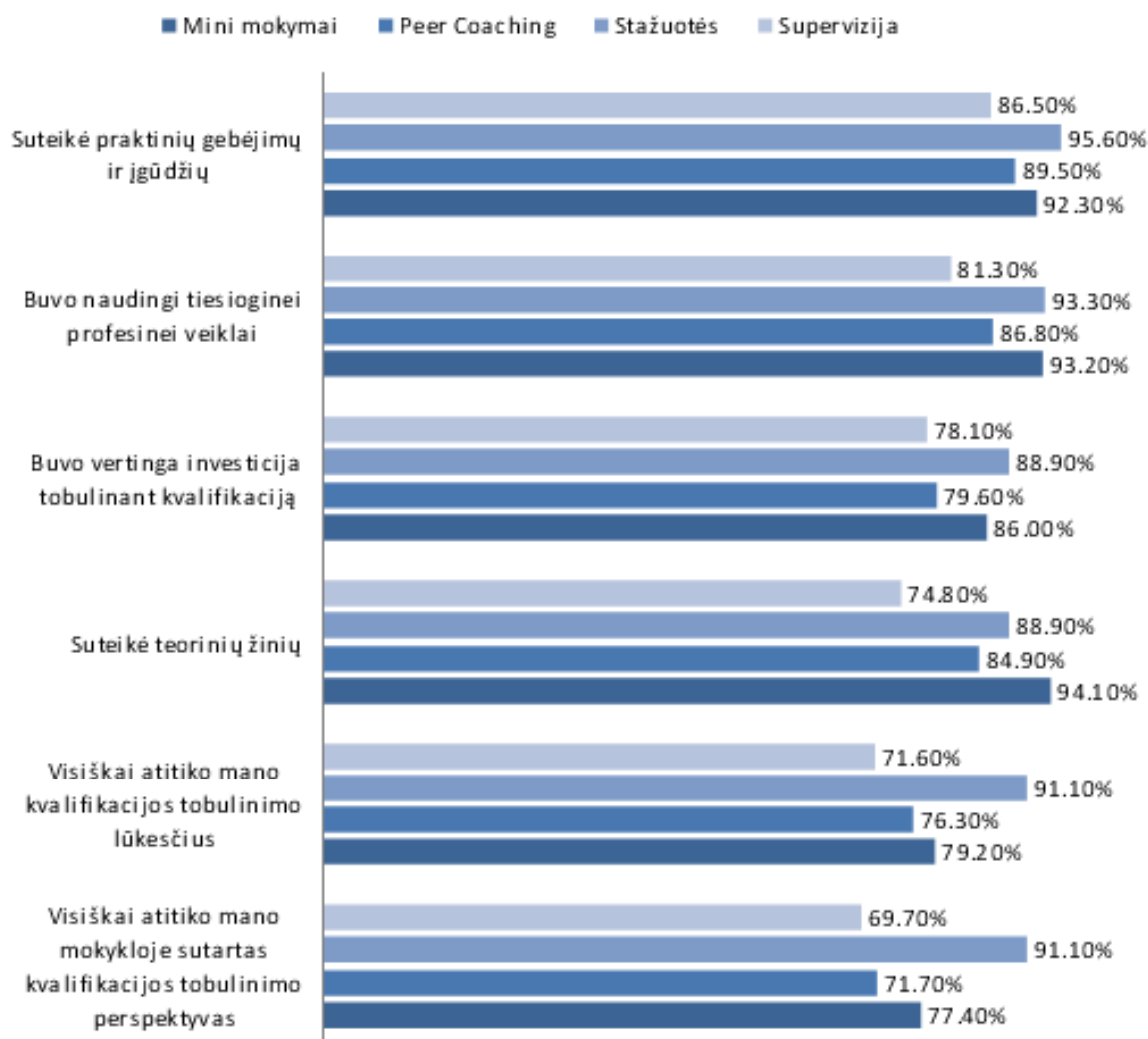
Atlikus faktorinę analizę kaip mokytojai vertina mokymų, kuriuose jie dalyvavo, organizavimą, visi rodikliai sudarė vieną faktorių (žr. 4.6.1 lentelę). Tai rodo, kad visi rodikliai tikslingai matavo mokymų organizavimo kokybę ir tinkamumą. Šis jungtinis mokymų organizavimo vertinimo indeksas atskleidžia, koks yra mokytojų požiūris į šiuos mokymų elementus, t.y. racionalus laiko panaudojimas, informacijos apie mokymus pateikimas bei mokymų sąlygos ir aplinka.

4.6.1 lentelė. Jungtinis mokymų organizavimo vertinimo indeksas

Jungtinis mokymų organizavimo vertinimo indeksas	Rodikliai	Faktorinis svoris
	Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.)	0.886
	Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku	0.850
	Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika)	0.825

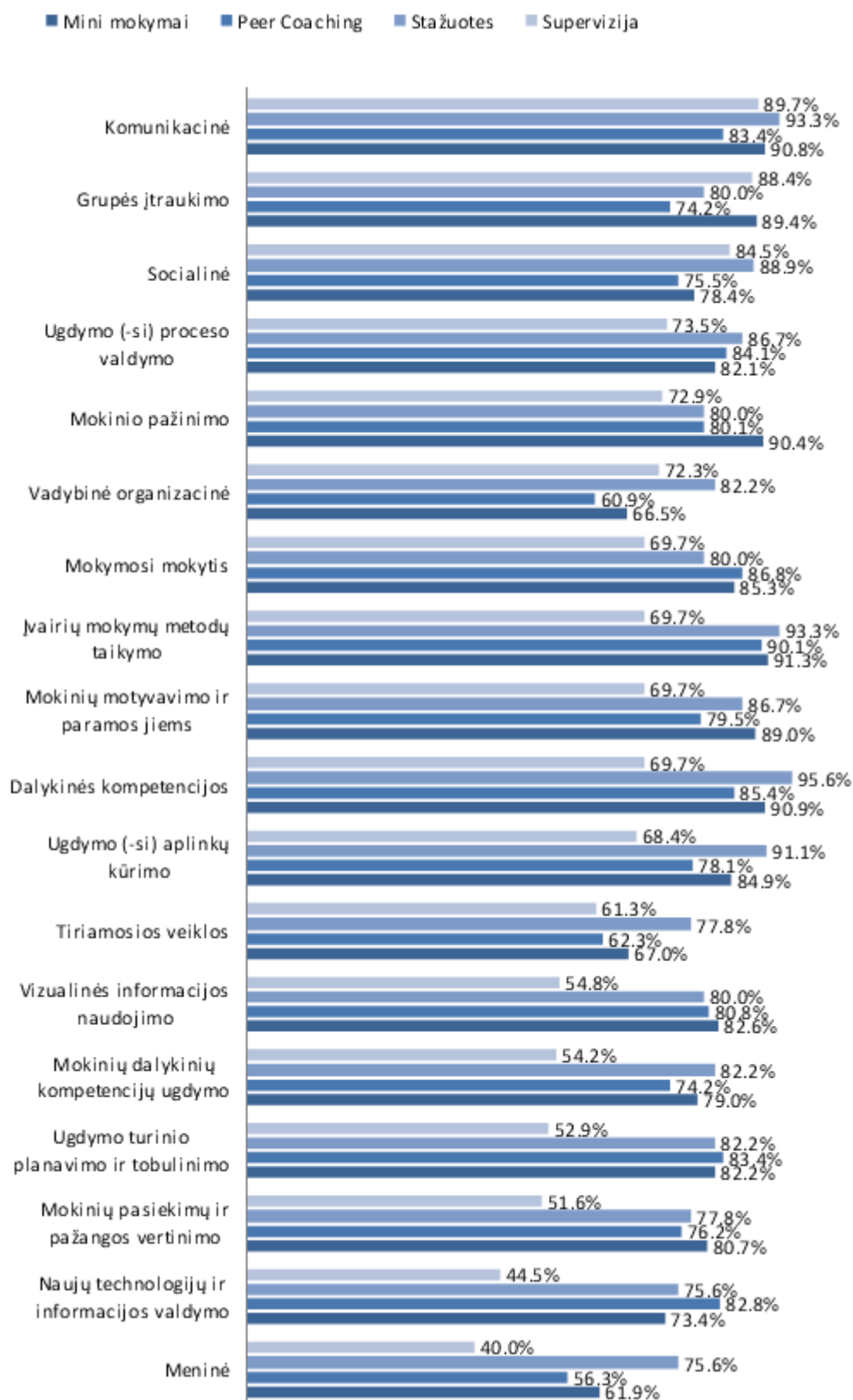
Kaip galima matyti iš lentelėje pateikiamų duomenų (žr. 4.6.1 lentelę), visi indekso rodikliai turi labai aukštą faktorinį svorį, tai pabrėžia šio indekso kokybę, bei rodiklių tarpusavio ryšį. Aukščiausią svorį turi rodiklis, kuris matavo mokymų laiko paskirstymo ypatumus, o mažiausią – sąlygų ir aplinkos. Pats indeksas paaiškina beveik 3 ketvirtadalius (73 proc.) visos duomenų sklaidos, tai yra labai geras rezultatas. Aukštas šio indekso balas rodo, kad visi organizaciniai klausimai susiję su mokymais yra labai teigiamai vertinami dalyvių. Tyrimo atveju vidutinis indekso įvertis 92 procentai, todėl galima daryti prielaidą, jog visi mokymų organizavimo klausimai buvo išspręsti puikiai.

Iš esmės, visų keturių tipų inovatyviuose mokymuose dalyvavę, mokytojai, buvo linkę teigti, jog jų lūkesčiai mokymų atžvilgiu buvo patenkinti. Gautieji rezultatai leidžia daryti prielaidą, kad stažuotės Lietuvoje metodas labiau atitiko kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas bei lūkesčius, o teorinių žinių atžvilgiu respondentų lūkesčius labiau pateisino mini mokymai. Kitų mokymų aspektų atžvilgiu ženklios nuomonių skirties nepastebėta. Detalesni duomenys pateikiami 4.6.2 paveiksle.

4.6.2 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių teikiamą naudą įvairiose srityse, proc., N=574

Analizuojant inovatyvių mokymų naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui buvo pastebėta, jog įgytas kompetencijas kritiškiau buvo linkę vertinti mokytojai, dalyvavę supervizijose (žr. 4.6.3 pav.). Nepaisant to, visose inovatyviose mokymų formose dalyvavę mokytojai pritaria gavę naudą įvairių sričių kompetencijų atžvilgiu. Galima pastebėti, jog pedagogai dalyvavę mini mokymuose buvo labiau linkę pabrėžti, jog patobulėjo mokinio pažinimo srityje. Mokytojai, dalyvavę stažuotėse, dažniau nurodė įgiję daugiau dalykinių kompetencijų, ugdymo (-si) aplinkos kūrimo bei tiriamosios veiklos įgūdžių. Pažymėtina, kad didesnės skirties mokytojų nuomonių pasiskirstyme nepastebėta.

4.6.3 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių teikiamą naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui, proc., N=574

Faktorizavus klausimo, kuriame buvo prašoma įvertinti mokymų naudą konkrečių kompetencijų tobulinimui, rodikliai pasiskirstė į du pakankamai stambius faktorius. Abu šie faktoriai bendrai paaiškino daugiau nei pusę duomenų sklaidos (67 proc.). Kaip galima matyti iš lentelėje pateikiamų duomenų, (žr. 4.6.2 lentelę), nors faktorinių svorių diapazonas pakankamai nemenkas, tačiau rodiklių reikšmingumas faktoriui nenukrenta žemiau 0,5 įverčio padalos. Pirmasis faktorius yra gausėnis rodiklių nei antrasis bei apima rodiklius, kurie matavo mokymų naudingumą kompetencijoms, tiesiogiai susijusioms su mokymo procesu bei pamokomis, čia buvo rodikliai, kurie matavo šias dimensijas: mokinių vertinimo, ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo, mokinių motyvavimo ir pan. Antrasis faktorius apėmė kompetencijas, kurios ne taip tiesiogiai siejasi su mokytojo darbu, o yra labiau susijusios su bendrosiomis, socialinėmis ir vadybinėmis kompetencijomis. Faktorius apėmė šias kompetencijas: komunikacinę, socialinę, vadybinę organizacinę ir pan.

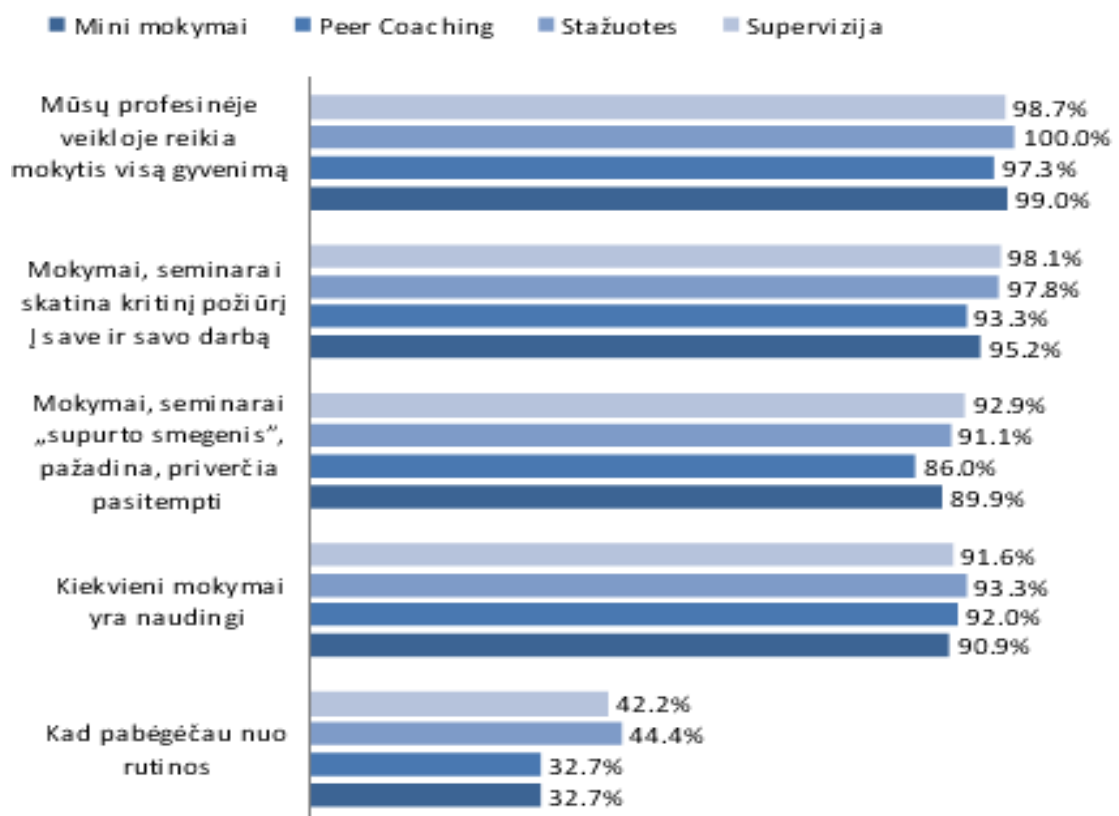
4.6.2 lentelė. Mokymų naudos konkrečioms kompetencijoms faktoriai

Rodikliai	Faktorinis svoris	Faktorinis svoris
Naujų technologijų ir informacijos valdymo	0.825	
Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	0.799	
Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	0.790	
Vizualinės informacijos naudojimo	0.778	
Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	0.770	
Įvairių mokymų metodų taikymo	0.734	
Dalykinės kompetencijos	0.722	
Meninė	0.696	
Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	0.637	
Mokymosi mokyti	0.602	
Ugdymo (-si) aplinkų kūrimo	0.596	
Komunikacinė		0.824
Socialinė		0.819
Grupės įtraukimo		0.817
Vadybinė organizacinė		0.738
Tiriamosios veiklos		0.570
Ugdymo (-si) proceso valdymo		0.556
Mokinio pažinimo		0.537
	1 faktorius	2 faktorius

Vertinant faktorių reikšmingumą, galima paminėti, jog pirmasis faktorius (matuojantis poveikį kompetencijoms susijusioms su tiesioginėmis mokytojo pareigomis), paaiškina 38 procentus sklaidos, o antrasis (bendrujų ir vadybinių kompetencijų) – 29 proc. Skirtumus būtų galima paaiškinti tuo, jog skirtingi inovatyvių mokymų metodai galimai skatino ir veikė skirtingas dalyvių

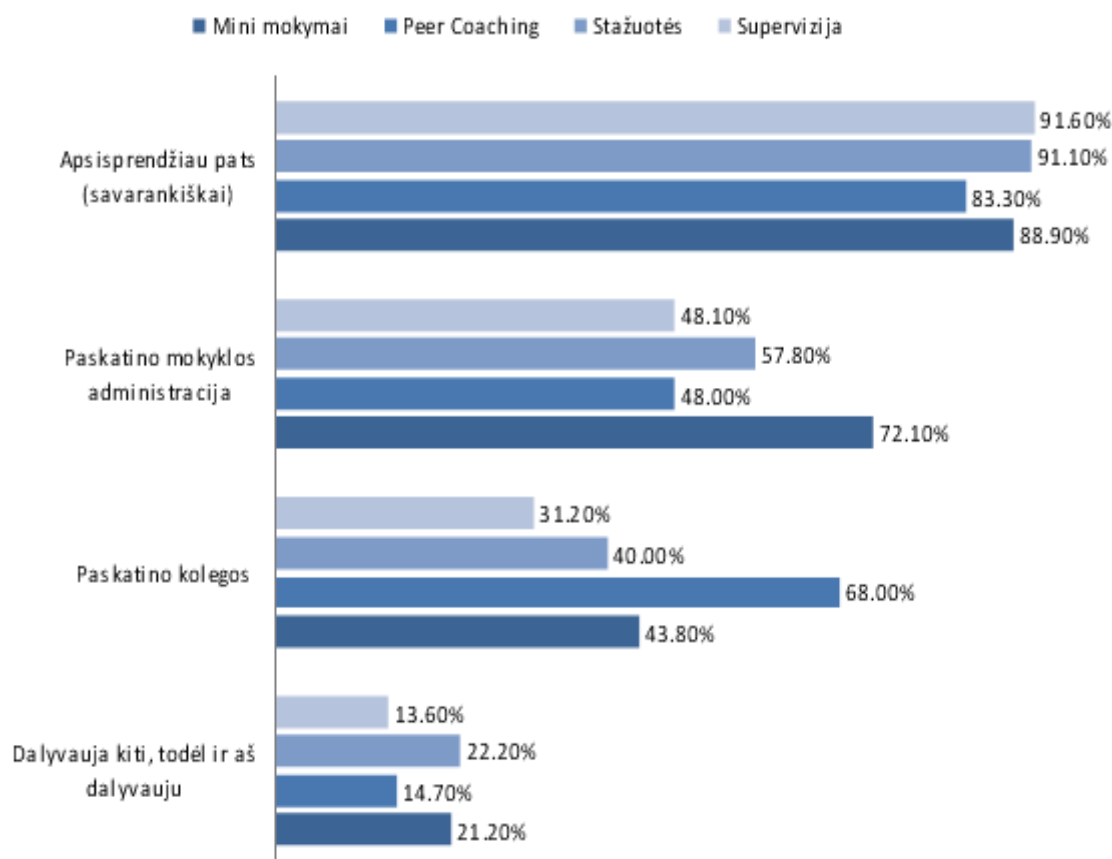
kompetencijas, dėl to faktorių gebėjimas apibūdinti bendrą sklaidą yra šiek tiek menkesnis. Bendrai faktorius vertina inovatyvių mokymų poveikį įvairioms mokytojo kompetencijoms – kuo aukštesnis balas, tuo poveikis mokytojo kompetencijoms yra didesnis. Vidutinis pritarimo procentas nuostatai buvo 76 proc., todėl galima daryti prielaidą, jog inovatyvūs mokymo metodai turėjo teigiamą poveikį daugumos mokytojų kompetencijų tobulinimui.

Iš 4.6.4 paveiksle pateiktų duomenų galima pastebėti, kad nepaisant tos aplinkybės, kad mokytojai dalyvavo keturių skirtingų tipų mokymuose, iš esmės apklaustųjų nuomonės reikšmingai neišsiskyrė.

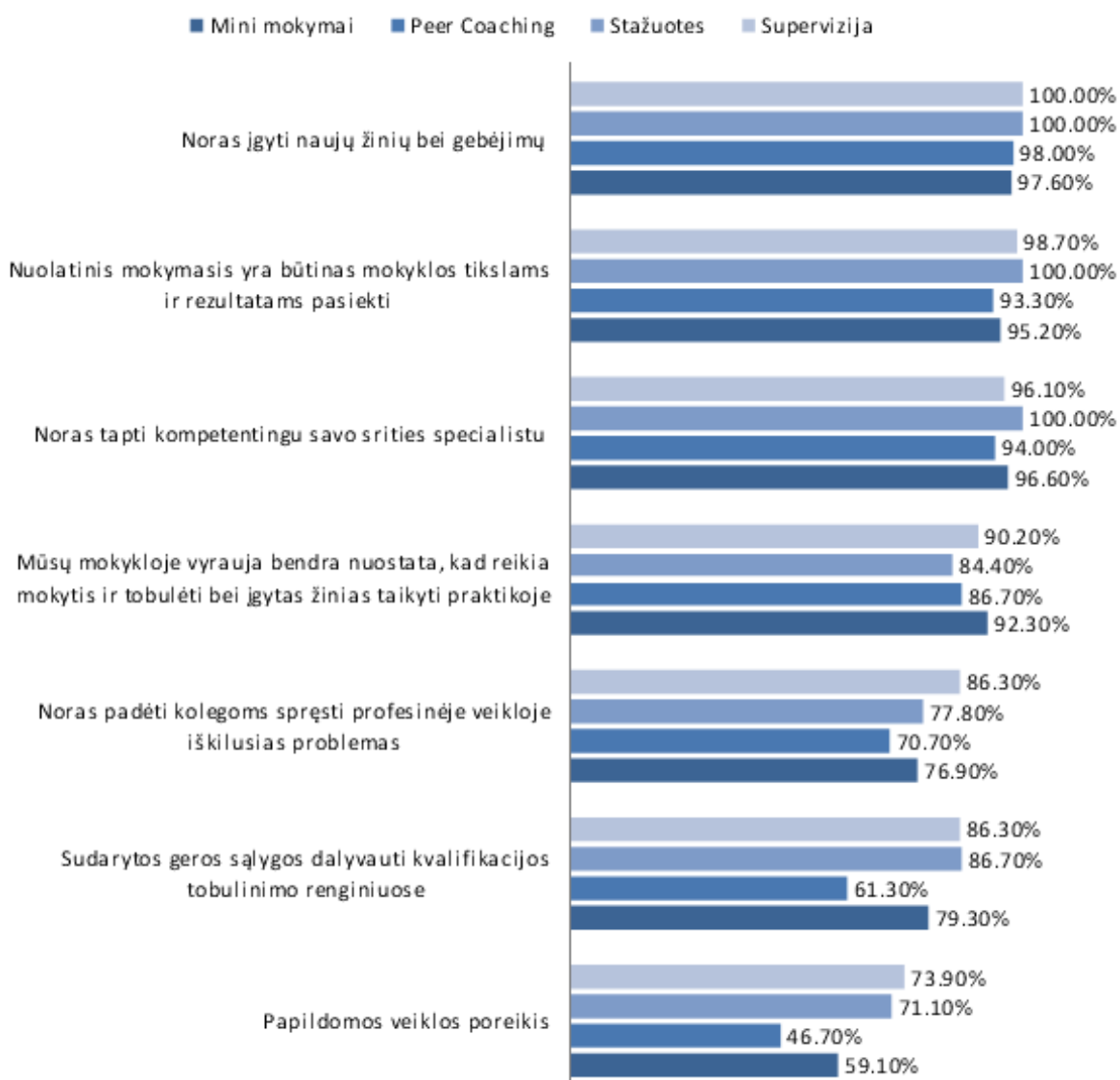
4.6.4 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kas lėmė dalyvavimą įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, proc., N=574

Analizuojant mokytojų nuomonės pasiskirstymą pagal tai, kas paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose, nuomonės išsiskyrė. Mini mokymuose dalyvavusius mokytojus dalyvauti dažniau paskatino mokyklos administracija (mokykla, teikdama paraišką, turėjo sudaryti komandą, kuri dalyvavo mokymuose), o paramos kolegai dalyviui - kolegos. Detaliau žr. 4.6.5 paveiksle.

4.6.5 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai kas paskatino apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose, proc., N=574

Analizuojant mokytojų apsisprendimo motyvus dalyvauti mokymuose, labiausiai išsiskyrė noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų, suvokimas, kad nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams, rezultatams pasiekti, bei noras tapti kompetentingu savo srities specialistu. Stažuotėse Lietuvoje ir supervizijose dalyvavę mokytojai buvo labiau linkę pritarti, kad dalyvavimas mokymuose buvo nulemtas sudarytų sąlygų. Svarbu paminėti ir tai, jog analizuojant skirtingų projektų formų dalyvių nuomones, didesnės skirties nepastebėta. Detaliau žr. 4.6.6 paveiksle.

4.6.6 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie veiksnius, nulėmusius dalyvavimą inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose, proc., N=574

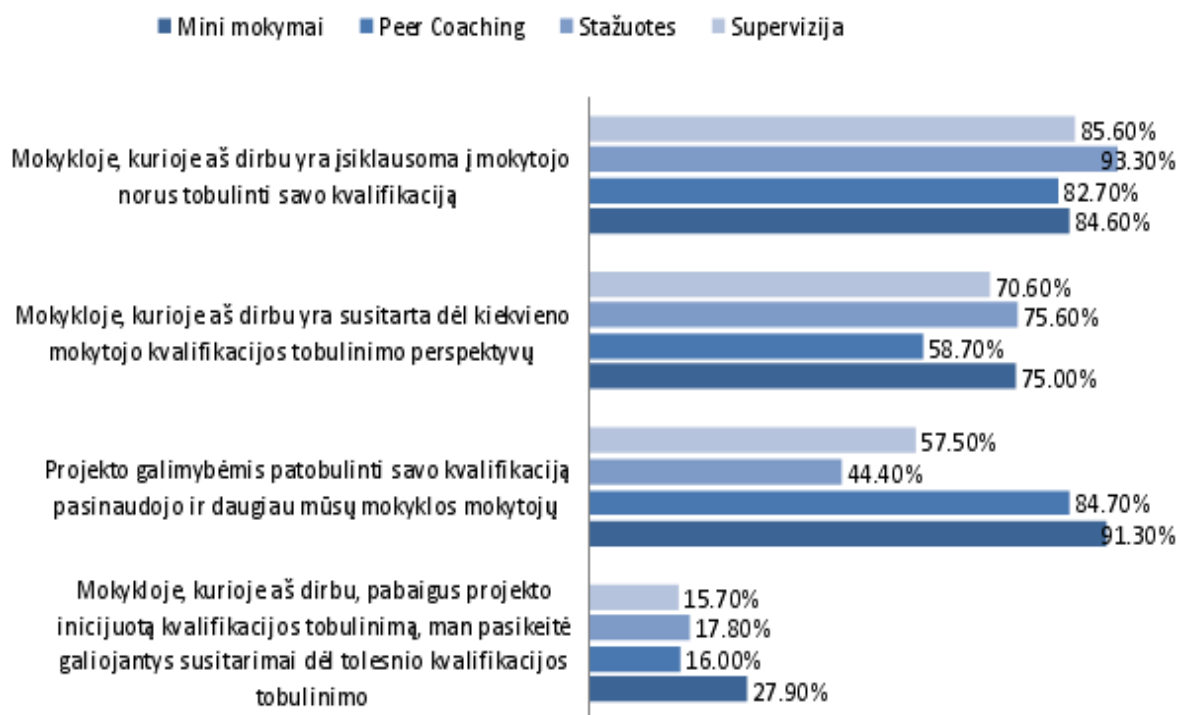
Faktorizavus klausimo apie tai, kokie veiksniai lėmė mokytojų apsisprendimą dalyvauti mokymuose, buvo gautas vieno faktoriaus modelis (žr. 4.6.3 lentelę). Faktorių buvo pavadintas kompleksiniu apsisprendimo dalyvauti mokymuose indeksu.

4.6.3 lentelė. Kompleksinis apsisprendimo dalyvauti mokymuose indeksas

Kompleksinis apsisprendimą dalyvauti mokymuose lėmusių veiksnių indeksas	Rodikliai	Faktorinis svoris
		Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų
	Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti	0.779
	Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	0.773
	Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	0.731
	Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	0.667
	Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	0.624
	Papildomos veiklos poreikis	0.576

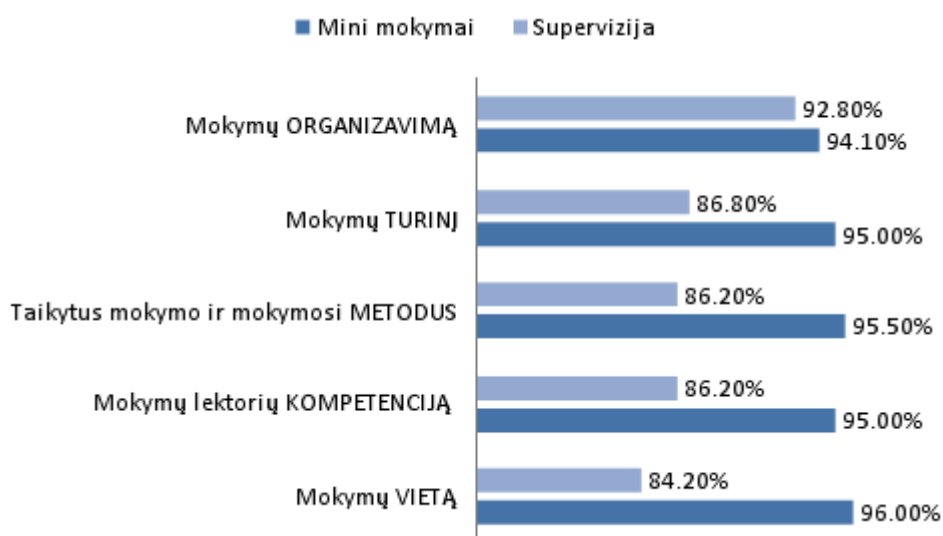
Iš indekso sudėties galima matyti, jog didžiausią faktorinį svorį turi veiksniai, susiję su mokytojo savarankišku apsisprendimu, vidinėmis nuostatomis (nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti; noras tapti kompetentingu savo srities specialistu) ir motyvacija įgyti naujų žinių, t.y. vidiniai motyvai. Galima daryti prielaidą, jog labiausiai mokymuose dalyvauti mokytojus skatina vidiniai motyvai, o ne įvairūs išoriniai veiksniai. Rodiklių faktorinio svorio diapazonas gana platus. Testą būtų tikslinga praplėsti, tuomet susidarytų galimybė sudaryti 2 faktorių modelį. Šio tyrimo atveju, vidutinis pritarimo procentas buvo 85 proc., o tai yra labai aukštas įvertis, rodantis, jog didelė dalis veiksnių mažiau ar daugiau paveikė mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyvių mokymų renginiuose.

Tyrimo rezultatai rodo, kad ne visų mokymo formų atveju projekto teikiamomis galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją galėjo pasinaudoti ir daugiau mokyklos mokytojų (žr. 4.6.7 pav.). Paramos kolegai mokymuose dalyvavę mokytojai kritiškiau vertino nuostatą, jog mokykloje, kurioje jie dirba, yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų. Tačiau visas projekto formas atstovaujantys mokytojai patvirtino, kad mokykloje, kurioje dirba, yra išsiklausoma į mokytojų norus tobulinti savo kvalifikaciją.

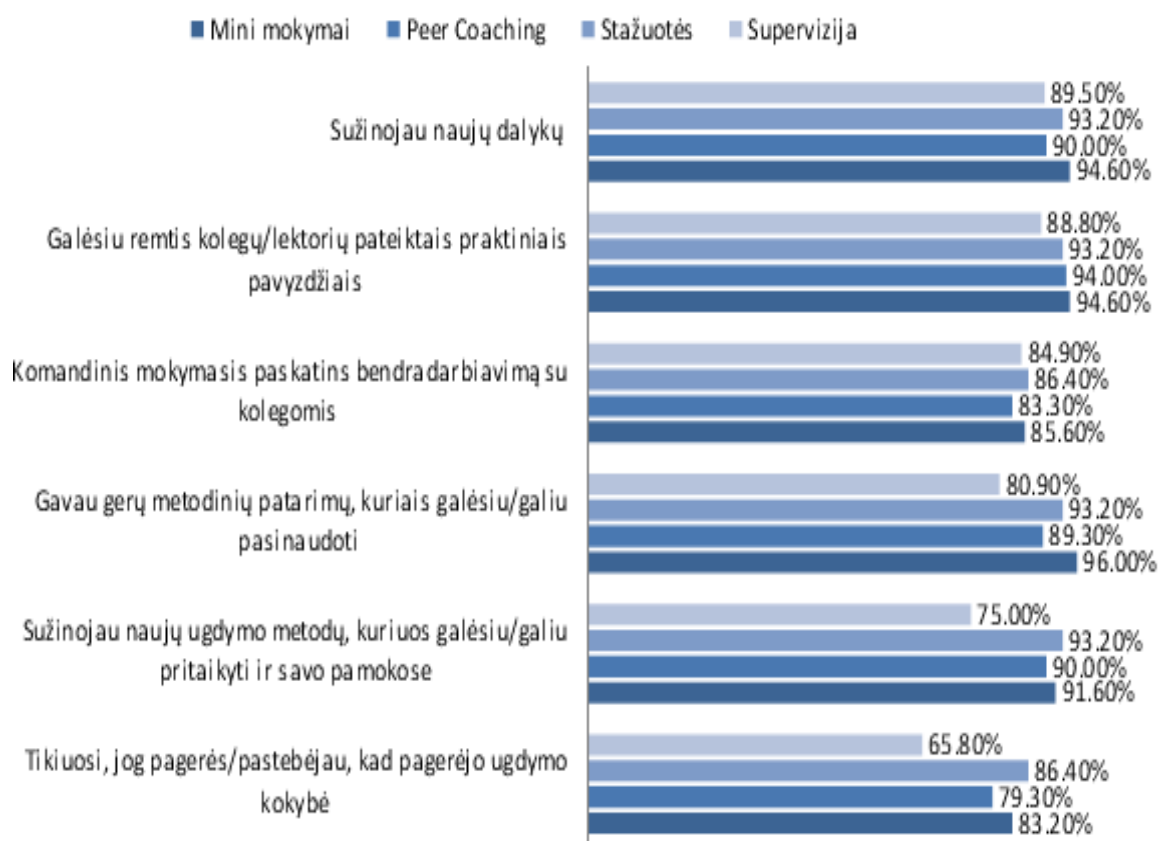
4.6.7 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal pritarimą teiginiams, proc., N=574

4.6.8 paveiksle pateikiamas konkrečių mokymų vertinimo kriterijų, palyginimas mini mokymų ir supervizijos atveju. Galima pastebėti, jog mokytojų nuomonės pasiskirstė gana tolygiai, tačiau kiek palankesnis vertinimas pastebimas mini mokymų atžvilgiu.

4.6.8 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių vertinimą pagal atitinkamus kriterijus, proc., N=377

Analizuojant mokytojų nuomonę, kaip dalyvavimas inovatyviuose mokymuose pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą, ženklios nuomonių skirties nepastebėta. Kiek rečiau supervizijose dalyvavę mokytojai nurodė, jog mokymų metu sužinojo naujų ugdymo metodų, kuriuos galės pritaikyti pamokose. Be to, supervizijose dalyvavę mokytojai rečiau nurodė, jog minėtųjų mokymų dėka pagerės ugdymo kokybė. Detaliai duomenys pateikiami 4.6.9 paveiksle.

4.6.9 pav. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie tai, kaip dalyvavimas inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą, proc., N=574

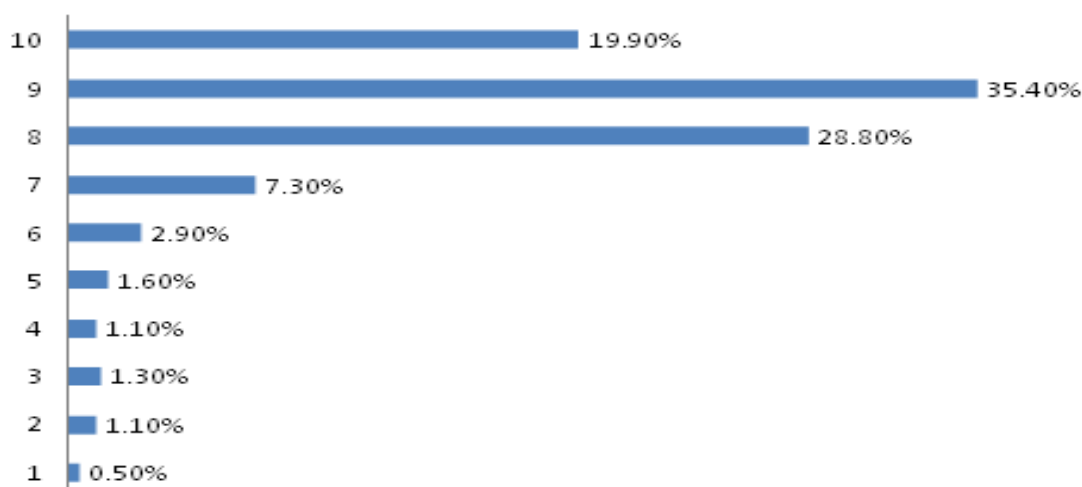
Atlikus faktorinę analizę, kaip dalyvavimas inovatyviuose mokymuose pakeitė mokytojų profesinę ir kasdieninę veiklą, buvo gautas vieno faktoriaus modelis (žr. 4.6.4 lentelę). Kaip galima matyti, atskirų rodiklių faktoriniai svoriai aukšti, tad rodiklių įtaka indeksui yra stipri. Šis indeksas paaiškina beveik tris ketvirtadalius (72 proc.) duomenų sklaidos.

4.6.4 lentelė. Kompleksinis apsisprendimo dalyvauti mokymuose indeksas

Pokyčių kasdieninėje ir profesinėje veikloje indeksas	Rodikliai	Faktorinis svoris
		Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti
	Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose	0.865
	Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	0.857
	Sužinojau naujų dalykų	0.844
	Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė	0.832
	Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	0.777

Aukštas pokyčių kasdieninėje ir profesinėje veikloje indekso įvertis rodo, jog mokymai paveikė daugumą gyvenimo sričių ir buvo naudingi. Tirtos populiacijos atveju vidutinis pritarimo procentas buvo 87,25 procento, kas yra itin aukštas įvertis. Tai rodo, jog mokymai buvo naudingi ir paveikė daugelį mokytojų kasdieninės bei profesinės veiklos aspektų.

Bendras inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginių vertinimas dar kartą patvirtina, jog inovatyvūs mokymai buvo sėkmingi. Didžiosios daugumos mokytojų nuomone, mokymai gali būti vertinami puikiai (19.9 proc.), labai gerai (35.4 proc.) ar gerai (28.8 proc.) (žr. 4.6.10 pav.). Dominuojantis 9 bei 8 balų vertinimas rodo, jog yra tam tikrų tobulintinų sričių yra, bet iš esmės vertinimas itin palankus.

4.6.10 pav. Apibendrintas inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių vertinimas (gauta nauda ir pasitenkinimas) 10 balų skalėje, proc., N=574

Apibendrinant galima teigti, kad tyrimo duomenų rezultatai atskleidė iš esmės labai palankų inovatyvių kvalifikacijos tobulinimo renginių (mokymų) vertinimą. Apibendrintas vertinimas pagal visas mokymų formas (mini mokymai, supervizija, paramos kolegai, stažuotės Lietuvoje), didžiosios daugumos mokytojų buvo įvertintas devyniais arba aštuoniais balais. Žemesniu nei šešių balų įverčiu mokymus įvertino tik kiek mažiau nei penktadalis pedagogų.

Mokymų dalyviai gali būti įvardijami kaip labai motyvuoti, siekiantys mokymų metu įgyti naujų žinių, gebėjimų bei kompetencijų. Tyrimo duomenų analizės pagrindu galime teigti, kad didžioji dauguma mokytojų mokymuose apsisprendė dalyvauti savarankiškai. Be to, pedagogai akcentavo ir tai, jog jų profesija reikalauja nuolatinio mokymosi ir tobulėjimo.

5 Fokusuotos grupinės diskusijos duomenų analizės rezultatai

Šiame skyrelyje pateikiami fokusuotų grupinių diskusijų duomenų analizės rezultatai. Duomenis pateikti visiems mokymų tipams kartu buvo apsispręsta dėl to, kad fokusuotose grupinėse diskusijose dalyvavo sąlyginai labai nedaug dalyvių, t.y. vidutiniškai 5-6 asmenys, be to, visose grupėse dalyvavusių mokytojų nuomonės ženkliai neišsiskyrė. Vidutiniškai grupinė diskusija truko nuo 1 val. 20 minučių. Fokusuotos grupinės diskusijos vyko 2013 m. lapkričio mėn. 20-26 d.

Prieš vykdant fokusuotas grupines diskusijas buvo parengtos klausimų gairės (žr. 1 priedą). Fokusuotos grupinės diskusijos metu nebuvo griežtai laikomasi klausimų eiliškumo, nes buvo siekiama sukurti kuo neformalesnę tyrimo atmosferą, primenančią pokalbį, buvo sudarytos sąlygos dalyviams pasisakyti. Dalyviai nebuvo nutraukiami net ir tuo atveju, jei pradėdavo kalbėti apie kitą mokymų aspektą, apie kurį tyrėjai buvo suplanavę paklausti vėliau ar pan. Fokusuotas grupines diskusijas vedė ir dalyvių atsakymus užrašinėjo doc. dr. Rūta Brazienė, Ugnius Aidas, Marius Žukauskas ir Gintarė Jonuškaitė (UAB „Factus Dominus“ darbuotoja).

Pagrindiniai motyvai dėl kurių mokytojai sutiko dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos mokymuose, buvo noras gauti pasiūlymų, patarimų, kaip geriau organizuoti darbą pamokose, sudominti mokinius. Be to, informantai minėjo, kad juos sudomino tai, kad buvo pasiūlyta mokytis, taikant visiškai kitokius metodus. Pažymėtina ir tai, kad interviu metu išryškėjo ir tam tikri pragmatiniai dalyvavimo mokymuose motyvai, t.y. mokytojai teigė, kad jiems reikia išklaudyti tam tikrą kiekį seminarų, be to, mokymus jie renkasi atsižvelgdami į finansines galimybes bei į geografinį patogumą.

Iš esmės esminių mokymų organizavimo trūkumų grupinėse diskusijose dalyvavę mokytojai neižvelgė. Dažniausiai apie tai, kad bus vykdomi mokymai, mokytojai nurodė gavę tiesiogiai elektroniniu paštu iš Ugdymo plėtotės centro arba juos informavo mokyklos kuratorius. Mokytojai paminėjo ir tai, kad pasiūlymus dalyvauti mokymuose gavo tik tie mokytojai, kurie turi aukštesnę kvalifikaciją.

Mokymų organizavimu didžioji dalis mokytojų nurodė esantys patenkinti. Kai kurie mokytojai nurodė tą faktą, jog jiems patogiau būtų mokytis mokinių atostogų

metu, kuomet nevyksta pamokos, nes derinti tiesioginį darbą ir mokymus yra gana sudėtinga.

Iš esmės užsiėmimų eigą mokytojai įvertino gana palankiai, tik keletą mokytojų nuomone, dalyvavusių mini mokymuose, buvo per daug teorinio mokymo, o pritrūko praktikos ir realių pavyzdžių: *<...Daug teorinio mokymo, trūko praktikos ir realių gerų pamokų pavyzdžių...>. (Informantas Nr. 1)., <...Šiek tiek pritrūko daugiau praktinės veiklos, daugiau aktyvių metodų...> (Informantas Nr. 2)., <...Geriausi mokymai, kai būna kuo mažiau teorijos, o praktinių patarimų...> (Informantas Nr. 3). Be to, mokytojai nurodė, kad kai kurie lektoriai, kurie vedė seminarus, yra per daug nutolę nuo realaus darbo mokykloje, jų praktiniai patarimai sunkiai įgyvendinami *<...Kad vestų mokinių atostogų metu ir mažiau teorijos, bet daugiau konkrečios praktikos. Patys praktiškai padirbėtų su mūsų mokyklos mokiniais prieš seminarą, o tada praktiniai patarimai...> (Informantas Nr. 4).**

Dėl mokymų eigos ir mokymų krūvio mokytojai esminių pastabų neturėjo. Mokytojų nuomone, inovatyvūs mokymai nuo tradicinių pirmiausia skyrėsi tuo, kad *<...bendraujama buvo artimoje aplinkoje, vyko diskusijos forma. Kas buvo aktualu iš karto buvo aiškinamiesi tie probleminiai klausimai. Viskas buvo aiškinamasi čia ir dabar. Kiekvieno susitikimo metu išsamiai analizuojama vis kita tema...> (Informantas Nr. 7).* Kaip inovatyvių mokymų privalumą, mokytojai įvardino tai, kad mokymus daugiausiai vykdė mokytojai praktikai, kurie dirba su mokiniais ir patys dirba su mokiniais. Beje, kaip inovatyvių mokymų privalumą, mokytojai nurodė tai, kad *<...kad mokymuose dalyvavo nedidelis skaičius dalyvių ir su kiekvienu buvo tiesiogiai bendraujama. Didelės auditorijos atveju nepakalbėsi su kiekvienu mokytoju ir negalės tiek skirti laiko. Labai reikalingi tokie seminarai...>. (Informantas Nr. 8).*

Mokytojai nurodė daug ugdomojo vadovavimo mokymų privalumų. Anot mokytojų, tai labai inovatyvus metodas ir patrauklus mokymo metodas, daugeliui mokytojų jį teko išbandyti pirmą kartą. Kaip šio metodo privalumą, mokytojai įvardijo tai, kad mokymai vyko individualiai su konkrečiu pedagogu, coach'eriai padėdavo atrasti pedagogų galimybes visiškai kitose veiklos srityse, be to, savo patirtimi dalinosi visiškai skirtingų sričių atstovai, pvz: kūno kultūros mokytojai su lietuvių kalbos, lietuvių kalbos su matematikos mokytojais. Mokytojams buvo patogu, kad mokymai vyko mokykloje, kurioje dirbo pedagogas, nereikėjo vykti į kitą miestą. Daugelis mokytojų nurodė esantys labai patenkinti taikyta individualistine prieiga, nes *<...analizuojamos tik tos problemos, kurios domina pedagogą. Masiniuose*

mokymuose ne visuomet yra aptariamos dominančios problemos ar jų sprendimo būdai yra primetami. Šie mokymai netradiciniai ir buvo tuo, kad nebuvo pateikiami konkretūs sprendimo būdai, o diskusijos-pokalbio metu užduodant teisingus klausimus buvo siekiama, kad mokytojai pedagogai patys atrastų problemos sprendimo būdus...>, (Informantas Nr. 5).<...Svarbu tai, kad tokio pobūdžio mokymuose nebaisu klausti ir prašyti informacijos ar pagalbos. Jaučiamasi jaučiau ir saugiau, priešingai nei grupiniuose mokymuose, kuriuose nejauku užduoti klausimus...> (Informantas Nr. 6).

Pagrindinis dalykas, kurį akcentavo fokusuotų grupinių diskusijų dalyviai, tai kad dažniausiai mokymai, vykstantys Lietuvoje, neturi tęstinumo. Tai buvo įvardinta, kaip vienas didžiausių mokymų trūkumų. Be to, mokytojai nurodė ir tai, kad jiems labai reikia šiuolaikinių aktualių žinių, nes viskas labai greitai keičiasi: <...Įvairesnių dar sričių norėtusi mokymų, pavyzdžiui apie pradinukų vertinimo sistemas, kadangi viskas labai keičiasi....> Be to, kai kurie mokymai mokytojų nuomone buvo per daug bendro pobūdžio, pateikiama žinoma informacija <...Reikėtų daugiau dėmesio skirti konkrečioms dalykams, kadangi mokymų metu buvo daugiau diskutuojama bendrinėmis temomis. Kadangi kai kurių dalykų žinios jau yra pasenusios...>. Net keletas mokytojų, dalyvavusių grupiniame interviu, nurodė, kad labai reikėtų ...<...Rekomendacijų, kaip dirbti su sunkiai suvaldomais, nemotyvuotais mokiniais. Labiau ne teorinių, bet praktinių pavyzdžių....>.

Mokytojai nurodė, kad žinias įgytas mokymų metu jiems pavyko pritaikyti praktiškai: <...Žinias pavyko pritaikyti praktikoje, ypatingai kalbant apie specialiuosius poreikius turinčius mokinius...>, (Informantas Nr. 9), <...gautos naujos žinios vertinimo sistemai tobulinti, kurios sėkmingai taikomos ir dabar. Paskaitos labai buvo naudingos...> (Informantas Nr. 10). Tačiau kai kurie mokytojai susidūrė su sunkumais taikant įgytas žinias: <...ne visoms klasėms pavyko pritaikyti gautas žinias. Pavyzdžiui sudėtinga sudaryti modelį, kaip išplanuoti pamokos laiką skirtingoms klasėms, nes yra klasių, kuriose besimokantiems mokiniams reikia skirti daugiau laiko. Sudėtinga turėti konkretų planą. Daugumai klasių pamokos laiko planavimo modelis nebuvo pritaikomas...> (Informantas Nr. 11), <...šiek tiek buvo atotrūkis tarp gaunamos informacijos mokymų metu ir realios situacijos mokykloje....> (Informantas Nr. 11), <...gautos žinios taikomos, tačiau esantis pamokų rėmas sukelia problemų jas taikyti, nesuspėjama...> (Informantas Nr. 12).

Grupinės diskusijos metu patys mokytojai daug dėmesio savo pasisakymuose skyrė tradicinių ir inovatyvių mokymų formų palyginimui. Didžioji dauguma

mokytojų pirmenybę teiktų inovatyviems mokymo metodams, kadangi mokytojų nuomone <... efektyviau inovatyvūs, nes gauname ne tik teorines žinias, kurios neatitinka realybės, bet gaunama daugiau praktinių žinių....> (Informantas Nr. 1). Ateityje dauguma mokytojų rinktųsi inovatyvius metodus, kadangi inovatyvių metodų taikymas sudaro palankesnes prielaidas tenkinti mokinių mokymosi poreikius: <...Inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus vertinu labai teigiamai ir pati aktyviai ieškau būdų juos išnaudoti. Šiandieniniai mokiniai nori „kitokio“ mokymosi, todėl manau, kad mokytojai privalo ieškoti naujų būdų, domėtis inovacijomis, kad galėtų tinkamai tenkinti mokinių ugdymosi poreikius, padėtų jiems rasti tinkamus mokymosi būdus, skatintų juos ir motyvuotų. Džiaugiuosi, kad projektas „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra“ sudaro galimybę daugeliui mokytojų tobulinti savo kompetencijas ir profesinę veiklą....> (Informantas Nr. 13), <....Inovatyvius metodus vertinu labai gerai. Man patinka naujovės, patinka įdomi jų organizavimo forma. Aš teikiu pirmenybę inovatyviems metodams....> (Informantas Nr. 14).

6 Išvados ir rekomendacijos

Parengtos ir teoriškai pagrįstos tyrimo metodikos pagrindu buvo empirinis atliktas tyrimas, kuriame dalyvavo 574 mokytojai. Šio kompleksinio tyrimo tikslas buvo inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų (Stażuotės Lietuvoje, Supervizija, Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis, Mini mokymai) efektyvumą. Mokymų efektyvumui vertinti buvo taikyti tiek kiekybiniai, tiek kokybiniai socialinių tyrimų metodai. Esminių skirtumų tarp skirtingais metodais gautų tyrimo duomenų rezultatų nebuvo gauta. Kiekybinių duomenų analizei atlikti buvo taikyti aprašomosios statistikos, koreliacinės ir faktorinės analizės metodai.

Atlikto tyrimo rezultatų pagrindu galima padaryti išvadą, kad iš esmės inovatyvūs mokymai mokytojų buvo įvertinti labai palankiai. Tą patvirtina aukšti mokytojų vertinimo rodikliai. Nemaža dalis kiekybinio vertinimo rodiklių perkopia 90 procentų ribą. Koreliacinės analizės metodais reikšmingų koreliacinių ryšių nenustatyta. Faktorinės analizės metodo pagalba buvo suformuoti indeksai, kurie sudaro prielaidas apibendrintam mokymų efektyvumo vertinimui. Aukštas faktorinio indekso balas, skirto organizaciniams inovatyvių mokymų aspektams vertinti, rodo, kad kad visi organizaciniai klausimai susiję su mokymais yra labai teigiamai vertinami dalyvių. Tyrimo atveju vidutinis indekso įvertis 92 procentai, todėl galima daryti prielaidą, jog visi mokymų organizavimo klausimai buvo išspręsti puikiai.

Vertinant kitų faktorių reikšmingumą, pažymėtina, jog faktorius, matuojantis poveikį kompetencijoms, susijusioms su tiesioginėmis mokytojo pareigomis, paaiškina 38 procentus sklaidos, o antrasis (bendrųjų ir vadybinių kompetencijų) – 29 proc. Skirtumus būtų galima paaiškinti tuo, jog skirtingi inovatyvių mokymų metodai galimai skatino ir veikė skirtingas dalyvių kompetencijas, dėl to faktorių gebėjimas apibūdinti bendrą sklaidą yra šiek tiek menkesnis. Bendrai faktorius vertina inovatyvių mokymų poveikį įvairioms mokytojo kompetencijoms – kuo aukštesnis balas, tuo poveikis mokytojo kompetencijoms yra didesnis. Vidutinis pritarimo procentas nuostatai buvo 76 proc., todėl galima daryti prielaidą, jog inovatyvūs mokymo metodai turėjo teigiamą poveikį daugumos mokytojų kompetencijų tobulinimui.

Iš esmės, visų keturių tipų inovatyviuose mokymuose dalyvavę mokytojai, buvo linkę teigti, jog jų lūkesčiai mokymų atžvilgiu buvo patenkinti. Tyrimo instrumentariją (klausimyną) sudarė bendroji ir specialioji dalys. Vienoda bendroji

dalį leido atlikti palyginimus tarp skirtingų mokymų tipų. Gautieji rezultatai leidžia daryti prielaidą, kad stažuotės Lietuvoje metodas labiau atitiko kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas bei lūkesčius, o teorinių žinių atžvilgiu mokytojų lūkesčius labiau pateisino mini mokymai.

Mokytojų atsakymų į atviro pobūdžio klausimus pagrindu galime teigti, kad iš esmės didžioji dalis mokymuose dalyvavusių mokytojų, ateityje būtų linkę rinktis inovatyvius mokymų metodus dėl jų tinkamumo šiuolaikinės visuomenės kontekste. Net ir tuo atveju, kai yra taikomi tradiciniai mokymo metodai, pastaruosius siūloma derinti su inovatyviais mokymo metodais.

Pažymėtina ir tai, kad mokytojai labai aktyviai atsakinėjo į atviro tipo klausimus, teikė pasiūlymus ir t.t. Fokusuotos grupinės diskusijos metu mokytojai žymiai palankiau vertino inovatyvius mokymus, o atsakymuose į atviro tipo klausimus išsakė ir aštresnės kritikos. Nedidelė dalis mokytojų, dalyvavusių apklausoje, nurodė keletą pagrindinių su inovatyviais mokymais susijusių problemų. Pirmiausia paminėtina tai, kad mokymus vedė nekompetentingas lektorius (iai), buvo suteikiama per daug teorinių žinių, bet per mažai praktinių pavyzdžių ir t.t. Kita problema, kad mokytojams buvo sudėtinga derinti tiesioginį darbą ir dalyvavimą mokymuose. Apibendrinant, galima teigti, jog inovatyviuose mokymuose dalyvavę mokytojai su esminėmis problemomis nesusidūrė. Dažniausiai minimos problemos yra atsitiktinės ir labiau asmeninio pobūdžio, o ne susijusios su ydingu šio mokymo metodo organizavimu ar tipu.

Mokytojai išvardino labai daug mokymų, kuriuose norėtų dalyvauti ateityje, temų. Vienas dažniausių mokytojų išsakytų pageidavimų, įgyti daugiau psichologinių žinių. Dažnai mokytojai nurodė, kad norėtų įgyti daugiau kompetencijų, susijusių su dėstomu dalyku bei pamokų vedimu. Be to, mokytojai pageidautų įgyti daugiau žinių, kaip dirbti su nemotyvuotais ir specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais. Ta aplinkybė, kad žinių ir gebėjimų kaip įgyti kompetencijų dirbti su nemotyvuotais ir specialiųjų poreikių turinčiais mokiniais pageidavo didžioji dauguma visuose keturiuose mokymuose dalyvavę mokytojai, rodo, kad su šia problema susiduria nemaža dalis mokytojų. Be to, mokytojai nurodė, kad jiems trūksta žinių, kaip dirbti su mokinių tėvais, kaip pamokos metu sukurti palankų psichologinį klimatą.

Mokytojai nurodė, kad norėtų įgyti organizacinių ir teisinių žinių. Dažniausiai šį pageidavimą išsakė stažuotėse dalyvavę mokytojai. Mokytojai pateikė pasiūlymus, kad ateityje reikėtų rengti stažuotes, leidžiančias susipažinti su įvairiais vadybiniais,

organizaciniais ir teisiniais klausimais. Tokie mokymai leistų pedagogams efektyviau, o gal ir drąsiau, imtis įvairių projektų, tiek mokyklos, tiek respublikiniu ar net valstybiniu lygmeniu, bei lengviau spręsti įvairius iškilusius teisinius klausimus. Tokių dalykų pateikimas stažuotės metu mokytojų nuomone yra gerokai efektyvesnis, kadangi pedagogai gali pamatyti kaip realiose situacijose taikomi vieni ar kiti dalykai, užduoti iškilusius klausimus bei perimti realią patirtį.

Apibendrinant, galima teigti, kad inovatyviuose mokymuose dalyvavę mokytojai pajuto ir suprato naudą, kurią jiems suteikė inovatyvūs mokymo metodai. Tad iš esmės, mokymų organizatorių tikslas buvo pasiektas, nes mokytojai teigiamai įvertino inovatyvius mokymo metodus ir ateityje ketina šiems metodams teikti pirmenybę.

Atlikto tyrimo pagrindu galima suformuluoti šias rekomendacijas:

- 1) Atlikti išsamų mokytojų mokymosi poreikių tyrimą;
- 2) Atlikti mokytojų persikvalifikavimo poreikių tyrimą;
- 3) Užtikrinti mokytojų mokymosi ir persikvalifikavimo poreikių stebėseną;
- 4) Parengti lektorių, kurie vykdys mokymus kompetencijų aprašą; atidžiau atlikti lektorių, kurie ves mokymus, atranką (lektoriaus kompetencijų, patirties ir t.t. prasme) bei užtikrinti tinkamą ir inovatyvų mokymų turinį.
- 5) Tikslingiau sudaryti mokymų grupes, atrenkant dalyvius ;
- 6) Supaprastinti apmokėjimo už kelionių išlaidas tvarką bei parinkti tinkamą mokymų laiką (pvz. per mokinių atostogas).

7 Naudotos literatūros sąrašas

1. Babbie, E. (2013). *The Practice of Social Research*. Wadsworth, Cengage Learning.
2. Bitinas, B., Rupšienė, L., Žydžiūnaitė, V. (2008). *Kokybinių tyrimų metodologija*. Klaipėda: S.Jokužio leidykla spaustuvė.
3. Bitinas, B. (1998). *Ugdymo tyrimų metodologija*. Vilnius: Jošara.
4. Chapman A. (2012). *Kirkpatrick's learning and training evaluation theory*. Paskutinį kartą peržiūrėta 2013-05-20. Adresu: <http://www.businessballs.com/kirkpatricklearningevaluationmodel.htm>
5. Coach, W. H. (2000). Effectiveness versus Efficiency. *Psychiatric Services*, 51: 1153-1156.
6. Crone, Glenn (2006). *Evaluation of executive training*. Canadian Government Executive Magazin.
7. Čekanavičius, V.; Murauskas, G. (2006). *Statistika ir jos taikymai*. I, II dalys. Vilnius: TEV.
8. Frankfort-Nachmias Ch., Nachmias D. (1996). *Research Methods in the Social Sciences*, 5 ed., St.Martin's Press.
9. Guskey, R. T. (2004). *Profesinio tobulinimosi vertinimas*. Vilnius: Garnelis.
10. Henderson, D. J., Zelenyuk, V. (2007). Testing for Efficiency catching-Up. *Southern Economic Journal*, 73 (4): 223-229.
11. Pukėnas, K. (2009). *Kokybinių duomenų analizė SPSS programa: mokomoji knyga*. Lietuvos kūno kultūros akademija. – Kaunas: LKKA.
12. Rudzkienė, V. (2005). *Socialinė statistika*. Aukštųjų mokyklų bendrasis vadovėlis. Vilnius.
13. Tidikis, R. (2003). *Socialinių mokslų tyrimų metodologija*. Vilnius, LTU.
14. Valackienė, A. (2004). *Sociologinis tyrimas*. Kaunas: Kauno technologijos universitetas. 2004.
15. Valackienė, A.; Mikėnė, S. (2008). *Sociologinis tyrimas: metodologija ir atlikimo metodika: vadovėlis*. Kaunas: Technologija, .
16. <http://www.upc.smm.lt/tobulinimas/renginiai/medziaga/>
17. tobulinimo nuostatai, Valstybės žinios, 2007-04-05, Nr. 39-1462

18. Dawson, R. (2000). *Developing knowledge – based client relationship*. London: Butterworth Heinemann.
19. Jarvis, P., Holford, J., Griffin, C. (2004). *The theory and practice of learning*. London: Kogan Page.
20. Katiliūtė, E., Žydžiūnaitė, V., Cibulskas, G., Prakapas, R., Kalvaitis, A., Švedaitė-Sakalauskė, B., Buzaitytė – Kašalynienė, J., Valuckienė, J., Navickaitė, J., Crisafulli, S., Masaitis, M., Balčiūnas, S. (2009). *Mokyklos įsivertinime naudojamų tyrimo instrumentų koncepcija*. Kaunas: Kauno mokytojų kvalifikacijos centras.
21. Kapočienė, V., Čiuldienė, V. (2006). *Vertinimo metodikų diegimo įvairovė ugdymo procese*. Interaktyvus: http://www.mkc.lt/dokumentus/mokymosi_medziaga_II/sekmes_formule.doc
22. Knowles, M. S. (1975). *Self - directed learning*. Cambridge: Prentice Hall Regents;
23. Kolb, D. A., Fry, R. (1975). *Toward an applied theory of experiential learning*. In C. Cooper (Ed.), *Theories of group process*. London: John Wiley.
24. Laužackas R., Gedvilienė G., Tūtlys V., Juozaitienė D. Mokytojų kvalifikacijos tobulinimo poreikiai. *Pedagogika*. 2008 (89). p. 29-44
25. Lendrum, T. (1998). *The strategic partnership handbook*. Ohio: Mc Graw-Hill Companies.
26. Longworth, N. (2000). *Making lifelong learning work: learning cities for a learning century*. London: Kogan Page.
27. Novak, J. D. (1998) *Learning, creating, and Using Knowledge: Concept Maps as Facilitative Tools in Schools and Corporations*. Cambridge, UK: Cambridge University Press.
28. Pukelis K., Savickienė I., Fokienė A. *Profesijos pedagogų kvalifikacijos kėlimo programų rengimo metodologija*. Kaunas: VDU, 2009
29. Vengalienė J. et al. (2009). *Kauno miesto mokymų metodinės veiklos sklaida. Geroji patirtis ir inovacijos*. Kaunas: Kauno pedagogų kvalifikacijos centras.
30. Vygotsky, L. (1986). *Thought and language*. Cambridge: MA.
31. Targamadžė V., Vėbra A.V. Evaluation of Professional Development in Lithuanian Education: Problems and Prospects. *Acta peadagogica Vilnensia*. 2008 (20). p. 102-114

Priedai

1 priedas

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Mini mokymai) mokymų efektyvumo TYRIMAS

Gerbiamas MOKYTOJAU,

Ugdymo plėtotės centras vykdo projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“. Šiuo metu yra atliekamas tyrimas, kurio tikslas iširti inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumą, veiksmingumą, naudingumą ir reikalingumą. Tyrimo metu bus apklausti mokytojai, I-ame projekto etape išbandę inovatyvias pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formas.

Anketa yra ANONIMINĖ. Užsakovui bus pateikiami tik apibendrinti duomenys.

Anketos pildymo trukmė 10–15 minučių.

Dėkojame už tyrimui skirtą laiką ir linkime sėkmės.

Tyrimo organizatoriai

Anketoje yra kelių tipų klausimai. Atsakymų žymėjimo pavyzdžiai pateikiami **žemiau**:

1. Kuo didesnę skrituliuką pažymite, tuo palankesnę vertinimą išsakote ir pabrėžiate savo pritarimą. Jei neturite aiškios nuomonės, nežinote, tai žymėkite vidurinį skrituliuką.

Visiškai pritariu	Pritariu	Neturiu aiškios nuomonės, nežinau	Nepritariu	Visiškai nepritariu
1	2	3	4	5
☐	☒	☐	☐	☐

2. Išsakykite savo nuomonę apie žemiau pateiktus teiginius:

Ar pritariate šiems teiginiams:	tikrai taip	lyg ir taip	lyg ir ne	tikrai ne
Kiekvienai mokymai yra nors truputį naudingi	TAIP	Taip	Ne	NE
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	TAIP	Taip	Ne	NE

3. Atviro tipo klausimai, kur Jūsų prašoma *trumpai parašyti* savo nuomonę:

.....
.....
.....
.....

Pradžioje atsakykite į keletą klausimų apie save:

Jūs esate:

- Vyras
- Moteris

Jūsų išsilavinimas:

- Aukštasis universitetinis
- Aukštasis neuniversitetinis (kolegija)
- Kita _____ (įrašykite)

Jūsų kvalifikacinė kategorija _____ įrašykite

Jūsų pedagoginio darbo stažas? _____ įrašykite

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Mini mokymai)

Kokios tematikos mini mokymuose dalyvavote (pažymėkite tik vieną atsakymo variantą)	
Dalykų ryšiai ir integracija	☐
Vertinimas ugdant	☐
Mokymasis bendradarbiaujant	☐
Pamokos struktūros kokybė	☐
Mokymosi diferencijavimas	☐
Gabių ir talentingų vaikų ugdymas	☐
Specialiųjų poreikių mokinių ugdymas	☐
Pagalba mokantis	☐
Mokytojo veiklos planavimas	☐
Mokymosi nuostatos, būdai ir išmokimo stebėjimas	☐

Kaip vertinate Mini mokymų organizavimą	pritariu ...nepritariu
Informacijos sklaida apie mokymus, inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius yra pakankama (
Iki mokymų pradžios buvo pateikta visa reikalinga informacija (atsiskaitymo formos, kelionių išlaidų kompensavimas ir t.t.)	
Kita (parašykite)	

Kas mini mokymuose Jums buvo <u>naudingiausia</u>:	pritariu ...nepritariu
Naujų metodikų pristatymas	
Praktinis darbas	
Konsultavimosi su lektoriais galimybė	
Darbas su konkrečiais mokyklos dokumentais	
Praktinės kolegų ir lektorių patirties pristatymai	
Bendras darbas mokymų metu (komandoje kartu dirba ir mokyklos administracijos atstovas)	
Mokymasis	
Tai, kad mokymai vykdomi mokyklai palankiu laiku	
Tai, kad mokymų programa pritaikoma konkrečiai mokyklai	

Ar mini mokymai Jums:	pritariu ...nepritariu
Suteikė teorinių žinių	
Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	
Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	
Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	
Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	
Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	
Kita (parašykite)	

Įvertinkite <u>mini mokymų</u> personalo (lektorių) darbą:	pritariu ...nepritariu
Mokymus vedė kompetentingi lektoriai	
Lektoriai sugebėjo sukurti tinkamą darbinę atmosferą	
Lektoriai pasižymėjo aukšta dalykine kompetencija	

Kaip vertinate <u>mini mokymų</u> trukmę? Ar buvo tinkama:	tinkama ...netinkama
Bendra mokymų trukmė	
Vienos dienos mokymų trukmė	
Vieno užsiėmimo trukmė (paskaitos, seminaro ar pan.)	

Įvertinkite <u>mini mokymų</u> programos turinį:	tinkama ...netinkama
Programos intensyvumas buvo optimalus/tinkamas	
Mokymų programos turinys buvo aiškiai struktūruotas	
Mokymų programos turinys buvo puikiai suprantamas	
Mokymų programos turinys buvo motyvuojantis, skatinantis susidomėjimą dėstomu dalyku	
Mokymų programos turinys buvo tiesiogiai susietas su mano kasdienio darbo praktika	
Mini mokymų programų turinys ir tematika atitiko mano poreikius ir lūkesčius	

Kokius metodus taikė mokymų personalas (lektoriai)? Įvertinkite taikytų mokymų efektyvumą (visiškai pritariu...visiškai nepritariu).			
Mokymo metodai	Taikymas		Efektyvumas
Teorinės paskaitos	TAIP	NE	
Praktiniai užsiėmimai	TAIP	NE	
Darbas grupėse	TAIP	NE	
Darbas su mokyklos (pvz., pamokos planai ir kt) dokumentais	TAIP	NE	
Gerosios patirties sklaida	TAIP	NE	
Problemų svarstymas bei jų sprendimas grupėse	TAIP	NE	
Kita (nurodykite)_____			

Kokias <u>mokymo priemones</u> taikė lektoriai. Įvertinkite taikytų mokymų efektyvumą (visiškai pritariu...visiškai nepritariu).			
Mokymo priemonės	Taikymas		Efektyvumas
Pateikčių demonstravimas	TAIP	NE	
Video filmų peržiūra	TAIP	NE	
Kita (įrašykite)	TAIP	NE	

Įvertinkite Mini mokymų naudą tobulinant kompetencijas	naudinga ... nenaudinga
<i>Dalykinės kompetencijos</i>	
<i>Didaktinės kompetencijos</i>	
Mokinio pažinimo	
Ugdymo (si) aplinkų kūrimo	
Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	
Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	
Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	
Ugdymo (si) proceso valdymo	
Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	
Įvairių mokymų metodų taikymo	
Vizualinės informacijos naudojimo	
Grupės įtraukimo	
Kita (parašykite)	
<i>Bendrosios kompetencijos</i>	
Komunikacinė	
Mokymosi mokytis	
Naujų technologijų ir informacijos valdymo	
Tiriamosios veiklos	
Socialinė	
Meninė	
Vadybinė organizacinė	

Bendras mokymų vertinimas

Kodėl dalyvaujate įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose?	pritariu ...nepritariu
Kiekvienis mokymas yra naudingi	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Kad pabėgčiau nuo rutinos	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Kita (parašykite)	

Kas Jus paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Paskatino kolegos	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Paskatino mokyklos administracija	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Kita (parašykite)	

Kokie veiksniai lėmė Jūsų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Papildomos veiklos poreikis	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslų ir rezultatų pasiekimui	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ar pritariate šiems teiginiams:	pritariu ...nepritariu
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Projekto galimybės patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Atsakykite į keletą klausimų apie savo dalyvavimą **inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mokymuose)**

Įvertinkite mokymus, kuriuose dalyvavote pagal žemiau išvardintus kriterijus (<i>kuo didesnį skrituliuką pažymite, tuo palankiau vertinate</i>)	pritariu ...nepritariu
Mokymų TURINĮ (temos, nagrinėjama problematika)	
Mokymų ORGANIZAVIMĄ (renginio formatas; tvarkaraštis, mokymų materialinis aprūpinimas, padalomoji medžiaga, mokomoji literatūra; sertifikatų išdavimas etc.)	
Mokymų VIETĄ (patalpos, įranga etc.)	
Mokymų personalo KOMPETENCIJĄ (lektorių kompetencija, profesinė patirtis ir t.t.)	
Taikytus mokymo ir mokymosi METODUS (teorinių paskaitų ciklas ar praktiniai mokymai; pasyvūs mokymo metodai ar aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija, darbu grupėse; taikomų metodų įvairovė ir efektyvumas).	

Kaip dalyvavimas mokymuose paveikė Jūsų profesinę veiklą?	pritariu ...nepritariu
Sužinojau naujų dalykų	
Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	
Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu pritaikyti ir savo pamokose	
Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	
Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu pasinaudoti	
Tikiuosi, jog pagerės ugdymo kokybė	

Iš mokymų gautą naudą bei pasitenkinimą mokymais įvertinkite 10-ies balų skalėje (10 reiškia maksimalų teigiamą vertinimą). Žymėjimo pa~~u~~yzdys:..... 5

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

Atsakykite išsamiau į keletą klausimų apie MINI MOKYMUS

Kas iš Mini mokymų Jums buvo naudinga? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kokie buvo pagrindiniai Mini mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad būtų galima patobulinti šiuos mokymus ateityje? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kokią įgytą mokymuose praktiką aš pritaikiau savo profesinėje veikloje? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ko pageidautumėte mokytis? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Gali būti, jog anketoje liko nepamintų svarbių klausimų. Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

DĖKOJAME IR LINKIME SĖKMĖS!

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Stažuotės Lietuvoje) mokymų efektyvumo

TYRIMAS

Gerbiamas MOKYTOJAU,

Ugdymo plėtotės centras vykdo projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“. Šiuo metu yra atliekamas tyrimas, kurio tikslas iširti inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumą, veiksmingumą, naudingumą ir reikalingumą. Tyrimo metu bus apklausti mokytojai, I-ame projekto etape išbandę inovatyvias pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formas.

Anketa yra ANONIMINĖ. Užsakovui bus pateikiami tik apibendrinti duomenys.

Anketos pildymo trukmė 10–15 minučių.

Dėkojame už tyrimui skirtą laiką ir linkime sėkmės.

Tyrimo organizatoriai

Anketoje yra kelių tipų klausimai. Atsakymų žymėjimo pavyzdžiai pateikiami žemiau:

1. Kuo didesnę skrituliuką pažymite, tuo palankesnę vertinimą išsakote ir pabrėžiate savo pritarimą. Jei neturite aiškios nuomonės, nežinote, tai žymėkite vidurinį skrituliuką.

Visiškai pritariu	Pritariu	Neturiu aiškios nuomonės, nežinau	Nepritariu	Visiškai nepritariu
1	2	3	4	5
●	✗	●	●	●

2. Išsakykite savo nuomonę apie žemiau pateiktus teiginius:

Ar pritariate šiems teiginiams:	tikrai taip	lyg ir taip	lyg ir ne	tikrai ne
Kiekvieni mokymai yra nors truputį naudingi	TAIP	✗	Ne	NE
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	TAIP	Taip	Ne	NE

3. Atviro tipo klausimai, kur Jūsų prašoma *trumpai parašyti* savo nuomonę:

.....

.....

.....

Pradžioje atsakykite į keletą klausimų apie save:

Jūs esate:

- Vyras
- Moteris

Jūsų išsilavinimas:

- Aukštasis universitetinis
- Aukštasis neuniversitetinis (kolegija)
- Kita _____ (įrašykite)

Jūsų kvalifikacinė kategorija _____ įrašykite

Jūsų pedagoginio darbo stažas? _____ įrašykite

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Stażuotės Lietuvoje)

Kaip vertinate <u>Stażuotės Lietuvoje</u> mokymų organizavimą	pritariu ...nepritariu
Informacijos sklaida apie mokymus inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius yra pakankama (atsiskaitymo formos, kelionių išlaidų kompensavimas ir t.t.)	
Iki mokymų pradžios buvo pateikta visa reikalinga informacija (atsiskaitymo formos, kelionių išlaidų kompensavimas ir t.t.)	
Iki mokymų pradžios buvome aprūpinti visa reikalinga <i>mokymų medžiaga</i>	
Formuojant grupę buvo atsižvelgta į dalyvių turimų žinių lygį	

Stażuotės metu man buvo sudarytos galimybės:	pritariu..nepritariu
Susipažinti su kitos mokyklos veikla	
Pasisemti naujų idėjų taikyti savo profesinėje veikloje	
Pasirinkti mokymų tematines sritis	
Susipažinti su kitos mokyklos taikomomis mokymo sistemomis	
Analizuoti problemas bei jų sprendimo būdus	
Susipažinti su kitose mokyklose taikomais mokymo būdais	
Užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius tarp mokyklų	

Stażuotės Lietuvoje Jums:	pritariu..nepritariu
Suteikė teorinių žinių	
Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	
Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	
Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	
Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	
Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	
Kita (parašykite)	

Įvertinkite Stažuočių Lietuvoje naudą tobulinant kompetencijas	naudinga ..nenaudinga
<i>Dalykinės kompetencijos</i>	
<i>Didaktinės kompetencijos</i>	
Mokinio pažinimo	
Ugdymo (si) aplinkų kūrimo	
Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	
Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	
Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	
Ugdymo (si) proceso valdymo	
Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	
Įvairių mokymų metodų taikymo	
Vizualinės informacijos naudojimo	
Grupės įtraukimo	
Kita (parašykite)	
<i>Bendrosios kompetencijos</i>	
Komunikacinė	

Mokymosi mokyti	
Naujų technologijų ir informacijos valdymo	
Tiriamosios veiklos	
Socialinė	
Meninė	
Vadybinė organizacinė	

Pagal žemiau pateiktus teiginius įvertinkite <u>stažuotes</u>:	
Stažuotė yra puiki kvalifikacijos tobulinimo forma	
Stažuojantis galima pamatyti ir įvertinti mokyklos gyvenimą, domėtis tomis sritimis, kurios yra aktualiausios	
Stažuotės metu yra sudaryta galimybė susipažinti su kitų mokyklų pedagogais savo srities specialistais	
Stažuotės padeda įgauti pasitikėjimo savimi	
Stažuotės padeda patobulinti kompetencijas bei sužinoti naujų mokymo metodų	
Stažuotės metu abi pusės (svečias ir šeimininkai) jaučiasi tikri kolegos, nėra įtampos, nes stažuotojas ne „vizituoja“ mokyklą, o „mokosi“	
Yra galimybė stebėti atviras pamokas ir dalyvauti jų aptarimuose	
Stažuotės metu daug reflektuojama, planuojami tolimesni bendravimo	
Stažuotojas įgyja patirties kaip savoje mokykloje organizuoti stažuotes	

Bendras mokymų vertinimas

Kodėl dalyvaujate įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose?	pritarau ...nepritariu
Kiekvienai mokymai yra naudingi	
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	
Kad pabėgčiau nuo rutinos	
Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	
Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą	
Kita (parašykite)	

Kas Jus paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	
Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	
Paskatino kolegos	
Paskatino mokyklos administracija	
Kita (parašykite)	

Kokie veiksniai lėmė Jūsų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	
Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	
Papildomos veiklos poreikis	
Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	
Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslų ir rezultatų pasiekimui	
Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	
Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	

Ar pritariate šiems teiginiams:	pritariu ...nepritariu
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	
Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	
Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	

Kaip dalyvavimas mokymuose paveikė Jūsų profesinę veiklą?	pritariu ...nepritariu
Sužinojau naujų dalykų	
Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	
Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu pritaikyti ir savo pamokose	
Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	
Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu pasinaudoti	
Tikiuosi, jog pagerės ugdymo kokybė	

Iš mokymų gautą naudą bei pasitenkinimą mokymais įvertinkite 10-ies balų skalėje (10 reiškia maksimalų teigiamą vertinimą). Žymėjimo pavyzdys:..... ~~5~~

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

Atsakykite išsamiau į keletą klausimų apie STAŽUOTES LIETUVOJE

Trumpai apibūdinkite stažuotės turinį, jos tematiką.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kas iš Stažuotės Jums buvo naudinga? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

.....

Kokie buvo pagrindiniai Stažuočių Lietuvoje trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kokią įgytą mokymuose praktiką pritaikėte savo profesinėje veikloje? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....

Ko pageidautumėte mokytis? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....

Gali būti, jog anketoje liko nepaminėtų svarbių klausimų. Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....

DĖKOJAME IR LINKIME SĖKMĖS!

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Supervizija) mokymų efektyvumo

TYRIMAS

Gerbiamas MOKYTOJAU,

Ugdymo plėtotės centras vykdo projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“. Šiuo metu yra atliekamas tyrimas, kurio tikslas iširti inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumą, veiksmingumą, naudingumą ir reikalingumą. Tyrimo metu bus apklausti mokytojai, I-ame projekto etape išbandę inovatyvias pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formas.

Anketa yra ANONIMINĖ. Užsakovui bus pateikiami tik apibendrinti duomenys.

Anketos pildymo trukmė 10–15 minučių.

Dėkojame už tyrimui skirtą laiką ir linkime sėkmės.

Tyrimo organizatoriai

Anketoje yra kelių tipų klausimai. Atsakymų žymėjimo pavyzdžiai pateikiami žemiau:

1. Kuo didesnę skrituliuką pažymite, tuo palankesnę vertinimą išsakote ir pabrėžiate savo pritarimą. Jei neturite aiškios nuomonės, nežinote, tai žymėkite vidurinį skrituliuką.

Visiškai pritariu	Pritariu	Neturiu aiškios nuomonės, nežinau	Nepritariu	Visiškai nepritariu
1	2	3	4	5
☐	☒	☐	☐	☐

2. Išsakykite savo nuomonę apie žemiau pateiktus teiginius:

Ar pritariate šiems teiginiams:	tikrai taip	lyg ir taip	lyg ir ne	tikrai ne
Kiekvienai mokymai yra nors truputį naudingi	TAIP	Taip	Ne	NE
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	TAIP	Taip	Ne	NE

3. Atviro tipo klausimai, kur Jūsų prašoma *trumpai parašyti* savo nuomonę:

.....

.....

.....

Pradžioje atsakykite į keletą klausimų apie save:

Jūs esate:

- Vyras
- Moteris

Jūsų išsilavinimas:

- Aukštasis universitetinis
- Aukštasis neuniversitetinis (kolegija)
- Kita _____ (įrašykite)

Jūsų kvalifikacinė kategorija _____ įrašykite

Jūsų pedagoginio darbo stažas? _____ įrašykite

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Supervizija)

Kaip vertinate Supervizijos mokymų organizavimą	pritariu ...nepritariu
Informacijos sklaida apie mokymus inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginius yra pakankama (atsiskaitymo formos, kelionių išlaidų kompensavimas ir t.t.)	
Iki mokymų pradžios buvo pateikta visa reikalinga informacija (atsiskaitymo formos, kelionių išlaidų kompensavimas ir t.t.)	

Įvertinkite pateiktus teiginius. Supervizija:	pritariu ...nepritariu
Padėjo geriau suvokti savo profesinės veiklos situaciją, tarsi pažvelgti į savo profesinę veiklą iš šalies	
Sudarė palankias sąlygas formuoti mokytojų tarpusavio palaikymo ir paramos kultūrai	
Sudarė palankias sąlygas mokytojų profesijos solidarumo formavimuisi	
Sudarė galimybes skatinti refleksiją tarp kolegų	
Leido stiprinti pedagogo identitetą ir profesinę kompetenciją	
Sudarė galimybes aptarti įvairius profesinius atvejus	
Problemų aptarimas padėjo rasti tinkamiausius sprendimus	

Ar Supervizija Jums:	pritariu ...nepitariu
Suteikė teorinių žinių	
Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	
Buvo naudinga tiesioginei profesinei veiklai	
Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	
Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	
Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	
Kita (parašykite)	

Įvertinkite Supervizijos naudą tobulinant kompetencijas	naudinga ... nenaudinga
<i>Dalykinės kompetencijos</i>	
<i>Didaktinės kompetencijos</i>	
Mokinio pažinimo	
Ugdymo (si) aplinkų kūrimo	
Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	
Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	
Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	
Ugdymo (si) proceso valdymo	
Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	
Įvairių mokymų metodų taikymo	
Vizualinės informacijos naudojimo	
Grupės įtraukimo	
Kita (parašykite)	
<i>Bendrosios kompetencijos</i>	
Komunikacinė	
Mokymosi mokytis	

Naujų technologijų ir informacijos valdymo	
Tiriamosios veiklos	
Socialinė	
Meninė	
Vadybinė organizacinė	

Bendras mokymų vertinimas

Kodėl dalyvaujate įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose?	pritariu ...nepritariu
Kiekvienis mokymas yra naudingi	
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	
Kad pabėgčiau nuo rutinos	
Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	
Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą	
Kita (parašykite)	

Kas Jus paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	
Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	
Paskatino kolegos	
Paskatino mokyklos administracija	
Kita (parašykite)	

Kokie veiksniai lėmė Jūsų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	
Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	
Papildomos veiklos poreikis	
Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	
Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslų ir rezultatų pasiekimui	
Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	
Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	

Ar pritariate šiems teiginiams:	pritariu ...nepritariu
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	
Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	
Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	

Atsakykite į keletą klausimų apie savo dalyvavimą **inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mokymuose)**

Įvertinkite mokymus, kuriuose dalyvavote pagal žemiau išvardintus kriterijus (kuo didesnę skrituliuką pažymite, tuo palankiau vertinate)	pritariu ...nepritariu
Mokymų TURINĮ (temos, nagrinėjama problematika)	
Mokymų ORGANIZAVIMĄ (renginio formatas, sertifikatų išdavimas etc.)	
Mokymų VIETĄ (patalpos, įranga etc.)	
Mokymų personalo KOMPETENCIJĄ (lektorių kompetencija, profesinė patirtis ir t.t.)	
Taikytus mokymo ir mokymosi METODUS (teorinių paskaitų ciklas ar praktiniai mokymai; pasyvūs mokymo metodai ar aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija, darbu grupėse; taikomų metodų įvairovė ir efektyvumas).	

Kaip dalyvavimas mokymuose paveikė Jūsų profesinę veiklą?	pritariu ...nepritariu
Sužinojau naujų dalykų	
Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	
Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu pritaikyti ir savo pamokose	
Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	
Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu pasinaudoti	
Tikiuosi, jog pagerės ugdymo kokybė	

Iš mokymų gautą naudą bei pasitenkinimą mokymais įvertinkite 10-ies balų skalėje (10 reiškia maksimalų teigiamą vertinimą). Žymėjimo pavyzdys:..... ~~5~~

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kaip vertinate inovatyvius pedagogų kvalifikacijos tobulinimo metodus? Jei būtų galimybė rinktis, kokiems metodams tradiciniams ar inovatyviems teiktumėte pirmenybę? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

Kas iš Supervizijos Jums buvo labiausiai naudinga? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

Kokie buvo pagrindiniai Supervizijos trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad būtų galimapatobulinti šiuos mokymus ateityje? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

Kokią mokymuose įgytą praktiką aš pritaikiau savo profesinėje veikloje? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

Ko pageidautumėte mokytis? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Gali būti, jog anketoje liko nepamintų svarbių klausimų. Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

DĖKOJAME IR LINKIME SĖKMĖS!

4 priedas

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis) mokymų efektyvumo

TYRIMAS

Gerbiamas MOKYTOJAU,

Ugdymo plėtotės centras vykdo projektą „Pedagogų kvalifikacijos tobulinimo ir perkvalifikavimo sistemos plėtra (II etapas)“. Šiuo metu yra atliekamas tyrimas, kurio tikslas iširti inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formų efektyvumą, veiksmingumą, naudingumą ir reikalingumą. Tyrimo metu bus apklausti mokytojai, I-ame projekto etape išbandę inovatyvias pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formas.

Anketa yra ANONIMINĖ. Užsakovui bus pateikiami tik apibendrinti duomenys.

Anketos pildymo trukmė 10–15 minučių.

Dėkojame už tyrimui skirtą laiką ir linkime sėkmės.

Tyrimo organizatoriai

Anketoje yra kelių tipų klausimai. Atsakymų žymėjimo pavyzdžiai pateikiami žemiau:

1. Kuo didesnę skrituliuką pažymite, tuo palankesnę vertinimą išsakote ir pabrėžiate savo pritarimą. Jei neturite aiškios nuomonės, nežinote, tai žymėkite vidurinį skrituliuką.

Visiškai pritariu	Pritariu	Neturiu aiškios nuomonės, nežinau	Nepritariu	Visiškai nepritariu
1	2	3	4	5
☐	☒	☐	☐	☐

2. Išsakykite savo nuomonę apie žemiau pateiktus teiginius:

Ar pritariate šiems teiginiams:	tikrai taip	lyg ir taip	lyg ir ne	tikrai ne
Kiekvienai mokymai yra nors truputį naudingi	TAIP	Taip	Ne	NE
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	TAIP	Taip	Ne	NE

3. Atviro tipo klausimai, kur Jūsų prašoma *trumpai parašyti* savo nuomonę:

.....

.....

.....

Pradžioje atsakykite į keletą klausimų apie save:

Jūs esate:

- Vyras
- Moteris

Jūsų išsilavinimas:

- Aukštasis universitetinis
- Aukštasis neuniversitetinis (kolegija)
- Kita _____ (įrašykite)

Jūsų kvalifikacinė kategorija _____ įrašykite

Jūsų pedagoginio darbo stažas? _____ įrašykite

Inovatyvios pedagogų kvalifikacijos tobulinimo formos (Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis)

Kaip vertinate Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų organizavimą	pritariu ...nepritariu
Informacijos sklaida apie mokymus buvo pakankama	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Mokymuose buvome aprūpinti visa reikalinga mokymų medžiaga/informacija	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Formuojant grupę buvo atsižvelgta į dalyvių motyvaciją	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Įvertinkite pateiktus teiginius. Paramos kolegai (Peer Coaching) modelis:	
Pedagogams suteikia nuolatinę galimybę vienam iš kito mokytis ir gauti paramą	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Ir mokytojui, ir mokytojui patarėjui (coacher'iu) leidžia mokytis vieniems iš kitų kartu bendraujant ir bendradarbiaujant	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Padedą sustiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, nugalėti psichologinius ir kitus barjerus	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Paskatina mokytoją analizuoti savo veiklą ir rasti atsakymą	☐ ☐ ☐ ☐ ☐
Padedą pradėti taikyti inovacijas mokyme (si)	☐ ☐ ☐ ☐ ☐

Ar Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymai Jums:	pritariu ...nepritariu
Suteikė teorinių žinių	
Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	
Buvo naudingas tiesioginei profesinei veiklai	
Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	
Kita (parašykite)	

Mokytojai patarėjai (coacher'iai) padėjo:	pritariu ...nepritariu
Rasti būdus kaip pagerinti mokymą	
Pasiūlyti įdomų naujausiomis technologijomis pagrįstą mokymąsi	
Tobulinti pamokų planavimo įgūdžius	

Įvertinkite Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų naudą tobulinant kompetencijas	naudinga ...nenaudinga
<i>Dalykinės kompetencijos</i>	
<i>Didaktinės kompetencijos</i>	
Mokinio pažinimo	
Ugdymo (si) aplinkų kūrimo	
Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	
Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	
Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	
Ugdymo (si) proceso valdymo	
Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	
Įvairių mokymų metodų taikymo	
Vizualinės informacijos naudojimo	
Grupės įtraukimo	
Kita (parašykite)	
<i>Bendrosios kompetencijos</i>	
Komunikacinė	

Mokymosi mokytis	
Naujų technologijų ir informacijos valdymo	
Tiriamosios veiklos	
Socialinė	
Meninė	
Vadybinė organizacinė	

Bendras mokymų vertinimas

Kodėl dalyvaujate įvairiuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose?	pritariu ...nepritariu
Kiekvienis mokymas yra naudingi	
Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	
Kad pabėgčiau nuo rutinos	
Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	
Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą	
Kita (parašykite)	

Kas Jus paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	
Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	
Paskatino kolegos	
Paskatino mokyklos administracija	
Kita (parašykite)	

Kokie veiksniai lėmė Jūsų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimo renginiuose (mokymuose)?	pritariu ...nepritariu
Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	
Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	
Papildomos veiklos poreikis	
Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	

Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslų ir rezultatų pasiekimui	
Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	
Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	

Ar pritariate šiems teiginiams:	pritariu ...nepritariu
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	
Mokykloje, kurioje aš dirbu, yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	
Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	
Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	

Kaip dalyvavimas mokymuose paveikė Jūsų profesinę veiklą?	pritariu ...nepritariu
Sužinojau naujų dalykų	
Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	
Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu pritaikyti ir savo pamokose	
Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	
Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu pasinaudoti	
Tikiuosi, jog pagerės ugdymo kokybė	

Iš mokymų gautą naudą bei pasitenkinimą mokymais įvertinkite 10-ies balų skalėje (10 reiškia maksimalų teigiamą vertinimą). Žymėjimo pavyzdys:..... 5

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10

Kas iš Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų Jums buvo naudinga? Trumpai parašykite.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Kokie buvo pagrindiniai Paramos kolegai (Peer Coaching) modelio mokymų trūkumai? Kokius konkrečius pasiūlymus galite pateikti, kad galima būtų patobulinti šiuos mokymus ateityje? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Kokią įgytą mokymuose praktiką aš pritaikiau savo profesinėje veikloje? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Ko pageidautumėte mokytis? Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Gali būti, jog anketoje liko nepaminėtų svarbių klausimų. Trumpai parašykite.

.....
.....
.....
.....
.....
.....

DĖKOJAME IR LINKIME SĖKMĖS!

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

1 lentelė. Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (mini mokymai)

Nr.	Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku	222	1,4	1,4	97,3	4,47	1	0,62	0,39
2	Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.)	222	3,2	1,4	95,5	4,45	1	0,68	0,47
3	Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika)	222	1,4	3,6	95,0	4,43	1	0,63	0,40

2 lentelė. Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (mini mokymai)

Nr.	Respondentų nuomonė kuo buvo naudingi mini mokymai	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Naujų metodikų pristatymas	221	3,6	5,4	91,0	4,15	2	0,69	0,48
2	Praktinis darbas	221	5,0	7,2	87,8	4,19	2	0,77	0,60
3	Konsultavimosi su lektoriais galimybė	221	1,4	12,2	86,4	4,24	2	0,71	0,51
4	Darbas su konkrečiais mokyklos dokumentais	219	14,2	33,8	52,1	3,47	2	0,95	0,90
5	Praktinės kolegų ir lektorių patirties pristatymai	220	2,3	7,3	90,5	4,20	2	0,69	0,47
6	Bendras darbas mokymų metu (komandoje kartu dirba ir mokyklos administracijos atstovas)	221	4,5	9,5	86,0	4,23	2	0,83	0,69
7	Mokymosi procesas	221	2,3	5,4	92,3	4,20	2	0,64	0,40
8	Tai, kad mokymai vykdomi mokyklai palankiu laiku	222	5,4	6,3	88,3	4,27	1	0,82	0,68
9	Tai, kad mokymų programa pritaikoma konkrečiai mokyklai	221	8,6	18,6	72,9	3,95	2	0,93	0,86

3 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida apie mini mokymų naudingumą

Nr.	Mini mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Suteikė teorinių žinių	221	3,6	2,3	94,1	4,27	2	0,68	0,46
2	Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	221	3,6	4,1	92,3	4,29	2	0,71	0,51
3	Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	220	2,3	4,5	93,2	4,29	2	0,68	0,46
4	Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	221	3,2	10,9	86,0	4,22	2	0,78	0,61
5	Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	221	5,0	15,8	79,2	4,01	2	0,81	0,66
6	Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	221	4,1	18,6	77,4	4,00	2	0,79	0,62

4 lentelė. Lektorių (vedusių mini mokymus) darbo vertinimas

Nr.	Lektorių darbo vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokymus vedė kompetentingi lektoriai	221	1,4	2,7	95,9	4,52	1	0,62	0,39
2	Lektoriai sugebėjo sukurti tinkamą darbinę atmosferą	221	1,4	2,7	95,9	4,54	1	0,62	0,39

5 lentelė. Mini mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas

Nr.	Mini mokymų trukmės vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Bendra mokymų trukmė	221	1,8	3,2	95,0	4,30	2	0,62	0,39
2	Vienos dienos mokymų trukmė	219	5,9	7,8	86,3	4,09	2	0,79	0,62
3	Vieno užsiėmimo trukmė (paskaitos, seminaro ar pan.)	218	4,6	7,8	87,6	4,10	2	0,74	0,55

6 lentelė. Mini mokymų trukmės vertinimas

Nr.	Mini mokymų programos turinio vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Programos intensyvumas buvo optimalus/tinkamas	219	1,4	2,7	95,9	4,22	2	0,56	0,31
2	Mokymų programos turinys buvo aiškiai struktūruotas	219	2,3	5,5	92,2	4,24	2	0,66	0,43
3	Mokymų programos turinys buvo puikiai suprantama	219	1,4	2,7	95,9	4,33	2	0,60	0,36
4	Mokymų programos turinys buvo motyvuojantis, skatinantis susidomėjimą dėstomu dalyku	219	3,2	6,4	90,4	4,22	2	0,72	0,52
5	Mokymų programos turinys buvo tiesiogiai susietas su mano kasdienio darbo praktika	219	3,7	5,0	91,3	4,21	2	0,70	0,49
6	Mini mokymų programų turinys ir tematika atitiko mano poreikius ir lūkesčius	219	3,7	5,5	90,9	4,19	2	0,72	0,51

7 lentelė. Mini mokymų programos turinio vertinimas

Nr.	Metodai, kuriuos taikė mokymų personalas (lektoriai)	N	Vertinimo %		M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Teigiamas				
1	Teorinės paskaitos	201	5,0	95,0	1,95	1	0,22	0,05
2	Praktiniai užsiėmimai	209	3,8	96,2	1,96	1	0,19	0,04
3	Darbas grupėse	207	2,9	97,1	1,97	1	0,17	0,03
4	Darbas su mokyklos (pvz., pamokos planai, mokyklos veiklos programos ir kt) dokumentais	187	52,9	47,1	1,47	2	0,50	0,25
5	Gerosios patirties sklaida	198	5,6	94,4	1,94	1	0,23	0,05
6	Problemų svarstymas bei jų sprendimas grupėse	203	6,9	93,1	1,93	1	0,25	0,07

8 lentelė. Mokymo personalo (lektorių) taikytų metodų vertinimas

Nr.	Mokymo personalo (lektorių) taikytų metodų vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Teorinės paskaitos	123	1,6	4,1	94,3	4,20	2	0,59	0,34
2	Praktiniai užsiėmimai	123	3,3	0,8	95,9	4,46	1	0,68	0,46
3	Darbas grupėse	118	4,2	1,7	94,1	4,31	2	0,71	0,51
4	Darbas su mokyklos (pvz., pamokos planai, mokyklos veiklos programos ir kt) dokumentais	114	8,8	25,4	65,8	3,82	2	1,00	1,00
5	Gerosios patirties sklaida	122	2,5	4,1	93,4	4,42	1	0,73	0,53
6	Problemų svarstymas bei jų sprendimas grupėse	120	4,2	5,8	90,0	4,26	2	0,75	0,56

9 lentelė. Mokymų metu naudotos mokymo priemonės

Nr.	Mokymų metu naudotos mokymo priemonės	N	Vertinimo %		M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Teigiamas				
1	Pateikčių demonstravimas	203	2,5	97,5	1,98	1	0,16	0,02
2	Video filmų peržiūra	188	41,5	58,5	1,59	1	0,49	0,24
3	Situacijų analizei skirta medžiaga	202	8,9	91,1	1,91	1	0,29	0,08

10 lentelė. Mokymų metu taikytų mokymo priemonių vertinimas

Nr.	Mokymų metu taikytų mokymo priemonių vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Pateikčių demonstravimas	114	0,9	4,4	94,7	4,42	1	0,62	0,39
2	Video filmų peržiūra	97	8,2	19,6	72,2	3,99	1	1,01	1,01
3	Situacijų analizei skirta medžiaga	113	1,8	5,3	92,9	4,41	1	0,72	0,51

11 lentelė. Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui (mini mokymai)

Nr.	Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Dalykinės kompetencijos	219	4,6	4,6	90,9	4,20	2	0,72	0,53
2	Mokinio pažinimo	219	1,8	7,8	90,4	4,21	2	0,66	0,44
3	Ugdymo (-si) aplinkų kūrimo	218	3,2	11,9	84,9	4,07	2	0,71	0,50
4	Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	219	1,8	9,1	89,0	4,18	2	0,68	0,47
5	Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	219	4,6	16,4	79,0	4,01	2	0,80	0,76
6	Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	219	4,1	13,7	82,2	4,03	2	0,76	0,58
7	Ugdymo (-si) proceso valdymo	218	3,7	14,2	82,1	4,02	2	0,75	0,56
8	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	218	5,5	13,8	80,7	4,05	2	0,83	0,68
9	Įvairių mokymų metodų taikymo	218	3,2	5,5	91,3	4,26	2	0,72	0,52
10	Vizualinės informacijos naudojimo	218	3,2	14,2	82,6	4,03	2	0,73	0,54
11	Grupės įtraukimo	218	2,3	8,3	89,4	4,20	2	0,70	0,49
12	Komunikacinė	218	1,8	7,3	90,8	4,23	2	0,68	0,46
13	Mokymosi mokyti	218	3,7	11,0	85,3	4,13	2	0,76	0,58
14	Naujų technologijų ir informacijos valdymo	218	6,9	19,7	73,4	3,86	2	0,84	0,70
15	Tiriamosios veiklos	218	5,5	27,5	67,0	3,78	2	0,80	0,64
16	Socialinė	218	2,8	18,8	78,4	3,97	2	0,73	0,54
17	Meninė	218	6,0	32,1	61,9	3,70	2	0,80	0,64
18	Vadybinė organizacinė	218	7,3	26,1	66,5	3,77	2	0,84	0,71

12 lentelė. Mokytojų mokymų vertinimas (mini mokymai)

Nr.	Mokytojų mokymų vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Kiekvienis mokymas yra naudingi	208	7,2	1,9	90,9	4,33	1	0,83	0,70
2	Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	208	1,0	3,8	95,2	4,49	1	0,62	0,39
3	Kad pabėgėčiau nuo rutinos	208	48,6	18,8	32,7	2,79	4	1,19	1,41
4	Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	208	3,4	6,7	89,9	4,23	2	0,74	0,54
5	Mūsų profesinėje veikloje reikia mokyti visą gyvenimą	208	0,0	1,0	99,0	4,67	1	0,49	0,24

13 lentelė. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose

Nr.	Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	208	7,7	3,4	88,9	4,36	1	0,95	0,91
2	Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	208	67,3	11,5	21,2	2,38	4	1,07	1,16
3	Paskatino kolegos	208	46,2	10,1	43,8	2,97	4	1,26	1,58
4	Paskatino mokyklos administracija	208	22,1	5,8	72,1	3,72	2	1,27	1,61

14 lentelė. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mokymuose) (mini mokymai)

Nr.	Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mokymuose)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	208	0,0	3,4	96,6	4,48	1	0,56	0,32
2	Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	208	0,0	2,4	97,6	4,59	1	0,54	0,29
3	Papildomos veiklos poreikis	208	24,0	16,8	59,1	3,53	2	1,13	1,27
4	Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	208	6,7	13,9	79,3	4,12	1	0,92	0,85
5	Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti	208	0,0	4,8	95,2	4,47	1	0,59	0,35
6	Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	208	4,3	18,8	76,9	4,08	2	0,84	0,71
7	Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	208	1,4	6,3	92,3	4,36	2	0,67	0,44

15 lentelė. Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mokymuose) (supervizijoje)

Nr.	Pritarimas teiginiams	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	208	10,1	14,9	75,0	3,86	2	0,93	0,86
2	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	208	8,2	7,2	84,6	4,10	2	0,89	0,79
3	Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	208	3,4	5,3	91,3	4,38	1	0,74	0,55
4	Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	208	32,2	39,9	27,9	3,01	3	1,04	1,08

16 lentelė. Mokymų vertinimas pagal atitinkamus kriterijus

Nr.	Mokymų vertinimas pagal kriterijus	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokymų TURINĮ (temos, nagrinėjama problematika)	202	2,5	2,5	95,0	4,30	2	0,64	0,41
2	Mokymų ORGANIZAVIMĄ (renginio formatas; tvarkaraštis, mokymų materialinis aprūpinimas, padalomoji medžiaga, mokomoji literatūra ir kt.)	202	1,5	4,5	94,1	4,31	2	0,63	0,39
3	Mokymų VIETĄ (patalpos, įranga etc.)	202	0,5	3,5	96,0	4,35	2	0,57	0,33
4	Mokymų lektorių KOMPETENCIJĄ (lektorių kompetencija, profesinė patirtis ir t.t.)	202	2,0	3,0	95,0	4,40	1	0,67	0,45

5	Taikytus mokymo ir mokymosi METODUS (teorinių paskaitų ciklas ar praktiniai mokymai; pasyvūs mokymo metodai ar aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija, darbu grupėse; taikomų metodų įvairovė ir efektyvumas)	202	1,0	3,5	95,5	4,36	2	0,60	0,36
---	---	-----	-----	-----	------	-------------	---	------	------

17 lentelė. Mokytojų vertinimas, kaip dalyvavimas mini mokymuose pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą

Nr.	Mokytojų vertinimas, kaip dalyvavimas mini mokymuose pakeitė jų profesinę ir kasdieninę veiklą	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Sužinojau naujų dalykų	202	2,5	3,0	94,6	4,33	2	0,66	0,43
2	Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	202	2,0	3,5	94,6	4,28	2	0,63	0,39
3	Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose	202	3,0	5,4	91,6	4,29	2	0,70	0,49
4	Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	202	5,9	8,4	85,6	4,16	2	0,81	0,66
5	Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti	202	2,5	1,5	96,0	4,35	2	0,66	0,44
6	Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė	202	4,0	12,9	83,2	4,06	2	0,78	0,61

18 lentelė. Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (stažuotės)

Nr.	Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku	45	2,2	0,0	97,8	4,53	1	0,63	0,39
2	Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.)	45	0,0	0,0	100,0	4,69	1	0,47	0,22
3	Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika)	45	2,2	0,0	97,8	3,64	1	0,61	0,37

19 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida apie stažuotių naudingumą

Nr.	Mokytojų nuomonės sklaida apie stažuotių naudingumą	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Susipažinti su kitos mokyklos veikla	45	0,0	0,0	100,0	4,82	1	0,39	0,15
2	Pasisemti naujų idėjų taikyti savo profesinėje veikloje	45	4,4	0,0	95,6	4,62	1	0,81	0,65
3	Pasirinkti mokymų tematinės sritis	45	8,9	11,1	80,0	4,07	2	0,91	0,84
4	Susipažinti su kitos mokyklos taikomomis mokymo sistemomis	45	0,0	2,2	97,8	4,56	1	0,55	0,30
5	Analizuoti problemas bei jų sprendimo būdus	45	4,4	4,4	91,1	4,27	2	0,75	0,56
6	Susipažinti su kitose mokyklose taikomais mokymo būdais	45	0,0	8,9	91,1	4,42	1	0,66	0,43
7	Užmegzti glaudesnius bendradarbiavimo ryšius tarp mokyklų	45	0,0	4,4	95,6	4,40	2	0,58	0,34

20 lentelė. Stažuočių naudingumo vertinimas pagal įvairius kriterijus

Nr.	Stażuočių naudingumo vertinimas pagal įvairius kriterijus	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Suteikė teorinių žinių	45	6,7	4,4	88,9	4,16	2	0,80	0,63
2	Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	45	4,4	0,0	95,6	4,42	1	0,72	0,52
3	Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	45	2,2	4,4	93,3	4,51	1	0,69	0,48
4	Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	45	6,7	4,4	88,9	4,31	1	0,85	0,72
5	Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	45	4,4	4,4	91,1	4,27	2	0,75	0,56
6	Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	45	2,2	6,7	91,1	4,22	2	0,67	0,45

21 lentelė. Inovatyvių mokymų nauda konkrečių mokytojų kompetencijų tobulinimui

Nr.	Inovatyvių mokymų nauda konkrečių mokytojų kompetencijų tobulinimui	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Dalykinės kompetencijos	45	4,4	0,0	95,6	4,31	2	0,70	0,49
2	Mokinio pažinimo	45	2,2	17,8	80,0	4,07	2	0,75	0,56
3	Ugdymo (-si) aplinkų kūrimo	45	4,4	4,4	91,1	4,33	1	0,77	0,59
4	Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	45	4,4	8,9	86,7	4,27	1	0,81	0,66
5	Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	45	4,4	13,3	82,2	4,11	2	0,80	0,65
6	Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	45	4,4	13,3	82,2	4,04	2	0,77	0,59
7	Ugdymo (-si) proceso valdymo	45	8,9	4,4	86,7	4,20	2	0,79	0,62
8	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	45	4,4	17,8	77,8	4,04	2	0,82	0,68
9	Įvairių mokymų metodų taikymo	45	2,2	4,4	93,3	4,38	1	0,68	0,47
10	Vizualinės informacijos naudojimo	45	6,7	13,3	80,0	4,11	2	0,88	0,78
11	Grupės įtraukimo	45	4,4	15,6	80,0	4,13	2	0,84	0,71
12	Komunikacinė	45	2,2	4,4	93,3	4,42	1	0,69	0,48
13	Mokymosi mokyti	45	4,4	15,6	80,0	4,16	1	0,85	0,73
14	Naujų technologijų ir informacijos valdymo	45	6,7	17,8	75,6	4,00	2	0,95	0,91
15	Tiriamosios veiklos	45	6,7	15,6	77,8	4,01	2	0,89	0,79
16	Socialinė	45	4,4	6,7	88,9	4,29	1	0,79	0,62
17	Meninė	45	4,4	20,0	75,6	4,02	2	0,84	0,70
18	Vadybinė organizacinė	45	4,4	13,3	82,2	4,09	2	0,79	0,63

22 lentelė. Apibendrintas stažuotės Lietuvoje vertinimas

Nr.	Apibendrintas stažuotės Lietuvoje vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Stažuotė yra puiki kvalifikacijos tobulinimo forma	45	2,2	4,4	93,3	4,60	1	0,69	0,47
2	Stažuojantis galima pamatyti ir įvertinti mokyklos gyvenimą, domėtis tomis sritimis, kurios yra aktualiausios	45	0,0	0,0	100,0	4,67	1	0,48	0,23
3	Stažuotės metu yra sudaryta galimybė susipažinti su kitų mokyklų pedagogais savo srities specialistais	45	0,0	0,0	100,0	4,71	1	0,46	0,21
4	Stažuotės padeda įgauti pasitikėjimo savimi	45	0,0	4,4	95,6	4,53	1	0,59	0,35
5	Stažuotės padeda patobulinti kompetencijas bei sužinoti naujų mokymo metodų	45	2,2	0,0	97,8	4,58	1	0,62	0,39
6	Stažuotės metu abi pusės (svečias ir šeimininkai) jaučiasi tikri kolegos, nėra įtampos, nes stažuotojas ne „vizituoja“ mokyklą, o „mokosi“	45	0,0	0,0	100,0	4,78	1	0,42	0,18
7	Yra galimybė stebėti atviras pamokas ir dalyvauti jų aptarimuose	45	0,0	2,2	97,8	4,73	1	0,50	0,25
8	Stažuotės metu daug reflektuojama, planuojamas tolimesnis bendradarbiavimas	45	2,2	4,4	93,3	4,49	1	0,69	0,48
9	Stažuotojas įgyja patirties kaip savoje mokykloje organizuoti stažuotes	45	4,4	4,4	91,1	4,40	1	0,78	0,61

23 lentelė. Apibendrintas mokymų vertinimas (stažuotės Lietuvoje)

Nr.	Apibendrintas mokymų vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Kiekvienai mokymai yra naudingi	45	4,4	2,2	93,3	4,44	1	0,76	0,57
2	Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	45	2,2	0,0	97,8	4,58	1	0,62	0,39
3	Kad pabėgėčiau nuo rutinos	45	35,6	20,0	44,4	3,13	2	1,27	1,62
4	Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	45	4,4	4,4	91,1	4,38	1	0,86	0,74
5	Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą	45	0,0	0,0	100,0	4,68	1	0,47	0,22

24 lentelė. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (stažuotės Lietuvoje)

Nr.	Mokytojų nuomonės pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	45	6,7	2,2	91,1	4,38	1	0,83	0,70
2	Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	45	64,4	13,3	22,2	2,42	4	1,14	1,30
3	Paskatino kolegos	45	51,1	8,9	40,0	2,84	4	1,41	2,00
4	Paskatino mokyklos administracija	45	40,0	2,2	57,8	3,40	1	1,48	2,20

25 lentelė. Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (stažuotės Lietuvoje)

Nr.	Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (stažuotės Lietuvoje)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	45	0,0	0,0	100,0	4,56	1	0,50	0,25
2	Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	45	0,0	0,0	100,0	4,73	1	0,45	0,20
3	Papildomos veiklos poreikis	45	13,3	15,6	71,1	3,82	2	0,96	0,92
4	Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	45	2,2	11,1	86,7	4,47	1	0,79	0,62
5	Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti	45	0,0	0,0	100,0	4,64	1	0,48	0,23
6	Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	45	4,4	17,8	77,8	4,04	2	0,82	0,68
7	Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	45	2,2	13,3	84,4	4,27	1	0,78	0,61

26 lentelė. Pritarimas teiginiam (stažuotės Lietuvoje)

Nr.	Pritarimas teiginiam (stažuotės Lietuvoje)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	45	2,2	22,2	75,6	3,93	2	0,72	0,52
2	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra išklausiama į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	45	2,2	4,4	93,3	4,29	2	0,66	0,44
3	Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	45	24,4	31,1	44,4	3,27	3	1,18	1,38
4	Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	45	37,8	44,4	17,8	2,80	3	1,10	1,21

27 lentelė. Mokytojų vertinimas, kaip dalyvavimas stažuotėje pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (stažuotės Lietuvoje)

Nr.	Mokytojų vertinimas, kaip dalyvavimas stažuotėje pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (stažuotės Lietuvoje)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Sužinojau naujų dalykų	44	4,5	2,3	93,2	4,48	1	0,76	0,58
2	Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	44	2,3	4,5	93,2	4,52	1	0,70	0,49
3	Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose	44	4,5	2,3	93,2	4,39	1	0,75	0,57
4	Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	44	2,3	11,4	86,4	4,25	2	0,75	0,54
5	Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti	44	4,5	2,3	93,2	4,39	1	0,75	0,57
6	Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė	44	4,5	9,1	86,4	4,18	2	0,79	0,62

28 lentelė. Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (supervizija)

Nr.	Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (supervizija)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku	155	3,9	3,9	92,3	3,43	1	0,82	0,68
2	Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.)	155	4,5	2,6	92,9	4.53	1	0,76	0,58
3	Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika)	155	8,4	5,8	85,8	4.22	1	0,91	0,84

29 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida apie supervizijos naudingumą

Nr.	Mokytojų nuomonės sklaida apie supervizijos naudingumą	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Padėjo geriau suvokti savo profesinės veiklos situaciją, tarsi pažvelgti į savo profesinę veiklą iš šalies	155	7,1	7,1	85,8	4.20	1	0,92	0,85
2	Sudarė palankias sąlygas formuoti mokytojų tarpusavio palaikymo ir paramos kultūrai	155	5,8	11,0	83,2	4.11	2	0,86	0,75
3	Sudarė palankias sąlygas mokytojų profesijos solidarumo formavimuisi	155	7,1	14,8	78,1	4.02	2	0,91	0,82
4	Sudarė galimybes skatinti refleksiją tarp kolegų	155	8,4	7,1	84,5	4.16	2	0,95	0,90
5	Leido stiprinti pedagogo identitetą ir profesinę kompetenciją	155	7,7	12,3	80,0	4.08	2	0,95	0,90
6	Sudarė galimybes aptarti įvairius profesinius atvejus	155	5,8	3,2	91,0	4.48	1	0,86	0,75
7	Problemų aptarimas padėjo rasti tinkamiausius sprendimus	155	10,3	8,4	81,3	4.20	1	1,05	1,11

30 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida apie supervizijos naudingumą [2]

Nr.	Supervizijos naudingumo įvairiose srityse vertinimas	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Suteikė teorinių žinių	155	13,5	11,6	74,8	3.88	2	1,04	1,08
2	Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	155	8,4	5,2	86,5	4.24	1	0,99	0,99
3	Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	155	8,4	10,3	81,3	4.17	1	1,03	1,05
4	Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	155	8,4	13,5	78,1	4.10	1	1,01	1,02
5	Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	155	12,9	15,5	71,6	3.87	2	1,12	1,26
6	Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	155	12,3	18,1	69,7	3.75	2	1,00	0,99

31 lentelė. Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui (Supervizija)

Nr.	Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Dalykinės kompetencijos	155	18,7	11,6	69,7	3.66	2	1,05	1,10
2	Mokinio pažinimo	155	12,3	14,8	72,9	3.90	2	1,02	1,05
3	Ugdymo (-si) aplinkų kūrimo	155	12,9	18,7	68,4	3.72	2	0,97	0,95
4	Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	155	14,8	15,5	69,7	3.73	2	1,01	1,01
5	Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	155	21,3	24,5	54,2	3.45	2	1,06	1,12
6	Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	155	21,9	25,2	52,9	3.41	2	1,04	1,09
7	Ugdymo (-si) proceso valdymo	155	11,6	14,8	73,5	3.92	2	1,01	1,03
8	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	155	26,5	21,9	51,6	3.26	2	1,03	1,07
9	Įvairių mokymų metodų taikymo	155	18,1	12,3	69,7	3.66	2	1,06	1,12
10	Vizualinės informacijos naudojimo	155	23,9	21,3	54,8	3.39	2	1,10	1,20
11	Grupės įtraukimo	155	5,2	6,5	88,4	4.26	1	0,85	0,72
12	Komunikacinė	155	4,5	5,8	89,7	4.32	1	0,87	0,76
13	Mokymosi mokyti	155	13,5	16,8	69,7	3.82	2	1,08	1,18
14	Naujų technologijų ir informacijos valdymo	155	44,5	27,1	28,4	3.19	2	1,12	1,24
15	Tiriamosios veiklos	155	20,6	18,1	61,3	3.54	2	1,09	1,20
16	Socialinė	155	9,0	6,5	84,5	4.05	2	0,91	0,84
17	Meninė	155	28,4	31,6	40,0	3.12	2	1,08	1,16
18	Vadybinė organizacinė	155	13,5	14,2	72,3	3.92	1	1,10	1,22

32 lentelė. Apibendrintas mokymų vertinimas (Supervizija)

R/Nr.	Apibendrintas mokymų vertinimas (Supervizija)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Kiekvienis mokymas yra naudingi	154	7,8	0,6	91,6	4.36	1	0,85	0,72
2	Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	154	0,6	1,3	98,1	4.62	1	0,55	0,30
3	Kad pabėgėčiau nuo rutinos	154	48,7	9,1	42,2	2.90	4	1,22	1,49
4	Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	154	1,9	5,2	92,9	4.44	1	0,69	0,47
5	Mūsų profesinėje veikloje reikia mokyti visą gyvenimą	154	0,6	0,6	98,7	4.82	1	0,45	0,20

33 lentelė. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (Supervizija)

Nr.	Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (Supervizija)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	154	7,1	1,3	91,6	4.45	1	0,91	0,83
2	Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	154	79,9	6,5	13,6	2.12	4	0,95	0,90
3	Paskatino kolegos	154	61,7	7,1	31,2	2.54	4	1,23	1,51
4	Paskatino mokyklos administracija	154	44,2	7,8	48,1	3.08	2	1,45	2,10

34 lentelė. Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (Supervizija)

Nr.	Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (Supervizija)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	153	2,6	1,3	96,1	4.54	1	0,69	0,47
2	Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	153	0,0	0,0	100,0	4.71	1	0,46	0,21
3	Papildomos veiklos poreikis	153	17,0	9,2	73,9	3.86	2	1,06	1,13
4	Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	153	3,3	10,5	86,3	4.23	2	0,77	0,59
5	Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti	153	0,7	0,7	98,7	4.56	1	0,55	0,30
6	Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	153	3,9	9,8	86,3	4.25	2	0,79	0,62
7	Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	153	4,6	5,2	90,2	4.36	1	0,83	0,69

35 lentelė. Veiksniai lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (mokymuose) (Supervizija)

Nr.	Pritarimas teiginiams	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	153	12,4	17,0	70,6	3.81	2	0,97	0,94
2	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra išsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	153	7,2	7,2	85,6	4.15	2	0,86	0,75
3	Projekto galimybės patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	153	17,6	24,8	57,5	3.57	2	1,17	1,38
4	Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	153	56,2	28,1	15,7	2.51	4	1,01	1,02

36 lentelė. Mokymų vertinimas pagal atitinkamus kriterijus (Supervizija)

Nr.	Mokymų vertinimas pagal atitinkamus kriterijus	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokymų TURINĮ (temos, nagrinėjama problematika)	152	5,3	7,9	86,8	4.20	2	0,85	0,72
2	Mokymų ORGANIZAVIMĄ (renginio formatas; tvarkaraštis, mokymų materialinis aprūpinimas, padalomoji medžiaga, mokomoji literatūra ir kt.)	152	2,6	4,6	92,8	4.36	2	0,72	0,52
3	Mokymų VIETĄ (patalpos, įranga etc.)	152	5,9	9,9	84,2	4.10	2	0,83	0,69
4	Mokymų lektorių KOMPETENCIJĄ (lektorių kompetencija, profesinė patirtis ir t.t.)	152	5,9	7,9	86,2	4.34	1	0,95	0,90
5	Taikytus mokymo ir mokymosi METODUS (teorinių paskaitų ciklas ar praktiniai mokymai; pasyvūs mokymo metodai ar aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija, darbu grupėse; taikomų metodų įvairovė ir efektyvumas)	152	5,9	7,9	86,2	4.28	1	0,91	0,84

37 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida, kaip dalyvavimas stažuotėje pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (Supervizija)

Nr.	Mokytojų nuomonės sklaida, kaip dalyvavimas stažuotėje pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Sužinojau naujų dalykų	152	7,9	2,6	89,5	1.70	1	0,93	0,86
2	Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	152	7,2	3,9	88,8	1.74	1	0,93	0,87
3	Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose	152	12,5	12,5	75,0	2.09	2	1,05	1,11
4	Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	152	7,2	7,9	84,9	1.85	2	0,90	0,81
5	Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti	152	9,9	9,2	80,9	1.90	1	1,01	1,03
6	Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė	152	11,2	23,0	65,8	2.30	2	1,03	1,06

38 lentelė. Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku	152	1,3	10,5	88,2	4,17	2	0,72	0,51
2	Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.)	152	3,3	9,9	86,8	4,14	2	0,75	0,56
3	Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika)	152	3,9	12,5	83,6	4,08	2	0,78	0,60

39 lentelė. Mokytojų nuomonės apie mokymų naudingumą sklaida (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Mokytojų nuomonės apie mokymų naudingumą sklaida (paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Pedagogams suteikia nuolatinę galimybę vienam iš kito mokytis ir gauti paramą	152	2,0	7,2	90,8	4.23	2	0,72	0,52
2	Ir mokytojiui, ir mokytojiui patarėjui (coacher'ui) leidžia mokytis vieniems iš kitų kartu bendraujant ir bendradarbiaujant	152	1,3	6,6	92,1	4.32	2	0,69	0,47
3	Padedą sustiprinti pasitikėjimą savo jėgomis, nugalėti psichologinius ir kitus barjerus	152	3,3	12,5	84,2	4.11	2	0,79	0,63
4	Paskatina mokytoją analizuoti savo veiklą ir rasti atsakymą	152	2,0	7,9	90,1	4.20	2	0,69	0,48
5	Padedą pradėti taikyti inovacijas mokyme (-si)	152	2,0	11,2	86,8	4.13	2	0,71	0,50

40 lentelė. Mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas (paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Suteikė teorinių žinių	152	7,9	7,2	84,9	3.98	2	0,83	0,68
2	Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	152	4,6	5,9	89,5	4.11	2	0,73	0,53
3	Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	152	3,9	9,2	86,8	4.07	2	0,73	0,53
4	Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	152	2,0	18,4	79,6	3.95	2	0,66	0,43
5	Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	152	2,6	21,1	76,3	3.86	2	0,64	0,42
6	Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	152	4,6	23,7	71,7	3.80	2	0,71	0,51

41 lentelė. Mokytojų patarėjų pagalbos vertinimas Mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Mokytojų patarėjų pagalbos vertinimas Mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas (paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Rasti būdus kaip pagerinti mokymą	152	3,9	8,6	87,5	4,11	2	0,71	0,51
2	Pasiūlyti įdomų naujausiomis technologijomis pagrįstą mokymąsi	152	4,6	13,2	82,2	4,05	2	0,77	0,59
3	Tobulinti pamokų planavimo įgūdžius	151	4,0	8,6	87,4	4,15	2	0,73	0,54

42 lentelė. Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Dalykinės kompetencijos	151	4,6	9,9	85,4	3.98	2	0,71	0,50
2	Mokinio pažinimo	151	2,6	17,2	80,1	3.91	2	0,67	0,45
3	Ugdymo (-si) aplinkų kūrimo	151	4,6	17,2	78,1	3.89	2	0,74	0,55
4	Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	151	3,3	17,2	79,5	3.95	2	0,76	0,57
5	Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	151	2,0	23,8	74,2	3.86	2	0,72	0,52
6	Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	151	4,0	12,6	83,4	4.01	2	0,73	0,54
7	Ugdymo (-si) proceso valdymo	151	2,0	13,9	84,1	4.00	2	0,66	0,44
8	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	151	4,0	19,9	76,2	3.86	2	0,75	0,56
9	Įvairių mokymų metodų taikymo	151	2,0	7,9	90,1	4.16	2	0,67	0,46
10	Vizualinės informacijos naudojimo	151	3,3	15,9	80,8	3.98	2	0,73	0,54
11	Grupės įtraukimo	151	2,6	23,2	74,2	3.84	2	0,69	0,48
12	Komunikacinė	151	2,0	14,6	83,4	4.01	2	0,68	0,47
13	Mokymosi mokyti	151	3,3	9,9	86,8	4.05	2	0,72	0,53
14	Naujų technologijų ir informacijos valdymo	151	4,0	13,2	82,8	4.03	2	0,76	0,57
15	Tiriamosios veiklos	151	5,3	32,5	62,3	3.66	2	0,74	0,55
16	Socialinė	151	2,0	22,5	75,5	3.84	2	0,65	0,43
17	Meninė	151	6,6	37,1	56,3	3.60	2	0,78	0,62
18	Vadybinė organizacinė	151	4,0	35,1	60,9	3.70	2	0,77	0,59

43 lentelė. Apibendrintas mokymų vertinimas (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Apibendrintas mokymų vertinimas(paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Kiekvienis mokymas yra naudingi	150	5,3	2,7	92,0	4.25	2	0,78	0,61
2	Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	150	0,7	6,0	93,3	4.35	2	0,66	0,43
3	Kad pabėgėčiau nuo rutinos	150	53,3	14,0	32,7	2.80	4	1,14	1,29
4	Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	150	5,3	8,7	86,0	4.11	2	0,84	0,71
5	Mūsų profesinėje veikloje reikia mokyti visą gyvenimą	150	1,3	1,3	97,3	4.63	1	0,62	0,38

44 lentelė. Mokytojų pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Mokytojų pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	150	13,3	3,3	83,3	3.97	2	1,04	1,08
2	Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	150	70,7	14,7	14,7	2.35	4	0,91	0,83
3	Paskatino kolegos	150	23,3	8,7	68,0	3.59	2	1,11	1,24
4	Paskatino mokyklos administracija	150	40,0	12,0	48,0	3.05	2	1,23	1,51

45 lentelė. Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Veiksniai, lėmę mokytojų apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (paramos kolegai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	150	2,0	4,0	94,0	4.41	1	0,70	0,49
2	Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	150	0,7	1,3	98,0	4.52	1	0,60	0,36
3	Papildomos veiklos poreikis	150	32,0	21,3	46,7	3.25	2	1,07	1,15
4	Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	150	16,0	22,7	61,3	3.59	2	1,04	1,09
5	Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti	150	2,0	4,7	93,3	4.25	2	0,67	0,45
6	Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	150	5,3	24,0	70,7	3.77	2	0,75	0,56
7	Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	150	4,7	8,7	86,7	4.11	2	0,82	0,68

46 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Pritarimas teiginiams	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	150	13,3	28,0	58,7	3.56	2	0,90	0,81
2	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra išiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	150	4,7	12,7	82,7	4.07	2	0,83	0,69
3	Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	150	2,7	12,7	84,7	4.09	2	0,76	0,58
4	Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	150	45,3	38,7	16,0	2.69	4	0,91	0,82

47 lentelė. Mokytojų vertinimas, kaip dalyvavimas mokymuose pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (paramos kolegai mokymai)

Nr.	Mokytojų vertinimas, kaip dalyvavimas mokymuose pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (paramos kolegai mokymai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Sužinojau naujų dalykų	150	2,7	7,3	90,0	4.19	2	0,71	0,50
2	Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	150	0,7	5,3	94,0	4.20	2	0,59	0,35
3	Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose	150	1,3	8,7	90,0	4.19	2	0,67	0,45
4	Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	150	2,0	14,7	83,3	4.01	2	0,68	0,46
5	Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti	150	1,3	9,3	89,3	4.20	2	0,69	0,47
6	Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė	150	2,0	18,7	79,3	3.91	2	0,66	0,43

48 lentelė. Apibendrintas inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (visi mokymų tipai)

Nr.	Pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas Apibendrintas inovatyvių pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginių organizavimo vertinimas (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Informacija apie mokymus pateikta aiškiai ir laiku	574	2,1	4,4	93,6	4.39	1	0,72	0,51
2	Laikas buvo paskirstytas racionaliai (pertraukų ir darbo santykis, mokymų pradžia, pabaiga ir pan.)	574	3,3	3,8	92,9	4.41	1	0,73	0,53
3	Mokymų sąlygos ir aplinka tinkama ir patraukli (auditorijos pritaikomumas, org. technika)	574	4,0	6,3	89,7	4.30	2	0,77	0,60

49 lentelė. Mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas (visi mokymų tipai)

Nr.	Mokymų naudingumo įvairiose srityse vertinimas (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Suteikė teorinių žinių	573	7,7	6,3	86,0	4.08	2	0,85	0,72
2	Suteikė praktinių gebėjimų ir įgūdžių	573	5,2	4,5	90,2	4.24	2	0,81	0,65
3	Buvo naudingi tiesioginei profesinei veiklai	572	4,3	7,3	88,3	4.22	2	0,81	0,65
4	Buvo vertinga investicija tobulinant kvalifikaciją	573	4,6	13,1	82,4	4.12	2	0,83	0,70
5	Visiškai atitiko mano kvalifikacijos tobulinimo lūkesčius	573	6,5	16,2	77,3	3.95	2	0,87	0,76
6	Visiškai atitiko mano mokykloje sutartas kvalifikacijos tobulinimo perspektyvas	573	6,3	18,8	74,9	3.90	2	0,83	0,70

50 lentelė. Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui (visi mokymų tipai)

Nr.	Inovatyvių mokymų nauda konkrečių kompetencijų tobulinimui (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Dalykinės kompetencijos	570	8,5	7,5	84,0	4.00	2	0,85	0,72
2	Mokinio pažinimo	570	4,9	13,0	82,1	4.04	2	0,80	0,64
3	Ugdymo (-si) aplinkų kūrimo	569	6,3	14,6	79,1	3.95	2	0,82	0,67
4	Mokinių motyvavimo ir paramos jiems	570	5,9	13,0	81,1	4.00	2	0,83	0,69
5	Mokinių dalykinių kompetencijų ugdymo	570	8,4	20,4	71,2	3.83	2	0,89	0,80
6	Ugdymo turinio planavimo ir tobulinimo	570	8,9	16,5	74,6	3.86	2	0,88	0,78
7	Ugdymo (-si) proceso valdymo	569	5,5	13,9	80,7	4.00	2	0,81	0,66
8	Mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo	569	10,7	17,9	71,4	3.79	2	0,93	0,86
9	Įvairių mokymų metodų taikymo	569	6,8	7,9	85,2	4.08	2	0,85	0,73
10	Vizualinės informacijos naudojimo	569	9,2	16,5	74,3	3.85	2	0,90	0,81
11	Grupės įtraukimo	569	3,3	12,3	84,4	4.12	2	0,77	0,59
12	Komunikacinė	569	2,7	8,6	88,8	4.21	2	0,75	0,56
13	Mokymosi mokyti	569	6,3	12,7	81,0	4.02	2	0,87	0,75
14	Naujų technologijų ir informacijos valdymo	569	11,9	19,9	68,2	3.73	2	0,97	0,94
15	Tiriamosios veiklos	569	9,7	25,3	65,0	3.70	2	0,89	0,79
16	Socialinė	569	4,4	15,5	80,1	3.98	2	0,78	0,61
17	Meninė	569	12,2	32,3	55,5	3.54	2	0,92	0,85
18	Vadybinė organizacinė	569	7,9	24,3	67,8	3.82	2	0,90	0,82

51 lentelė. Apibendrintas mokymų vertinimas (visi mokymų tipai)

Nr.	Apibendrintas mokymų vertinimas (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Kiekvienai mokymai yra naudingi	557	6,7	1,8	91,6	4.33	1	0,82	0,67
2	Mokymai, seminarai skatina kritinį požiūrį į save ir savo darbą	557	0,9	3,4	95,7	4.49	1	0,62	0,38
3	Kad pabėgėčiau nuo rutinos	557	48,9	14,9	36,3	2.85	4	1,19	1,42
4	Mokymai, seminarai „supurto smegenis“, pažadina, priverčia pasitempti	557	3,6	6,6	89,8	4.27	2	0,77	0,60
5	Mūsų profesinėje veikloje reikia mokytis visą gyvenimą	557	0,6	0,9	98,6	4.70	1	0,52	0,27

52 lentelė. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (visi mokymų tipai)

Nr.	Mokytojų nuomonės pasiskirstymas pagal tai, kas juos paskatino dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Apsisprendžiau pats (savarankiškai)	557	9,0	2,7	88,3	4.28	1	0,97	0,95
2	Dalyvauja kiti, todėl ir aš dalyvauju	557	71,4	11,1	17,4	2.30	4	1,01	1,02
3	Paskatino kolegos	557	44,7	8,8	46,5	3.01	2	1,28	1,65
4	Paskatino mokyklos administracija	557	34,5	7,7	57,8	3.33	2	1,36	1,85

53 lentelė. Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie veiksnius, kurie lėmė apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (visi mokymų tipai)

Nr.	Mokytojų nuomonės pasiskirstymas apie veiksnius, kurie lėmė apsisprendimą dalyvauti inovatyviuose pedagogų kvalifikacijos tobulinimosi renginiuose (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Noras tapti kompetentingu savo srities specialistu	556	1,3	2,7	96,0	4.48	1	0,63	0,40
2	Noras įgyti naujų žinių bei gebėjimų	556	0,2	1,3	98,6	4.62	1	0,53	0,28
3	Papildomos veiklos poreikis	556	23,4	15,8	60,8	3.57	2	1,11	1,23
4	Sudarytos geros sąlygos (skiriamas finansavimas, aprūpinama mokymų medžiaga) dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose	556	7,9	15,1	77,0	4.03	2	0,95	0,90
5	Nuolatinis mokymasis yra būtinas mokyklos tikslams ir rezultatams pasiekti	556	0,7	3,2	96,0	4.45	1	0,61	0,37
6	Noras padėti kolegoms spręsti profesinėje veikloje iškilusias problemas	556	4,5	17,6	77,9	4.04	2	0,82	0,67
7	Mūsų mokykloje vyrauja bendra nuostata, kad reikia mokytis ir tobulėti bei įgytas žinias taikyti praktikoje	556	3,2	7,2	89,6	4.29	2	0,77	0,60

54 lentelė. Pritarimas teiginiams (visi mokymų tipai)

Nr.	Pritarimas teiginiams	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra susitarta dėl kiekvieno mokytojo kvalifikacijos tobulinimo perspektyvų	556	10,9	19,6	69,4	3.77	2	0,93	0,86
2	Mokykloje, kurioje aš dirbu yra įsiklausoma į mokytojo norus tobulinti savo kvalifikaciją	556	6,5	8,5	85,1	4.12	2	0,85	0,72
3	Projekto galimybėmis patobulinti savo kvalifikaciją pasinaudojo ir daugiau mūsų mokyklos mokytojų	556	8,9	14,7	76,4	3.99	2	1,00	1,00
4	Mokykloje, kurioje aš dirbu, pabaigus projekto inicijuotą kvalifikacijos tobulinimą, man pasikeitė galiojantys susitarimai dėl tolesnio kvalifikacijos tobulinimo	556	42,8	36,7	20,5	2.77	3	1,02	1,04

55 lentelė. Mokymų vertinimas pagal atitinkamus kriterijus (visi mokymų tipai)

Nr.	Mokymų vertinimas pagal atitinkamus kriterijus	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Mokymų TURINĮ (temos, nagrinėjama problematika)	354	3,7	4,8	91,5	4.26	2	0,74	0,54
2	Mokymų ORGANIZAVIMĄ (renginio formatas; tvarkaraštis, mokymų materialinis aprūpinimas, padalomoji medžiaga, mokomoji literatūra ir kt.)	354	2,0	4,5	93,5	4.33	2	0,67	0,45
3	Mokymų VIETĄ (patalpos, įranga etc.)	354	2,8	6,2	91,0	4.24	22	0,70	0,50
4	Mokymų lektorių KOMPETENCIJĄ (lektorių kompetencija, profesinė patirtis ir t.t.)	354	3,7	5,1	91,2	4.37	1	0,80	0,64
5	Taikytus mokymo ir mokymosi METODUS (teorinių paskaitų ciklas ar praktiniai mokymai; pasyvūs mokymo metodai ar aktyvūs mokymosi metodai, grįsti kūrybinių problemų sprendimu, diskusija, darbu grupėse; taikomų metodų įvairovė ir efektyvumas)	354	3,1	5,4	91,5	4.32	2	0,75	0,57

56 lentelė. Mokytojų nuomonės sklaida, kaip dalyvavimas mokymuose pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (visi mokymų tipai)

Nr.	Mokytojų nuomonės sklaida, kaip dalyvavimas mokymuose pakeitė jų kasdieninę ir profesinę veiklą (visi mokymų tipai)	N	Vertinimo %			M (vidurkis)	Mo	SD	V
			Negatyvus	Neutralus	Teigiamas				
1	Sužinojau naujų dalykų	548	4,2	4,0	91,8	4.30	2	0,77	0,59
2	Galėsiu remtis kolegų/lektorių pateiktais praktiniais pavyzdžiais	548	3,1	4,2	92,7	4.27	2	0,72	0,53
3	Sužinojau naujų ugdymo metodų, kuriuos galėsiu/galiu pritaikyti ir savo pamokose	548	5,3	8,0	86,7	4.16	2	0,83	0,68
4	Komandinis mokymasis paskatins bendradarbiavimą su kolegomis	548	4,9	10,2	84,9	4.12	2	0,80	0,64
5	Gavau gerų metodinių patarimų, kuriais galėsiu/galiu pasinaudoti	548	4,4	5,8	89,8	4.24	2	0,79	0,63
6	Tikiuosi, jog pagerės/pastebėjau, kad pagerėjo ugdymo kokybė	548	5,5	17,0	77,6	3.93	2	0,84	0,71